

TRANSPORT VA AVTOMOBILSOZLIK SOHALARIDA
KASBIY MALAKALARNI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA
TARMOQ KENGASHI

KASBIY STANDART

MAXSUS HARAKATLANUVCHI TARKIBNI BOSHQARISH VA UNGA TEXNIK XIZMAT KO'RSATISH

“Maxsus harakatlanuvchi tarkibni boshqarish va unga texnik xizmat ko‘rsatish” kasbiy standarti 2025-yil 18-dekabrdagi Kasbiy malakalarni rivojlantirish bo‘yicha Respublika kengashi majlisining 114-son bayoni bilan tasdiqlangan “Kasbiy standart shakli” hamda Milliy malaka tizimini rivojlantirish instituti direktorining 2025-yil 19-dekabrdagi 55-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan “Kasbiy standartlarni ishlab chiqish va yangilash metodologiyasi”ga muvofiq, Transport sohasida kasbiy malakalarni rivojlantirish bo‘yicha tarmoq kengashi tomonidan ishlab chiqilgan.

KASBIY STANDART

Maxsus harakatlanuvchi tarkibni boshqarish va unga texnik xizmat ko'rsatish

Reyestr raqami:

UZ-KS-2026-T1.0-0135

I. Umumiy ma'lumotlar

1. Kasbiy standartning qo'llanilish sohasi: Kasbiy standartning qo'llanilish sohasi: Ushbu Kasbiy standart "Rels pletlarini eltishga mo'ljallangan maxsus sostav mashinisti", "Relsjilvirlash poyezdi mashinisti", "Rels payvandlash o'ziyurar mashina mashinisti", "Temir yo'llarni ta'mirlash letuchkasi mashinisti", "Temir yo'lni dinamik stabillash mashinisti", "Temir yo'lni rixtovkalash dastgohlari mashinisti", "Tor (keng) temir yo'l yotqizuvchi mashinisti" va "Yo'l strugi mashinisti" kasb (lavozim)lari uchun ta'lim dasturlarini ishlab chiqishda, kasbiy malakalarni mustaqil baholashda, shuningdek, tashkilotlarda xodimlarni boshqarish sohasida keng ko'lamli masalalarni hal qilishda qo'llaniladi.

2. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo'llaniladi:

bilim – kasbiy faoliyat doirasidagi vazifalarni bajarish uchun zarur bo'ladigan, o'rganilgan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

DACUM – korxonaning tajribali xodimlaridan iborat ekspert guruhlarida tuzilgan guruh muhokamalarini o'tkazish usuli;

informal ta'lim – aniq maqsadga yo'naltirilgan, ammo institutsionallashtirilmagan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtirmagan), rasmiy yoki norasmiy ta'limdan ko'ra kamroq tashkillashtirilgan va tarkiblashtirilgan hamda oiladagi, ish joyidagi, yashash joyidagi va kundalik hayotdagi o'quv faoliyatini o'z ichiga olgan ta'lim shakli;

iqtisodiy faoliyat turi – savdo uchun mo'ljallangan mahsulot ishlab chiqarish (xizmat ko'rsatish) maqsadida u yoki bu turdagi resurslarni (uskunalar, mehnat, texnologiya va boshqalar) birlashtirishga asoslangan ishlab chiqarish jarayoni;

kasb – ko'nikma va bilimlarni talab qiladigan muayyan funksiyalar va vazifalarni bajarish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat turi;

kasb xaritasi – kasb nomi, mehnat funksiyalari tavsifi, kasbga qo'yiladigan asosiy xususiyatlar va talablarni o'z ichiga olgan muayyan kasb to'g'risidagi tizimlashtirilgan ma'lumotlarni o'z ichiga olgan kasbiy standartning tarkibiy elementi;

kasbiy standartlar reyestri – bu kasbiy standartlarning nomi, qamrab olingan kasblar, uni qabul qilishga oid qaror (buyruq) rekvizitlari hamda amal qilish muddatini o'z ichiga olgan tizimlashtirilgan ro'yxat;

ko'nikma – mehnat vazifasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va aqliy jihatdan bajarish;

mehnat funksiyasi – kasbiy faoliyat doirasida xodim tomonidan belgilangan natijaga erishish uchun amalga oshiriladigan mehnat vazifalari majmui;

mehnat vazifasi – mehnat funksiyasi doirasida xodimga yuklanadigan (topshiriladigan) ishning aniq turi;

mehnat harakatlari – xodimning mehnat predmeti bilan o'zaro ta'sirida muayyan mehnat natijasiga erishiladigan jarayon;

norasmiy ta'lim – ta'lim xizmatlari taqdim etilishini ta'minlovchi shaxs yoki tashkilot tomonidan institutsionallashtirilgan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtiruvchi), aniq maqsadga yo'naltirilgan va rejalashtirilgan, shaxsni butun hayoti davomida o'qitishdagi rasmiy ta'limga qo'shimcha va (yoki) uning muqobil shakli;

baholash mezonlari – kasbiy malakani aniqlash jarayonida qo'llaniladigan, bilim, ko'nikma va malakalarni o'lchash uchun belgilangan talablar majmui;

kasbiy kompetensiya – belgilangan kasbiy faoliyatni samarali bajarish uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va shaxsiy fazilatlar yig'indisi;

lokomotiv – temir yo'l izlari bo'ylab poyezdlar va alohida vagonlarni olib yurish uchun mo'ljallangan temir yo'l tortish tarkibi;

mashinist – transport nazorati inspeksiyasi tomonidan berilgan amaldagi mashinist guvohnomasiga va harakatdagi tarkib harakati xavfsizligi uchun mas'ul bo'lgan, tortish harakatdagi temir yo'l tarkibini mustaqil boshqarish huquqiga ega bo'lgan temir yo'l transportidagi mutaxassis;

ekspluatatsiya – lokomotiv, shuningdek, o'ziyurar mashinalardan foydalanish va uni ishlashga tayyor holda saqlash jarayoni;

texnik xizmat – lokomotiv, shuningdek, o'ziyurar mashinalarning uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun profilaktik va rejalashtirilgan xizmat ko'rsatish ishlari;

rejadan tashqari ta'mirlash – lokomotiv, shuningdek, o'ziyurar mashinalarning kutilmagan nosozligi sababli bajariladigan ta'mirlash ishlari;

depo – lokomotiv, shuningdek, o'ziyurar mashinalarga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlari olib boriladigan texnik baza;

signalizatsiya – poyezdlar harakatini boshqarish va xavfsizlikni ta'minlash uchun ishlatiladigan yorug'lik va ovozli signallar tizimi;

markazlashtirish va blokirovkalash – poyezdlar harakatini boshqarish va yo'l kesishmalarida xavfsizlikni ta'minlash uchun mo'ljallangan tizimlar;

lokomotiv brigadasi – lokomotiv, shuningdek, o'ziyurar mashinalarni boshqarish va texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha mas'ul xodimlar guruhi;

tormoz tizimi – lokomotiv va poyezdlarni to'xtatish yoki tezligini pasaytirish uchun ishlatiladigan mexanizm;

yo'l holati – temir yo'lining texnik va ekspluatatsion holati, poyezd harakati xavfsizligini ta'minlash uchun muhim omil;

energiya ta'minoti – lokomotiv shuningdek, o'ziyurar mashinalarga zaruriy quvvat yetkazib berish tizimi (elektr, yoqilg'i yoki bug');

favqulodda vaziyat – harakat xavfsizligiga tahdid soluvchi texnik yoki ekspluatatsion holatlar;

marshrut – poyezd harakatlanishi kerak bo'lgan oldindan belgilangan yo'nalish;

blokirovka tizimi – poyezdlar to'qnashuvining oldini olish va xavfsiz harakatni ta'minlash tizimi;

malakaga ega shaxslar reestri – malakani baholash markazlarida kasbiy imtihondan muvaffaqiyatli o'tgan, malaka sertifikatiga va malaka pasportiga ega shaxslar to'g'risidagi doimiy yangilanadigan ma'lumotlar bazasi;

mashinist yordamchisi – temir yo'l transporti tashkiloti (ish beruvchi) tomonidan berilgan amaldagi mashinist yordamchisi guvohnomasiga ega bo'lgan, texnik ijrochilar toifasiga kiruvchi, tortish harakatdagi temir yo'l tarkibini mustaqil boshqarish huquqisiz va o'z mehnat faoliyatida bevosita tortish harakatdagi temir yo'l tarkibi mashinistga bo'ysunuvchi temir yo'l transporti xodimi. Istisno tariqasida, tortish harakatdagi temir yo'l tarkibini mustaqil boshqarishga amaliy sinovlardan o'tish (tayyorgarlik ko'rish) maqsadida tortish harakatdagi temir yo'l tarkibi kabinasida bo'lgan mashinist yordamchisi bundan mustasno;

guvohnoma – belgilangan namunadagi hujjat bo'lib, uning egasiga tortish harakatdagi temir yo'l tarkibini boshqarishda muayyan funksional vazifalarni bajarish huquqini beradi;

tortish harakatdagi temir yo'l tarkibi (keyingi o'rinlarda — tortish harakatdagi tarkibi) – tortish xususiyatlarga ega bo'lgan va temir yo'llarda poyezdlar va alohida vagonlarni olib yurish uchun mo'ljallangan lokomotivlar, motorvagonli harakatdagi tarkib, maxsus o'ziyurar harakatlanuvchi tarkib;

rels pletlari – temir yo'l izlarini yotqizish yoki almashtirishda qo'llaniladigan tayyor rels konstruksiyalari;

relsjilvirlash poyezdi – rels yuzasidagi nuqsonlarni jilvirlash va silliqlash uchun mo'ljallangan maxsus poyezd;

rels payvandlash o'ziyurar mashinasi – relslarni payvandlash, biriktirish va tiklash ishlarini bajaruvchi maxsus harakatlanuvchi texnika;

temir yo'llarni ta'mirlash letuchkasi – temir yo'l infratuzilmasida tezkor ta'mirlash va xizmat ko'rsatish ishlarini bajaruvchi maxsus tarkib;

dinamik stabillash mashinasi – temir yo'l ballast qatlamini zichlashtirish va yo'lining barqarorligini oshirish uchun xizmat qiluvchi texnika;

rixtovkalash dastgohi – temir yo'l izlarini to'g'rilash, tekislash va me'yoriy holatga keltirish uchun mo'ljallangan uskuna;

temir yo'l yotqizuvchi mashina – yangi temir yo'l izlarini yotqizish yoki mavjud relslarni almashtirish uchun ishlatiladigan maxsus texnika;

tortish agregati – yuk yoki maxsus tarkiblarni harakatlantirish uchun mo'ljallangan tortuvchi texnik vosita;

yo'l strugi – temir yo'l yoqasi, ballast va qor qatlamlarini tozalash hamda tekislash uchun mo'ljallangan maxsus mashina;

diagnostika – texnika va uskunalarning texnik holatini aniqlash, nosozliklarni baholash jarayoni;

profilaktik ta'mirlash – nosozliklarning oldini olish va texnik holatni saqlash uchun oldindan amalga oshiriladigan ta'mirlash ishlari.

3. Kasbiy standartni ishlab chiqishga asos bo'lgan normativ huquqiy hujjatlar:

- O'zbekiston Respublikasining "Temir yo'l transporti to'g'risida" 2024-yil 27-noyabr O'RQ-1006-son qonuni;

- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora tadbirlari to'g'risida" 2024-yil 30-sentyabr PQ-345-son qarori;

- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi O'zbekiston texnik jihatdan tartibga solish agentligining (Texnik tartibga solish agentligi) 2025-yil 18-iyul 94/MSt - son qarori bilan tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari tasniflagichi (IFUT 2.1);

- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Transport sohasida kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish hamda ilmiy va innovatsion faoliyat tizimini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida" 2023-yil 28-sentyabr 504-son qarori;

- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini tartibga solishga qaratilgan ayrim normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida" 2025-yil 17-iyun 369-son qarori.

4. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi qisqartirishlar qo'llaniladi:

MMR – Milliy malaka ramkasi;

TMR – Tarmoq malaka ramkasi;

IFUT – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlarining umumdavlat tasniflagichi;

MMK – Mashg'ulotlarning milliy klassifikatori;

TTMM – tarmoq tarif malaka ma'lumotnomasi.

II. Kasbiy standartning pasporti

1.	Kasbiy standartning nomi:	Maxsus harakatlanuvchi tarkib va turdosh kasb ishchilari	
2.	Kasbiy faoliyatning asosiy maqsadi:	Temir yo'llarda lokomotivlarning harakatlanishini ta'minlash, poyezdlarni yoki alohida vagonlarni ish holatida saqlash.	
3.	IFUT bo'yicha seksiya, bo'lim, guruh, sinf va kichik sinf:	H seksiya: 52. Ombor xo'jaligi va yordamchi transport faoliyati 52.2 Transportda tashish bo'yicha yordamchi faoliyat 52.21 Quruqlik transporti sohasidagi xizmatlar 52.21.0 Quruqlik transporti sohasidagi xizmatlar	
4.	Kasbiy standartning qisqacha mazmuni:	Tortish harakatdagi temir yo'l tarkibini boshqarish, harakat xavfsizligini ta'minlash, texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash bo'yicha talablarni belgilaydi. Ushbu standartga ko'ra, mashinist va texnik xodimlar tortish harakatdagi temir yo'l tarkibining texnik holatini tekshirish, boshqarish va nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak. Tortish harakatdagi temir yo'l tarkibini boshqarish bo'yicha talablar harakatni boshlashdan oldin dvigatel va asosiy tizimlarni ishga tayyorlash, harakat davomida tezlikni boshqarish, tormoz tizimidan foydalanish va dispetcherlik xizmati bilan aloqa o'rnatishni o'z ichiga oladi. Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash bo'yicha ishlar harakatdan oldin va keyin tortish harakatdagi temir yo'l tarkibining texnik holatini tekshirish, profilaktik xizmat ko'rsatish, dvigatel, uzatma va tormoz tizimlarini ta'mirlash, elektr jihozlari va signalizatsiya tizimlarini sozlash hamda favqulodda vaziyatlarda nosozliklarni bartaraf etishni o'z ichiga oladi. Ish xavfsizligi va mehnat muhofazasi talablariga rioya qilish zarur bo'lib, bunda elektr toki, mexanik jarohatlar va yong'in xavfsizligi qoidalariga qat'iy amal qilish talab etiladi. Standartga ko'ra, tortish harakatdagi temir yo'l tarkibini boshqaruvchi mutaxassis texnik hujjatlar bilan ishlash, temir yo'l signalizatsiyasi va dispetcherlik tizimlari bo'yicha bilimga ega bo'lishi, tortish harakatdagi temir yo'l tarkibining har xil turlari va ularning asosiy texnik xususiyatlarini tushunishi hamda dvigatel va uzatma tizimlarining ishlash prinsiplarini bilishi lozim. Ushbu kasbiy standart temir yo'l transportining samaradorligini ta'minlash va xavfsizligini oshirishga qaratilgan.	
5.	Qamrab olingan kasblar ro'yxati va malaka darajasi:	Kasblar kodi va nomi:	TMR dagi malaka darajasi:
		83110014-Rels pletlarini eltishga mo'ljallangan maxsus sostav mashinisti	3
		83110015-Relsjilvirlash poyezdi mashinisti	3

		83110016-Rels payvandlash o'ziyurar mashina mashinisti	3
		83110020-Temir yo'llarni ta'mirlash letuchkasi mashinisti	3
		83110022-Temir yo'lni rixtovkalash dastgohlari mashinisti	3
		83110025-Tor (keng) temir yo'l yotqizuvchi mashinisti	3
		83110027-Yo'l strugi mashinisti	3
		83110021-Temir yo'lni dinamik stabillash mashinisti	4

III. Kasbiy faoliyat turining funksional xaritasi

Kasblar		Mehnat funksiyalari		Mehnat vazifalari	
t/r	kodi va nomi:	kodi	nomi	kodi	nomi
1.	83110014-Rels pletlarini eltishga mo'ljallangan maxsus sostav mashinisti	A1.3	Maxsus sostavning texnik holatini tekshirish	A1.01.3	Yurish qismlarini tekshirish (g'ildirak juftliklari, resorlar, ramalar), Tormoz tizimi holatini tekshirish
				A1.02.3	Elektr jihozlari va signalizatsiya tizimini tekshirish, Mahkamlash va tayanch qurilmalarining holatini tekshirish
		A2.3	Rels pletlarini yuklash va tushirish jarayonida ishtirok etish, Relslarning to'g'ri joylashtirilishi va mahkamlanishini tekshirish	A2.01.3	Rels pletlarini yuklashdan oldin maxsus sostavning texnik holatini, yuk qabul qilishga tayyorgarligini hamda barcha tayanch va mahkamlash moslamalarining sozligini to'liq va batafsil ko'zdan kechirish vazifasini bajarish
				A2.02.3	Rels pletlarini sostav platformalariga belgilangan texnologik tartib va me'yorlarga muvofiq ravishda to'g'ri, tekis va muvozanatli qilib joylashtirilishini ta'minlash hamda og'irlik markazining to'g'ri taqsimlanishini nazorat qilish
		A3.3	Poyezdni belgilangan tezlik va rejimda boshqarish, Tormozlash va tezlikni o'zgartirishni silliq amalga oshirish, Signal va belgilar talablariga rioya qilish	A3.01.3	Poyezdni belgilangan tezlik, yo'l sharoiti va yuk og'irligini hisobga olgan holda xavfsiz boshqarish va tezlikni nazorat qilish
				A3.02.3	Tormozlashni oldindan rejalashtirib, tormozlarni silliq qo'llash orqali keskin to'xtashlarning oldini olish
				A3.03.3	Signalizatsiya va yo'l belgilariga qat'iy rioya qilib, svetofor va dispetcher ko'rsatmalarini bajarish
		A4.3	Rels pletlarining siljishi yoki tushib ketishining oldini olish, Favqulodda holatlarda tezkor choralar ko'rish, yo'l brigadalari bilan xavfsiz	A4.01.3	Rels pletlarining harakat vaqtida siljib ketmasligi yoki tushib ketmasligini ta'minlash uchun ularning mahkamlanishini doimiy nazorat qilish

			hamkorlikni ta'minlash	A4.02.3	Favqulodda holatlar yuzaga kelganda vaziyatni tez baholab, zarur choralarni ko'rish va xavfsizlikni ta'minlash
				A4.03.3	Yo'l brigadalari bilan uzluksiz aloqa o'rnatib, ish jarayonida xavfsiz va muvofiqlashtirilgan hamkorlikni ta'minlash
2.	83110015-Rels jilvirlash poyezdi mashinisti	B1.3	Relslarni jilvirlash texnologik jarayonini tashkil etish, boshqarish va samarali amalga oshirish	B1.01.3	Ish hajmini aniqlash, yo'l uchastkasining holatini o'rganish, zarur texnika va uskunalarni tayyorlash, texnologik talablar hamda me'yorlarga muvofiq ishni tashkil qilish
				B1.02.3	Jilvirlash poyezdi harakatini boshqarish, uskunalarni to'g'ri sozlash, ish jarayonida texnologik rejimlarga rioya qilish va jarayonning uzluksiz hamda samarali bajarilishini ta'minlash
		B2.3	Lokomotiv hamda relsjilvirlash uskunalarini kompleks ekspluatatsiya qilish, ularning uzluksiz va ishonchli ishlashini ta'minlash	B2.01.3	Lokomotiv va rels jilvirlash uskunalarining texnik holatini nazorat qilish va profilaktik xizmat ko'rsatish
				B2.02.3	Ekspluatatsiya jarayonida xavfsizlik qoidalariga rioya etgan holda samarali foydalanishni tashkil etish
		B3.3	Temir yo'l harakati xavfsizligini, texnik va texnologik intizomni ta'minlash hamda favqulodda vaziyatlarning oldini olish	B3.01.3	Texnik vositalar, lokomotiv va rels uskunalarining ishonchli ishlashini nazorat qilish, profilaktik xizmat ko'rsatish, texnik nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish
				B3.02.3	Temir yo'l harakati xavfsizligini ta'minlash va boshqarish, yo'l harakati jarayonlarini rejalashtirish, monitoring qilish va xavfsizlik me'yorlariga qat'iy rioya qilish
				B3.03.3	Temir yo'l infratuzilmasi va yo'l qurilmalari holatini muntazam monitoring qilish, yo'l, rels va signalizatsiya tizimlarining xavfsiz va barqaror ishlashini nazorat qilish

	QCL7527			B3.04.3	Texnik va texnologik yangilanishlarni joriy etish va ularning xavfsizlikka ta'sirini baholash, yangi uskunalar, vositalar va texnologiyalarni ekspluatatsiyaga kiritishdan oldin xavfsizlik va intizom talablariga mosligini tekshirish
3.	83110016-Rels payvandlash o'ziyurar mashina mashinisti	D1.3	Temir yo'l relslarini payvandlash ishlarini zamonaviy texnologiyalar asosida o'ziyurar mashina yordamida rejalashtirish, tashkil etish va samarali boshqarish jarayonini amalga oshirish	D1.01.3	Rels payvandlash ishlarini ishlab chiqarish rejasi asosida tayyorlash, ish jarayonini tashkil etish va texnologik ketma-ketlikni belgilash
				D1.02.3	O'ziyurar rels payvandlash mashinasi yordamida payvandlash jarayonini boshqarish, ish samaradorligini ta'minlash va belgilangan sifat ko'rsatkichlariga erishishni nazorat qilish
		D2.3	Rels payvandlash o'ziyurar mashinasini to'g'ri va xavfsiz boshqarish, uning uzluksiz va barqaror ishlashini ta'minlash hamda ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga qaratilgan faoliyatni olib borish	D2.01.3	O'ziyurar rels payvandlash mashinasini texnik talablar va xavfsizlik qoidalariga muvofiq boshqarish hamda uning to'g'ri ishlashini ta'minlash
				D2.02.3	Mashinaning uzluksiz va barqaror ishlashini nazorat qilish, ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga qaratilgan choralarni amalga oshirish
		D3.3	Payvandlash jarayonida sifat ko'rsatkichlarini, texnologik intizomni va mehnat muhofazasi hamda texnika xavfsizligi talablariga to'liq rioya etilishini kompleks tarzda nazorat qilish va ta'minlash	D3.01.3	Payvandlash jarayonida belgilangan sifat standartlariga rioya etilishini nazorat qilish va nuqsonlarning oldini olish choralari ko'rish
				D3.02.3	Texnologik intizom talablariga amal qilinishini ta'minlash hamda ishlab chiqarish jarayonining belgilangan tartibda olib borilishini kuzatish
				D3.03.3	Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalariga to'liq rioya etilishini ta'minlash va xavf-xatarlarning oldini olish bo'yicha nazorat ishlarini amalga oshirish
		D4.3	O'ziyurar rels payvandlash mashinasining texnik holatini doimiy monitoring qilish, profilaktik xizmat ko'rsatish ishlarini tashkil	D4.01.3	O'ziyurar rels payvandlash mashinasining texnik holatini muntazam tekshirish va doimiy monitoring olib borish

4.	83110020-Temir yo'llarni ta'mirlash letuchkasi mashinisti		etish va yuzaga kelgan nosozliklarni o'z vaqtida aniqlash hamda bartaraf etish choralarini ko'rish	D4.02.3	Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish va o'z vaqtida tashkil etish
				D4.03.3	Yuzaga kelgan nosozliklarni tezkor aniqlash, tahlil qilish va ularni bartaraf etish choralarini amalga oshirish
		E1.3	Temir yo'l uchastkalarida ta'mirlash ishlarini letuchka mashinasi yordamida bajarish va jarayonni boshqarish	E1.01.3	Temir yo'l uchastkalarida ta'mirlash ishlarini rejalashtirish, ish jarayonini tashkil etish va texnologik ketma-ketlikni belgilash
				E1.02.3	Letuchka mashinasi yordamida ta'mirlash jarayonini boshqarish, ish samaradorligini ta'minlash va bajarilgan ishlar sifatini nazorat qilish
		E2.3	Ta'mirlash letuchkasi mashinasini boshqarish, sozlash va uning uzluksiz ishlashini ta'minlash	E2.01.3	Ta'mirlash letuchkasi mashinasini texnik talablar va xavfsizlik qoidalariga muvofiq boshqarish hamda sozlash
				E2.02.3	Mashinaning uzluksiz va barqaror ishlashini ta'minlash, texnik holatini nazorat qilish va yuzaga kelgan nosozliklarni bartaraf etish
		E3.3	Temir yo'l infratuzilmasini ta'mirlash jarayonida texnologik talablar, sifat va xavfsizlik me'yorlariga rioya etilishini nazorat qilish	E3.01.3	Ta'mirlash jarayonida texnologik talablar va belgilangan tartiblarga rioya etilishini nazorat qilish
				E3.02.3	Bajarilayotgan ishlarning sifat ko'rsatkichlarini tekshirish va me'yorlarga mosligini ta'minlash
				E3.03.3	Temir yo'l infratuzilmasini ta'mirlash jarayonida texnologik talablar, sifat va xavfsizlik me'yorlariga to'liq rioya etilishini ta'minlash va jarayonni kompleks nazorat qilish.
				E3.04.3	Aniqlangan kamchilik va nuqsonlarni bartaraf etish bo'yicha choralarni tashkil etish va amalga oshirish
		E4.3	Mashinaning texnik holatini nazorat qilish, profilaktik xizmat ko'rsatish va nosozliklarni	E4.01.3	Mashinaning texnik holatini muntazam tekshirish va ishlash parametrlarini nazorat qilish

5.	83110022-Temir yo'lni rixtovkalash dastgohlari mashinisti		bartaraf etish	E4.02.3	Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish va o'z vaqtida amalga oshirish
				E4.03.3	Yuzaga kelgan nosozliklarni aniqlash, tahlil qilish va bartaraf etish choralarini ko'rish
				E4.04.3	Texnik xizmat va ta'mirlash ishlari bo'yicha hujjatlarni yuritish va hisobotlarni tayyorlash
		F1.3	Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi ga texnik xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish	F1.01.3	Korxona hududida, shuningdek, qurilish yoki ta'mirlash ishlari bajarilayotgan yo'llarda temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga texnik xizmat ko'rsatish
				F1.02.3	Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi hamda uning boshqarish uskunalarini soz holatda saqlash
		F2.3	Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi bilan temir yo'llarni qurish hamda ta'mirlash ishlarini bajarish	F2.01.3	Yo'lning holatini, signalizatsiya, temir yo'llarni qurish va ta'mirlash ishlarini sifatli bajarilishini nazorat qilish
				F2.02.3	Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi holatini ish joyiga borish va qaytish mobaynida uzluksiz nazorat qilish
		F3.3	Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi ni boshqarish va ushbu drezinaga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	F3.01.3	Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi ni boshqarish, temir yo'l qurilishi va ta'miri bilan bog'liq yordamchi ishlarni bajarish
				F3.02.3	Ish davomida temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish
				F3.03.3	Qabul qilish (topshirish) paytida yordamchi ta'mirlash ishlarini bajarish, temir yo'lni rixtovkalash mashinasini jihozlash, uni ishga tayyorlash
				F3.04.3	Temir yo'lni rixtovkalash mashinasini qabul qilish va ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish

				F3.05.3	Temir yo'lni rixtovkalash mashinasida yoki temir yo'lda paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish
6.	83110025-Tor (keng) temir yo'l yotqizuvchi mashinisti	G1.3	Temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish	G1.01.3	Qurilish yoki ta'mirlash ishlari bajarilayotgan yo'llarda temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish
				G1.02.3	Temir yo'l yotqizuvchi kranni hamda uning boshqarish uskunalarini soz holatda saqlash
		G2.3	Temir yo'l yotqizuvchi kran bilan temir yo'llarni qurish hamda ta'mirlash ishlarini bajarish	G2.01.3	Yo'lning holatini, signalizatsiya, temir yo'llarni qurish va ta'mirlash ishlarini sifatli bajarilishini nazorat qilish
				G2.02.3	Temir yo'l yotqizuvchi kran holatini ish joyiga borish va qaytish mobaynida uzluksiz nazorat qilish
		G3.3	Temir yo'l yotqizuvchi kranni boshqarish va ushbu kranga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	G3.01.3	Temir yo'l yotqizuvchi kranni boshqarish, temir yo'l qurilishi va ta'miri bilan bog'liq yordamchi ishlarni bajarish
				G3.02.3	Ish davomida temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish
				G3.03.3	Qabul qilish (topshirish) paytida yordamchi ta'mirlash ishlarini bajarish, temir yo'l yotqizuvchi kranni jihozlash, uni ishga tayyorlash
				G3.04.3	Temir yo'l yotqizuvchi kranni qabul qilish va ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish
				G3.05.3	Temir yo'lda paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish
7.	83110027-Yo'l strugi mashinisti	H1.3	Yo'l strugi mashinasini boshqarish va yo'l yuzasini sifatli tekislash ishlarini bajarish	H1.01.3	Yo'l yuzasini belgilangan texnologik talablar asosida tekislash, profil berish va sifatli shakllantirish ishlarini bajarish

				H1.02.3	Yo'l strugi mashinasini samarali, uzluksiz va xavfsiz boshqarish hamda ish jarayonida texnik talablarga rioya qilish
		H2.3	Ish jarayonini tashkil etish, rejalashtirish va bajarilgan ishlar sifatini nazorat qilish	H2.01.3	Ish jarayonini samarali tashkil etish, rejalashtirish va texnologik ketma-ketlik asosida boshqarish
				H2.02.3	Bajarilgan ishlar sifatini muntazam nazorat qilish, baholash va belgilangan standartlarga muvofiqligini ta'minlash
		H3.3	Mashinaning texnik holatini doimiy tekshirish, texnik xizmat ko'rsatish va nosozliklarni bartaraf etish	H3.01.3	Mashinaning texnik holatini muntazam tekshirish va diagnostika qilish
				H3.02.3	Texnik xizmat ko'rsatish ishlarini o'z vaqtida va sifatli bajarish
				H3.03.3	Aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish va ta'mirlash ishlarini amalga oshirish
				H3.04.3	Mashinaning uzluksiz va ishonchli ishlashini ta'minlash
		H4.3	Yo'l qurilishi, rekonstruksiya va ta'mirlash ishlarida faol ishtirok etish hamda xavfsizlik qoidalariga qat'iy rioya qilish	H4.01.3	Yo'l qurilishi jarayonlarida faol ishtirok etish va belgilangan vazifalarni bajarish
				H4.02.3	Yo'l rekonstruksiya va ta'mirlash ishlarini texnologik talablar asosida amalga oshirish
				H4.03.3	Ish jarayonida mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalariga qat'iy rioya qilish
				H4.04.3	Favqulodda holatlarning oldini olish va xavfsiz ish muhitini ta'minlash
8.	83110021-Temir yo'lni dinamik stabillash mashinisti	J1.4	Temir yo'lni dinamik stabillash mashinasini ishga tayyorlash, texnik holatini tekshirish va belgilangan tartibda boshqarish	J1.01.4	Temir yo'lni dinamik stabillash mashinasining barcha uzal va agregatlarini ishga tushirishdan oldin tashqi va texnik ko'rikdan o'tkazish, soz holatini tekshirish
				J1.03.4	Mashinaning boshqaruv tizimlari (gidravlik, mexanik va elektron)ni ishga tayyorlash hamda belgilangan texnik reglamentga muvofiq sinovdan o'tkazish

				J1.02.4	Mashinani ish jarayonida belgilangan tartibda boshqarish, asosiy parametrlar (tebranish, bosim, tezlik)ni nazorat qilish va me'yorlardan chetga chiqmasligini ta'minlash
		J2.4	Temir yo'l ballast qatlamini vibratsion va mexanik usulda zichlash orqali yo'lning barqarorligi va geometriyasini mustahkamlash ishlarini bajarish	J2.01.4	Temir yo'l ballast qatlamining holatini baholash va stabillash jarayoni uchun mashinani ish uchastkasiga belgilangan tartibda joylashtirish
				J2.02.4	Vibratsion va mexanik tizimlarni ishga tushirib, ballast qatlamini texnologik rejimga muvofiq zichlash jarayonini bajarish
				J2.03.4	Ish jarayonida yo'l geometriyasi, zichlik darajasi va stabilizatsiya sifatini nazorat qilish hamda me'yorlardan og'ishlarni bartaraf etish
		J3.4	Ish jarayonida texnologik rejim, temir yo'l harakati xavfsizligi qoidalari va mehnat muhofazasi talablariga qat'iy rioya qilish	J3.01.4	Ish jarayonida belgilangan texnologik rejim (tezlik, tebranish parametrlari, ish bosimi va boshqalar)ga qat'iy rioya qilish va undan chetga chiqmaslik
				J3.02.4	Temir yo'l harakati xavfsizligi qoidalariga amal qilish, signal belgilarini to'g'ri tushunish va ularga muvofiq harakat qilish
				J3.03.4	Mehnat muhofazasi va xavfsizlik texnikasi talablariga rioya qilish, ish joyida xavfli holatlarning oldini olish choralarini ko'rish

IV. Kasblar xaritasi va mehnat funksiyalari tavsifi

Kasbning nomi:	Rels pletlarini eltishga mo'ljallangan maxsus sostav mashinisti	
Mashg'ulot nomining kodi:	83110	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Harakatdagi tarkib mashinistining amaldagi mashinist yordamchisi (mashinist yordamchisi nazarda tutilmagan tortish harakatdagi tarkib bundan mustasno) sifatida 12 oydan kam bo'lmagan mehnat stajiga ega bo'lish.	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: - tortish harakatdagi tarkibni ta'mirlash (tegishlilik) bo'yicha uchinchi razryaddan past bo'lmagan malaka pasportiga (sertifikatiga) ega bo'lish; - qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishga munosabat va xulq atvor: - rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; - o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; - belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; - mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof muhitni muhofaza qilish, sanitariya gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; - o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; - jamoa bilan inoq ishlash; - o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta maxsus ta'lim yoki umumiy o'rta ta'lim + norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	1–6 razryadli Rels pletlarini eltishga mo'ljallangan maxsus sostav mashinisti	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3	Relsjilvirlash poyezdi mashinisti
	3	Relspayvandlash o'zi yurar mashina mashinisti
	3	Relstaxlagich mashinisti

Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
A1.3 Maxsus sostavning texnik holatini tekshirish	A1.01.3 Yurish qismlarini tekshirish (g'ildirak juftliklari, ressorlar, ramalar), Tormoz tizimi holatini tekshirish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. G'ildirak juftliklari, akslar va ramalarni vizual ko'rikdan o'tkazib, ularning shikastlanishi, yoriqlari yoki deformatsiyalarini aniqlaydi
		2. Ressorlar va amortizatorlar holatini tekshirish, ularning ishga yaroqliligini baholash va kerak bo'lsa sozlash ishlarini amalga oshiradi
		3. Tormoz tizimi komponentlarini (tormoz disk, kaliper, balonlar va havo liniyalari) tekshirib, ishlash holatini aniqlaydi
		4. Tormozning bosim darajasi va pnevmatik tizimning ishlashini sinovdan o'tkazish, nosozlik yoki bosim pasayishini aniqlaydi
		5. Har bir komponentni tekshirish natijasini qayd etish va aniqlangan kamchiliklarni mashinistga yoki ustozga xabar beradi
		6. Tekshirish jarayonida xavfsizlik qoidalariga rioya qilish, yuqori kuchlanish va harakatdagi qismlardan himoyalash choralarini qo'llash
		Ko'nikmalar:
		G'ildirak juftliklari, ramalar va ressorlarni ko'z bilan tekshirish, singan yoki deformatsiyaga uchragan qismlarni aniqlash
		Tormozning samaradorligini baholash va tizimdagi nosozliklarni aniqlash
		Yurish qismlarini va tormoz tizimini muntazam nazorat qilib, nosozliklarni oldindan aniqlash orqali poyezd harakatining xavfsizligini ta'minlash
		Bilimlar:
		G'ildirak juftliklari, ramalar, bog'lamlar va ressorlarning nomi, vazifasi va ishlash printsiplari bilish
		Tormozning turlari, tormoz pedali va releyni vazifasi, ishlash tartibi va samaradorligini bilish
		Rels platformasi ramalari, ulanish nuqtalari va mustahkamlik printsiplari haqida bilish
		Vizual va mexanik tekshiruv tartibi, singan yoki shikastlangan qismlarni aniqlash
		Ish vaqtida xavfsizlik talablariga rioya qilish, mashinaning ishlashga tayyorlashni bilish
		O'lchov asboblari, tormoz tester va boshqa tekshiruv vositalaridan to'g'ri foydalanishni bilish

QCL7527	A1.02.3 Elektr jihozlari va signalizatsiya tizimini tekshirish, Mahkamlash va tayanch qurilmalarining holatini tekshirish	Aniqlangan nosozliklarni qayd etish, texnik xizmatga topshirish va rasmiy hisobot shaklida yozishni bilish
		Mehnat harakatlari:
		1. Vizual tekshiruv elektr jihozlari va signalizatsiya qurilmalarining tashqi holatini ko'z bilan tekshirish, singan yoki shikastlangan qismlarni aniqlaydi
		2. Mahkamlash qismlarini tekshirish vintlar, murvatlar, klapanlar va boshqa mahkamlash elementlarining mahkamligini baholaydi
		3. Signalizatsiya tizimi ish faoliyatini sinash signalizatorlar, chiroqlar, pleyerlar va releylarning ishlashini tekshiradi
		4. Elektr aloqalarini nazorat qilish simlar, kontaktlar va terminal qismlarning holatini tekshirish, izolyatsiya yoki uzilishlar mavjudligini aniqlaydi
		5. Tayanch qurilmalarining holatini tekshirish rels platformasi, qo'llab-quvvatlash qurilmalari va tayanch elementlarning deformatsiya yoki shikastlanish yo'qligini tekshiradi
		6. Mexanik harakatlarni sinash o'rnatilgan mexanizm va qurilmalarning erkin harakat qilishini baholaydi
		7. Nosozliklarni aniqlash va belgilash aniqlangan muammoli qismlarni belgilar yordamida ajratish va texnik xizmatga topshirishga tayyorlaydi
		8. Texnik vositalardan foydalanish tester, voltmetr, ampermetr va boshqa elektr tekshiruv asboblari ishlatadi
		9. Natijalarni qayd etish va hisobot tayyorlash tekshiruv natijalarini yozma shaklda qayd etish va rasmiy hisobot tayyorlaydi
		Ko'nikmalar:
		Elektr jihozlari, signalizatsiya qurilmalari va tayanch elementlarni ko'z bilan tekshirish, singan yoki shikastlangan qismlarni aniqlash
		Vintlar, murvatlar, klapanlar va tayanch qurilmalarni mahkamlash, ularning mustahkamligini baholash, mexanik qismlarning erkin harakatini sinash
		Signalizatorlar, relelar, kontaktlar va simlarning ishlashini tester, voltmetr va boshqa asboblari yordamida nazorat qilish
		Aniqlangan muammoli qismlarni belgilash, texnik xizmatga topshirish va tekshiruv natijalarini rasmiy hisobot shaklida qayd etish
		Bilimlar:
		Elektr jihozlari tuzilishi bo'yicha bilim signalizatorlar, relelar, chiroqlar, kontakt va terminal qismlarning nomi va vazifalarini bilish
		Signalizatsiya tizimi ishlash printsipi tizimning ishlash

		tartibi, signal berish va qabul qilish mexanizmlarini bilish
		Elektr aloqalari va simlarni nazorat qilish bilimlari izolyatsiya, uzilish, qisqa tutashuv va kontaktlar holatini aniqlash usullarini bilish
		Mahkamlash elementlari va tayanch qurilmalarining tuzilishi vint, murvat, klapan va qo'llab-quvvatlash elementlarining nomi, vazifasi va ishlash printsiplari
		Tayanch qurilmalarining holatini baholash bilimlari deformatsiya, shikastlanish va mexanik mustahkamlikni aniqlash usullari
		Texnik tekshiruv usullari vizual va mexanik tekshiruv, harakat va ish faoliyatini sinash tartiblari
		Texnik vositalar bilan ishlash bilimlari voltmetr, ampermetr, tester va boshqa elektr asboblardan foydalanish qoidalari
		Nosozliklarni aniqlash va belgilash bilimlari muammoli qismlarni aniqlash, belgilash va texnik xizmatga topshirish tartibi
		Hisobot va qayd etish bilimlari tekshiruv natijalarini yozma shaklda qayd etish va rasmiy hisobot tayyorlash qoidalari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Vazifalarni o'z vaqtida bajarish mas'uliyati, tekshiruv va mahkamlash ishlarini belgilangan muddatda va to'liq bajarish.
		2. Xavfsizlikni ta'minlash mas'uliyati, ish vaqtida o'zi va atrofdagilarning xavfsizligini nazorat qilish.
		3. Aniqlangan nosozliklar uchun javobgarlik, shikastlangan yoki nosoz qismlarni aniqlash va to'g'ri texnik xizmatga topshirish
		4. Texnik vositalardan to'g'ri foydalanish mas'uliyati, tester, voltmetr va boshqa asboblarni noto'g'ri ishlatmaslik.
		5. Hisobot va qaydlarni to'g'ri yuritish mas'uliyati, tekshiruv natijalarini aniq va rasmiy shaklda qayd etish.
		6. Ishni mustaqil bajarish qobiliyati, topshiriqlarni nazoratga kamroq tayanib, o'z-o'zini boshqarish.
		7. Muammo aniqlashda mustaqillik, nosozlik yoki shikastlangan qismlarni o'zi aniqlash va ularni belgilash.
A2.3 Rels pletlarini yuklash va tushirish jarayonida ishtirok etish, Relslarning to'g'ri joylashtirilishi va mahkamlanishini tekshirish	A2.01.3 Rels pletlarini yuklashdan oldin maxsus sostavning texnik holatini, yuk qabul qilishga tayyorgarligini hamda barcha tayanch va	Mehnat harakatlari:
		1. Mashina va maxsus sostavni vizual tekshiruvdan o'tkazish, g'ildiraklar, ramalar, bog'lamlar va boshqa yurish qismlarining holatini ko'zdan kechirish. 2. Rels pletlarini yuklash tayyorgarligini baholash, relslarni xavfsiz va samarali yuklash uchun joylashuv va barqarorlikni tekshirish.

QCL7527	mahkamlash moslamalarining sozligini to'liq va batafsil ko'zdan kechirish vazifasini bajarish	3. Tayanch qurilmalarini tekshirish, rels platformasidagi barcha tayanch elementlar va ularning mustahkamligini ko'zdan kechirish.
		4. Mahkamlash moslamalarini tekshirish, vintlar, murvatlar, klapan va boshqa mahkamlash qismlarining to'g'ri va mustahkam o'rnatilganligini aniqlash.
		5. Yuk qabul qilish tizimini sinash, rels pletlarini yuklash jarayonida tizimning ishlash qobiliyatini baholash va xavfsizligini tekshirish.
		6. Aniqlangan nosozliklarni belgilash, shikastlangan yoki noto'g'ri o'rnatilgan qismlarni belgilash va texnik xizmatga topshirish.
		7. Tekshiruv natijalarini qayd etish, barcha ko'zdan kechirish natijalarini yozma shaklda qayd etish va hisobot tayyorlash.
		Ko'nikmalar:
		G'ildiraklar, ramalar, bog'lamlar, tayanch va mahkamlash moslamalarini ko'z bilan tekshirish, shikastlangan yoki noto'g'ri o'rnatilgan qismlarni aniqlash.
		Vintlar, murvatlar, klapanlar va tayanch elementlarning mustahkamligini sinash, to'g'ri va xavfsiz o'rnatilganligini ta'minlash.
		Rels pletlarini xavfsiz va samarali yuklash uchun platforma va tizimning tayyorligini tekshirish.
		Tekshiruv natijalarini yozma shaklda qayd etish, muammoli qismlarni belgilash va hisobot shaklida tayyorlash.
		Bilimlar:
		G'ildiraklar, ramalar, bog'lamlar va boshqa harakat qismlarning nomi, vazifasi va ishlash printsiplari.
		Tayanch elementlarining vazifasi, ishlash mexanizmi va barqarorlik printsiplari.
		Vint, murvat, klapan va boshqa mahkamlash qismlarining nomi, vazifasi va ishlash tartibi.
		Relslarning joylashuvi, barqarorligi va xavfsiz yuklash printsiplari.
		Vizual va mexanik tekshiruv, nosoz qismlarni aniqlash tartibi.
		Ish vaqtida xavfsizlik talablari, mashinaning ishlashga tayyorligini tekshirish va xavfsiz ishlash qoidalari.
		O'lchov asboblari, tester va boshqa tekshiruv vositalaridan to'g'ri foydalanish.
		Tekshiruv natijalarini yozma shaklda qayd etish va rasmiy hisobot tayyorlash tartibi.
		Mehnat harakatlari:

	A2.01.3 Rels pletlarini sostav platformalariga belgilangan texnologik tartib va me'yorlarga muvofiq ravishda to'g'ri, tekis va muvozanatli qilib joylashtirilishini ta'minlash hamda og'irlik markazining to'g'ri taqsimlanishini nazorat qilish	1. Rels pletlarini joylashtirish tayyorgarligi, platformaning tekisligi, tayanch va mahkamlash moslamalarini ko'zdan kechirish va yuklashga tayyorlash.
		2. Rels pletlarini belgilangan tartibda joylashtirish, har bir pletni texnologik tartib va me'yorlarga muvofiq platformaga o'rnatish.
		3. Tekislik va muvozanatni ta'minlash, pletlarning bir-biriga nisbatan tekis va barqaror joylashishini nazorat qilish.
		4. Og'irlik markazini nazorat qilish, platformaga yuklash paytida og'irlik markazi to'g'ri taqsimlanganligini tekshirish.
		5. Mahkamlash va ushlab turish ishlarini bajarish, pletlarni mahkamlash moslamalari yordamida xavfsiz va barqaror holatda o'rnatish.
		6. Tekshiruv va natijalarni qayd etish, yuklash jarayonini nazorat qilish, aniqlangan kamchiliklarni belgilash va hisobot tayyorlash.
		Ko'nikmalar:
		Belgilangan texnologik tartib va me'yorlarga muvofiq pletlarni platformaga to'g'ri joylashtirish.
		Pletlarning bir-biriga nisbatan tekis va barqaror joylashishini nazorat qilish.
		Yuklash paytida og'irlik markazi teng va xavfsiz taqsimlanganligini aniqlash.
		Pletlarni mahkamlash moslamalari yordamida xavfsiz va barqaror holatda o'rnatish hamda yuklash jarayonini nazorat qilish.
		Bilimlar:
		Rels pletlari tuzilishi va o'lchamlari, pletlarning nomi, vazifasi va o'lchamlarini bilish.
		Sostav platformasi tuzilishi, platformaning ramasi, tayanch elementlari va barqarorlik nuqtalari haqida bilim.
		Texnologik tartib va me'yorlar, rels pletlarini platformaga joylashtirishda amal qilinadigan standart tartib va masofalar.
		Yukning og'irligi va taqsimlanishi, pletlar yukining og'irlik markazi va teng taqsimlanishi printsiplari.
		Tekislik va muvozanat nazorati, pletlarning bir-biriga nisbatan tekis va muvozanatli joylashishini aniqlash usullari.
		Mahkamlash moslamalari va ularning ishlash printsiplari, vint, murvat, klapan va boshqa mahkamlash qismlari haqida bilim.
		Xavfsizlik qoidalari, yuklash va pletlarni joylashtirish paytida xavfsizlik talablari va me'yorlari.

		Yuklash jarayonini nazorat qilish, pletlarning platformaga joylashtirilishi va og'irlik markazi tekshiruvi bo'yicha bilim.
		Texnik tekshiruv usullari, vizual va mexanik tekshiruv orqali kamchiliklarni aniqlash tartibi.
		Hisobot va qayd etish bilimlari, tekshiruv va yuklash natijalarini yozma shaklda qayd etish va rasmiy hisobot tayyorlash qoidalari.
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Rels pletlarini belgilangan tartib va me'yorlarga muvofiq Joylashtirishni o'z vaqtida va to'liq bajarish.
		2. Yuklash va mahkamlash ishlarida o'zi va atrofdagilarning xavfsizligini nazorat qilish.
		3. Platformaga yuklash paytida og'irlik markazi teng va xavfsiz taqsimlanganligini nazorat qilish.
		4. Vint, murvat va tayanch qismlarni to'g'ri o'rnatilganini ta'minlash.
		5. Nosoz yoki noto'g'ri joylashtirilgan pletlarni o'zi aniqlash va belgilash.
		6. Yuklash jarayoni va tekshiruv natijalarini to'g'ri va rasmiy shaklda qayd etish.
	A3.3 Poyezdni belgilangan tezlik va rejimda boshqarish, Tormozlash va tezlikni o'zgartirishni silliq amalga oshirish, Signal va belgilar talablariga rioya qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Poyezd tezligini boshlashdan oldin tekshirish, belgilangan tezlik chegaralarini va yo'l sharoatini hisobga olish.
		2. Yo'l sharoatini baholash, egri chiziqlar, balandlik o'zgarishi, tunnel va ko'priklar kabi yo'l elementlarini ko'zdan kechirish.
		3. Yuk og'irligini hisobga olish, poyezdning umumiy og'irligi va yuk taqsimotini aniqlash.
		4. Tezlikni bosqichma-bosqich oshirish, belgilangan limit va yo'l sharoatiga muvofiq tezlikni oshirish.
		5. Tezlikni kamaytirish va tormozlash, to'siqlar, signal va xavfli bo'limlarga yaqinlashganda xavfsiz tezlikni saqlash.
		6. Tormoz tizimini nazorat qilish, poyezd harakati davomida tormozlarning samaradorligini tekshirish va kerak bo'lganda ishlatish.
		7. Signalizatsiya va belgilarni kuzatish, yo'l belgilari, signal chiroqlari va ogohlantirish belgilariga e'tibor berish.
		8. Harakat barqarorligini saqlash, tezlik va yo'l sharoatiga mos ravishda poyezdni tekis boshqarish.
		9. Ogohlantiruvchi vositalardan foydalanish, signal, chiroq va shovqinli vositalar yordamida xavfsizlikni ta'minlash.
		10. Favqulodda vaziyatlarga tayyor turish, to'satdan paydo bo'lishi mumkin bo'lgan to'siqlar yoki nosozliklarga tezkor javob berish.

	QCL7527	11. Harakat parametrlarini qayd etish, tezlik, tormoz va yo'l sharoati bo'yicha o'z vaqtida nazorat va yozuvlarni yuritish.
		12. Poyezd qismlarini kuzatish, g'ildirak, ramalar va boshqa yurish qismlarining harakat jarayonida normal ishlashini tekshirish.
		13. Xavfsizlik choralari amalga oshirish, poyezd harakatida o'zini va atrofdagilarni xavfsiz saqlash uchun doimiy choralarni bajarish.
		Ko'nikmalar:
		Belgilangan tezlik chegaralarini saqlash va yo'l sharoatiga mos tezlikni tanlash.
		Egri chiziqlar, balandlik o'zgarishi, tunnel va ko'priklar kabi yo'l elementlarini kuzatish.
		Poyezdning umumiy og'irligi va yuk taqsimotini tekshirish va harakatga moslash.
		Harakat davomida tormozlarning samaradorligini nazorat qilish va kerak bo'lganda xavfsiz ishlatish.
		To'satdan paydo bo'lishi mumkin bo'lgan xavf yoki nosozliklarga tezkor javob berish.
		Yo'l belgilari, signal chiroqlari va ogohlantirish belgilariga doimiy e'tibor berish.
		Tezlik va yo'l sharoatiga mos ravishda poyezdni tekis va muvozanatli boshqarish.
		Bilimlar:
		Poyezd tezligi chegaralari, belgilangan maksimal va minimal tezlik qoidalari.
		Yo'l sharoati turlari, egri chiziqlar, balandlik o'zgarishi, tunnel va ko'priklar kabi yo'l elementlari.
		Yuk og'irligi va taqsimlanishi, yukning og'irligi, markazi va barqarorlikka ta'siri.
		Tormoz tizimi ishlash printsipi, poyezd tormozlari qanday ishlashi, tormozlash masofasi va samaradorligi.
		Tezlikni oshirish va kamaytirish qoidalari, xavfsiz tezlikni o'zgartirish tartibi.
		Signalizatsiya tizimi va yo'l belgilarini tushunish, signal chiroqlari, belgilar va ogohlantirish signallarini kuzatish.
		Favqulodda vaziyatlarni aniqlash bilimlari, to'satdan paydo bo'lishi mumkin bo'lgan xatarlar va nosozliklarni aniqlash.
		Harakat barqarorligi printsiplari, tezlik va yo'l sharoatiga mos ravishda poyezdni barqaror boshqarish.
		Ogohlantiruvchi vositalardan foydalanish, signal, chiroq va shovqinli vositalar yordamida xavfsizlikni ta'minlash.

		Yuklash va qismlar holatini kuzatish bilimlari, g'ildiraklar, ramalar va boshqa yurish qismlarining holatini nazorat qilish.
		Texnik vositalardan foydalanish bilimlari, tezlik, tormoz va boshqa parametrlarni o'lchash va nazorat qilish asboblari.
		Hisobot va qayd etish bilimlari, harakat parametrlari va tekshiruv natijalarini yozma shaklda qayd etish va hisobot tayyorlash.
	A3.02.3 Tormozlashni oldindan rejalashtirib, tormozlarni silliq qo'llash orqali keskin to'xtashlarning oldini olish	Mehnat harakatlari:
		1. Tormozlash masofasini oldindan aniqlash, yo'l sharoati, tezlik va yuk og'irligini hisobga olib tormozlash masofasini rejalashtirish.
		2. Tormoz tizimini tekshirish, tormozlarning ishlash qobiliyati va samaradorligini harakat boshlashdan oldin nazorat qilish.
		3. Tezlikni moslashtirish, tormozlash jarayonida poyezd tezligini silliq kamaytirish uchun oldindan tayyorgarlik ko'rish.
		4. Silliq tormozlashni amalga oshirish, tormozlarni asta-sekin va nazorat ostida qo'llash orqali keskin to'xtashlarni oldini olish.
		5. Yo'l belgilarini va xavfli bo'limlarni kuzatish, tormozlashni rejalashtirishda signal, belgi va to'siqlarni hisobga olish.
		6. Tormozlash natijasini nazorat qilish, tormozlash jarayonida poyezd barqarorligini saqlash va kerak bo'lsa sozlash.
		Ko'nikmalar:
		Yo'l sharoati, tezlik va yuk og'irligini hisobga olib tormozlash masofasini oldindan aniqlash va rejalashtirish.
		Tormozlarning ishlash qobiliyati va samaradorligini nazorat qilish, nosoz qismlarni aniqlash.
		Tormozlash jarayonida poyezd tezligini silliq va barqaror kamaytirishni ta'minlash.
		Tormozlarni asta-sekin va nazorat ostida qo'llash orqali keskin to'xtashlarning oldini olish.
		Signal chiroqlari, belgilar va xavfli yo'l bo'limlarini kuzatib, tormozlashni moslash.
		Tormozlash jarayonida poyezd barqarorligini saqlash, kerak bo'lsa tezlikni va tormoz kuchini sozlash.
		Bilimlar:
		Tormozlash printsipi, poyezd tormozlash tizimining ishlash mexanizmini tushunish.
		Tormozlash masofasi hisoblash bilimlari, tezlik, yuk og'irligi va yo'l sharoatini hisobga olgan holda tormozlash masofasini aniqlash.

		Tezlik va uning xavfsizlikka ta'siri, poyezd tezligi va barqarorlik o'rtasidagi bog'liqlik.
		Yo'l sharoati turlari, egri chiziqlar, balandlik o'zgarishi, tunnel va ko'priklar kabi yo'l bo'limlarini hisobga olish.
		Yuk og'irligi va taqsimlanishi, yuk markazi va umumiy og'irlikning tormozlashga ta'siri.
		Tormoz tizimi turlari, havoli, elektromexanik va boshqa tormoz tizimlarining ishlash xususiyatlari.
		Silliq tormozlash texnikasi, tormozni asta-sekin va barqaror qo'llash qoidalari.
		Favqulodda vaziyatlarni aniqlash, yo'l bo'yicha to'satdan paydo bo'lishi mumkin bo'lgan xatarlar va nosozliklarni aniqlash.
		Yo'l belgilarini va signalizatsiya tizimini tushunish, chiroqlar, belgi va ogohlantirish signalini kuzatish.
		Barqarorlikni saqlash printsiplari, tormozlash jarayonida poyezdning barqaror harakatini ta'minlash.
		Ogohlantiruvchi vositalardan foydalanish, signal, chiroq va shovqinli vositalar yordamida xavfsizlikni ta'minlash.
		Tezlikni nazorat qilish bilimlari, poyezdning harakat tezligini va tormozlash jarayonidagi tezlikni boshqarish.
		Nosozlik va kamchiliklarni aniqlash bilimlari, tormoz tizimida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolarni aniqlash.
		Hisobot va qayd etish bilimlari, tormozlash jarayonidagi parametrlarni yozma shaklda qayd etish va rasmiy hisobot tayyorlash.
	A3.03.3 Signalizatsiya va yo'l belgilariga qat'iy rioya qilib, svetofor va dispetcher ko'rsatmalarini bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Yo'l belgilari va svetoforlarni doimiy kuzatish, signal va chiroqlarni e'tibor bilan kuzatish.
		2. Svetofor ko'rsatmalarini bajarish, harakatni boshlash, to'xtash yoki sekinlash bo'yicha svetofor belgilariga qat'iy rioya qilish.
		3. Dispetcher ko'rsatmalarini qabul qilish, radio, telefon yoki boshqa aloqa vositalari orqali berilgan ko'rsatmalarni eshitish va tushunish.
		4. Ko'rsatmalarga tezkor javob berish, svetofor va dispetcher belgilariga muvofiq harakatni darhol boshqarish.
		5. Favqulodda signal va ogohlantirishlarga javob berish, favqulodda to'xtash yoki sekinlash talab qilingan vaziyatlarda harakatni boshqarish.
		6. Yo'l sharoatini kuzatib boorish, signal va belgilarni bajarish bilan birga, yo'lning xavfsizligini nazorat qilish.

		7. Barqaror tezlikni saqlash, svetofo va dispatcher ko'rsatmalarini bajarishda poyezd tezligini barqaror boshqarish. 8. Yuk va og'irlik taqsimotini hisobga olish, ko'rsatmalarni bajarishda poyezdning og'irligi va balansini nazorat qilish. 9. Harakat jarayonini qayd etish, svetofo va dispatcher ko'rsatmalariga rioya qilinishini yozma yoki elektron shaklda qayd etish. 10. Xavfsizlik choralari amalga oshirish, ko'rsatmalarni bajarish jarayonida o'zini va atrofdagilarni xavfsiz saqlash. Ko'nikmalar: Svetofo lar, yo'l belgilari va ogohlantirish signallarini doimiy va diqqat bilan kuzatish. Radio, telefon yoki boshqa aloqa vositalari orqali berilgan ko'rsatmalarni tez va to'liq bajarish. Favqulodda signal yoki ogohlantirish paytida tezkor va xavfsiz choralarni ko'rish. Svetofo va dispatcher ko'rsatmalarini bajarish jarayonida poyezd tezligini va barqaror harakatini nazorat qilish. Bilimlar: Svetofo tizimi printsiplari, har bir svetofo rangining ma'nosi va bajarilishi kerak bo'lgan harakatlar. Yo'l belgilarining turlari va vazifalari, signal va belgilar orqali beriladigan ko'rsatmalarni tushunish. Dispatcher ko'rsatmalarini tushunish, radio yoki aloqa vositalari orqali berilgan buyruqlarni to'g'ri qabul qilish. Favqulodda signal va ogohlantirishlarni tushunish, favqulodda vaziyatlarda ko'rsatiladigan belgilar va signallarni aniqlash. Poyezd tezligini nazorat qilish bilimlari, svetofo va yo'l belgilariga mos tezlikni saqlash qoidalari. Yo'l sharoatini hisobga olish bilimlari, egri chiziqlar, tunnel, ko'pri va boshqa xavfli bo'limlarda ko'rsatmalarni bajarish. Harakatni xavfsiz boshqarish printsiplari, signal va ko'rsatmalarga rioya qilgan holda poyezd barqarorligini saqlash. Ogohlantiruvchi vositalar va texnika bilimlari, signal, chiroq va radio vositalaridan xavfsiz foydalanish. Hisobot va qayd etish bilimlari, ko'rsatmalar bajarilganligini yozma yoki elektron shaklda qayd etish.
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Svetofo va yo'l belgilarining talablarini to'liq va kechiktirmay bajarish.

		2. Radio yoki aloqa vositalari orqali berilgan buyruqlarni aniq va to'liq bajarish.
		3. To'satdan yuzaga kelgan xavf yoki signalga tezkor va xavfsiz choralar ko'rish.
		4. Ko'rsatmalarni bajarish jarayonida poyezd harakati barqaror va xavfsiz bo'lishini ta'minlash.
		5. Svetofor, yo'l belgilarini va ogohlantirish signallarini o'zini-o'zi nazorat qilib kuzatish.
		6. Bajarilgan ko'rsatmalar va tahlillarni o'z vaqtida va rasmiy shaklda qayd etish.
A4.3 Rels pletlarining siljishi yoki tushib ketishining oldini olish, Favqulodda holatlarda tezkor choralar ko'rish, Yo'l brigadalari bilan xavfsiz hamkorlikni ta'minlash	A4.01.3 Rels pletlarining harakat vaqtida siljib ketmasligi yoki tushib ketmasligini ta'minlash uchun ularning mahkamlanishini doimiy nazorat qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Mahkamlash moslamalarini tekshirish, rels pletlarini ushlab turuvchi vint, murvat va boshqa qismlarning holatini ko'zdan kechirish.
		2. Vizual nazoratni amalga oshirish, harakat davomida pletlarning joylashuvi va siljish ehtimolini doimiy kuzatish.
		3. Mahkamlash darajasini baholash, mahkamlash elementlarining bo'shashmaganligini va yetarli darajada siqilganligini aniqlash.
		4. Siljish belgilarini aniqlash, rels pletlarida siljish, qiyshayish yoki notekis joylashuv alomatlarini kuzatish.
		5. Harakat davomida tekshiruvni takrorlash, ma'lum vaqt oralig'ida yoki zarurat tug'ilganda qayta tekshiruv o'tkazish.
		6. Nosozliklarni tezkor bartaraf etish, aniqlangan bo'shashgan yoki shikastlangan mahkamlash qismlarini darhol mustahkamlash yoki almashtirish.
		7. Xavfsizlik choralarini ko'rish, siljish xavfi yuzaga kelganda tezlikni kamaytirish yoki poyezdni to'xtatish.
		8. Nazorat natijalarini qayd etish, tekshiruv natijalarini yozma yoki elektron shaklda qayd etish va hisobot tayyorlash.
		Ko'nikmalar:
		Vint, murvat va boshqa mahkamlash elementlarining holatini aniqlash va baholash.
		Harakat davomida rels pletlarining joylashuvi va siljish ehtimolini diqqat bilan kuzatish.
		Mahkamlash qismlarining bo'shashmaganligi va yetarli darajada siqilganligini aniqlash.
		Siljish, qiyshayish yoki boshqa nuqsonlarni tezda aniqlash.
		Aniqlangan muammolarni darhol bartaraf etish yoki mustahkamlash ishlarini bajarish.
		Siljish xavfi bo'lganda tezlikni kamaytirish yoki poyezdni xavfsiz to'xtatish.

		Harakat davomida tekshiruvlarni muntazam ravishda qayta amalga oshirish.
		Tekshiruv natijalarini qayd etish va rasmiy hujjatlar shaklida rasmiylashtirish.
		Bilimlar:
		Pletlarning shakli, o'lchami va vazifasi.
		Vint, murvat, qisqich va boshqa elementlarning vazifasi.
		Pletlarni mustahkam ushlab turish usullari va qoidalari.
		Og'irlik markazi va uning barqarorlikka ta'siri.
		Noto'g'ri mahkamlash, notekis yuklash va vibratsiya ta'siri.
		Poyezd harakati davomida yukka ta'sir etuvchi kuchlar.
		Vizual va mexanik nazorat qilish tartiblari.
		Bo'shashgan yoki yetarli siqilmagan qismlarni aniqlash.
		Qiyshayish, siljish yoki shikastlanish alomatlari.
		Yukning tushib ketishini oldini olish bo'yicha talablar.
		Doimiy tekshiruv va kuzatuv qoidalari.
		Siljish yoki tushib ketish xavfi bo'lganda choralar ko'rish.
		Kalitlar, o'lchov asboblari va boshqa vositalardan foydalanish.
		Qayta siqish, almashtirish va mustahkamlash ishlari.
		Pletlarni to'g'ri joylashtirish orqali siljishni oldini olish.
		Tezlik oshishi bilan yukga tushadigan kuchlar o'zgarishi.
		Egri chiziqlar, notekis yo'l va boshqa omillar ta'siri.
		Tekshiruv jarayonini yozma yoki elektron shaklda qayd qilish.
		Muntazam texnik ko'rik va oldini olish choralari bilish.
	A4.02.3 Favqulodda holatlar yuzaga kelganda vaziyatni tez baholab, zarur choralarni ko'rish va xavfsizlikni ta'minlash	Mehnat harakatlari:
		1. Nosozlik yuzaga kelgan joyda poyezd harakatini himoyalash maqsadida signal belgilarini o'rnatadi, zarur bo'lsa, dispetcherga xabar beradi va boshqa poyezdlar harakatiga xavf tug'dirmaslik choralari ko'radi.
		2. Mashinist yoki yordamchi bilan birga tormoz tizimi, bog'lovchi moslamalar, elektr va mexanik qismlarni tekshiradi, muammo qayerda ekanini aniqlaydi.
		3. Agar nosozlik kichik bo'lsa (bo'shashgan detallarni mahkamlash, shlanglarni ulash, sug'urtalarni almashtirish), mashinist mavjud asbob-uskunalar

		yordamida uni joyida tuzatadi.
		4. Agar nosozlikni joyida bartaraf etishning imkoni bo'lmasa, mashinist dispetcherga yoki texnik xizmatlarga aniq ma'lumot beradi va yordam (zaxira teplovoz, ta'mirlash brigadasi) chaqiradi.
		5. Nosozlik bartaraf etilgach, mashinist poyezdning texnik holatini qayta tekshiradi va harakatni davom ettiradi yoki zarur bo'lsa, eng yaqin stansiyaga past tezlikda xavfsiz yetib boradi.
		6. Nosozlik bartaraf etilgandan so'ng mashinist bajarilgan ishlar, aniqlangan muammo va ko'rilgan choralar haqida yo'l hujjatlariga yoki maxsus jurnalga yozib qo'yadi hamda dispetcherga hisobot beradi.
		Ko'nikmalar:
		Teplovoz va poyezd qurilmalari, ularning ishlash prinsiplari hamda nosozlik sabablarini tushunish.
		Harakat davomida yuzaga kelgan muammoni tez va aniq aniqlay olish.
		Oddiy nosozliklarni joyida bartaraf etish uchun asbob-uskunalaridan to'g'ri foydalanish.
		Temir yo'l harakati xavfsizligini ta'minlash, signal belgilaridan to'g'ri foydalanish.
		Favqulodda vaziyatlarda to'g'ri va tezkor qaror chiqarish, javobgarlikni his qilish.
		Bilimlar:
		Poyezdlar harakatini tartibga soluvchi barcha qoidalar, tezlik cheklovlari, ustuvorliklar va xavfsizlik talablari haqida to'liq tushuncha.
		Dvigatel, uzatmalar, boshqaruv tizimlari va ularning o'zaro bog'liqligi haqida bilim.
		Havo (pnevmatik) tormozlar, ularning ishlashi, boshqarilishi va nosozliklarini aniqlash usullari.
		Vagon turlari, ularning texnik xususiyatlari va avtosuvenka orqali to'g'ri ulash-qo'shish jarayoni.
		Svetoforlar, signallar, radiostansiya va dispetcher bilan aloqa qilish qoidalari.
		Teplovozda elektr tizimlari, akkumulyatorlar va ularning xavfsiz ishlatilishi.
		G'ildirak juftlari, podshipniklar, uzatmalar va boshqa mexanik elementlarning ishlash xususiyatlari.
		Tovush, hid, tebranish yoki ishlashdagi o'zgarishlar orqali muammoni aniqlash yo'llari.
		Rejali ko'riklar, profilaktika ishlari va texnik xizmat turlarini bilish.
		Avariya, nosozlik yoki xavf tug'ilganda to'g'ri va tezkor choralar ko'rish tartibi.
		Ish jarayonida o'zini va boshqalarni himoya qilish, xavfsiz ish usullariga amal qilish.

A4.03.3 Yo'l brigadalari bilan uzluksiz aloqa o'rnatib, ish jarayonida xavfsiz va muvofiqlashtirilgan hamkorlikni ta'minlash	Yong'in kelib chiqish sabablari, uni oldini olish va o'chirish vositalaridan foydalanish.
	Relslar, shpallar, strelkalar holatini tushunish va yo'lning texnik holatini baholash.
	Mashinist jurnalini to'g'ri yuritish, bajarilgan ishlar va nosozliklar haqida aniq ma'lumot berish.
	Mehnat harakatlari:
	1. Radiostansiya, telefon va boshqa aloqa vositalarining sozligini tekshirish va ishga tayyor holatda ushlab turish.
	2. Ish jarayonida yo'l brigadasi bilan uzluksiz aloqa o'rnatib, vaziyat haqida muntazam axborot almashish.
	3. Poyezd harakati, to'xtash joylari va ish bajariladigan hududlarni oldindan brigada bilan kelishib olish.
	4. Harakat boshlanishidan oldin brigada a'zolarini ogohlantirish va xavfsiz masofani ta'minlash.
	5. Belgilar, qo'l signallari va radio orqali berilgan ko'rsatmalarni aniq tushunish va bajarish.
	6. Brigada bilan birgalikda ish ketma-ketligini moslashtirish, ortiqcha to'xtashlar yoki xatoliklarning oldini olish.
	7. Xavf tug'ilganda darhol brigadaga xabar berish va birgalikda choralar ko'rish.
	8. Bajarilgan ishlar, aniqlangan muammolar va keyingi harakatlar bo'yicha brigada bilan yakuniy ma'lumot almashish.
	Ko'nikmalar:
	Brigada a'zolari bilan aniq, tushunarli va qisqa tarzda axborot almashish.
	Radiostansiya, telefon va signal vositalaridan to'g'ri va samarali foydalanish.
	Yo'l brigadasi bilan hamkorlikda ishlash, o'zaro kelishuv va tushunishni ta'minlash.
	Ish jarayonida berilgan signallarni, ogohlantirishlarni va vaziyatni diqqat bilan kuzatish.
	Kutilmagan holatlarda tez va to'g'ri qaror chiqarish.
	Har qanday vaziyatda xavfsizlik qoidalariga qat'iy amal qilish va boshqalarni ham shunga undash.
	Bilimlar:
Temir yo'l harakati xavfsizligi qoidalari, poyezd va yo'l ishlarida xavfsizlikni ta'minlash tartibi.	
Yo'l brigadasi tuzilishi va vazifalari, brigada tarkibi, vazifalari va ish taqsimoti.	

QCL7527	QCL7527	Aloqa vositalari ishlash prinsiplari, radiostansiya, telefon, signal qurilmalari asoslari.
		Signalizatsiya va qo'l signallari, ish jarayonida beriladigan belgilar va ularning ma'nosi.
		Favqulodda vaziyatlarda harakat qilish, avariya, nosozlik yoki xavf paytida tez va to'g'ri choralar ko'rish.
		Ish joyini belgilash va xavfsiz hududni yaratish, ishni boshlashdan oldin xavfsiz maydonni tayyorlash.
		Poyezd harakati bilan muvofiqlashtirish, ish hududidagi poyezd harakati bilan hamkorlik.
		Vaziyatni baholash va xatarlarni aniqlash, ish jarayonidagi xavf va muammolarni oldindan sezish.
		Ish ketma-ketligini rejalashtirish, brigada bilan ishni tartibga solish va samarali bajarish.
		Hujjat yuritish va hisobot berish, bajarilgan ishlar va muammolar haqida aniq ma'lumot yozish.
		Tezkor aloqa qoidalari, signal va radio orqali tezkor axborot uzatish usullari.
		Yong'in va favqulodda xavf xavfsizligi, ish joyidagi yong'in va boshqa xavf holatlaridan himoyalash.
		Muvofiqlashtirilgan jamoaviy ishlash, brigada a'zolari bilan bir xil maqsadga erishish.
		Texnik vositalarni tekshirish, aloqa va signal qurilmalarining ishlashini nazorat qilish.
		Xavfsizlikni doimiy nazorat qilish, ish davomida xavfsizlikni muntazam tekshirish va ta'minlash.
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. O'z ishining javobgarligini his qilish, har bir qaror va harakatning xavfsizlikka ta'sirini anglash.
		2. Mustaqil qaror qabul qilish, favqulodda vaziyatlarda boshqalarni kutmasdan to'g'ri choralar ko'rish.
		3. Xatoliklarni oldini olish, ish jarayonida xavfsizlik va texnik qoidalarga rioya qilish orqali xatolarni kamaytirish.
		4. Mas'uliyat bilan vazifa bajarish, belgilangan vazifalarni to'liq va sifatli bajarish.
		5. Ishni reja asosida tashkil etish, mustaqil ravishda ish ketma-ketligini va resurslardan foydalanishni rejalashtirish.
		6. O'zini va boshqalarni himoya qilish, xavfsizlik choralarni doimiy nazorat qilish va qo'llash.
		7. Jamoa bilan hamkorlikda mas'uliyatni bo'lishish, hamkasblar bilan ishni muvofiqlashtirishda javobgarlikni teng taqsimlash.
		8. Natijaga erishish uchun mas'uliyatni davom

		ettirish, ish yakunlanmaguncha vazifalarni to'liq bajarish va yakuniy natijaga javob berish.
	Texnik va/yoki texnologik talab:	Dvigatel, tormoz tizimi, bog'lovchi moslamalar va boshqa mexanik qismlarning ishlash xususiyatlarini tushunish. Nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish qobiliyati, harakat davomida yuzaga kelgan texnik muammolarni tezkor aniqlash va tuzatish. Texnik xizmat ko'rsatish qoidalariga rioya qilish, rejalashtirilgan va profilaktik ishlarga amal qilish. Texnologik jarayonlarni tushunish, rels pletlarini eltish va joylashtirish ishlaridagi harakat ketma-ketligini bilish. Aloqa va signalizatsiya tizimlaridan foydalanish, yo'l brigadasi bilan uzluksiz va xavfsiz aloqa o'rnatish. Xavfsizlik texnikasi talablariga rioya qilish, ish davomida o'zini va boshqalarni xavfsiz saqlash choralarini bilish. Mashina va asbob-uskunalarini to'g'ri ishlatish, rels pletlarini ko'tarish, tashish va joylashtirishda texnologik jihozlardan foydalanish. Ish joyini tayyorlash va muvofiqlashtirish, poyezd harakati va brigada ishini muvofiqlashtirish orqali samarali ish jarayonini ta'minlash.

Kasbning nomi:	Relsjilvirlash poyezdi mashinisti	
Mashg'ulot nomining kodi:	83110	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Tortish harakatdagi tarkib mashinistining amaldagi mashinist yordamchisi (mashinist yordamchisi nazarda tutilmagan tortish harakatdagi tarkib bundan mustasno) sifatida 12 oydan kam bo'lmagan mehnat stajiga ega bo'lish.	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: - tortish harakatdagi tarkibni ta'mirlash (tegishliligi) bo'yicha uchinchi razryaddan past bo'lmagan malaka pasportiga (sertifikatiga) ega bo'lish; - qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishga munosabat va xulq atvor: - rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; - o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; - belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; - mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof muhitni muhofaza qilish, sanitariya gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; - o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; - jamoa bilan inoq ishlash; - o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta maxsus ta'lim yoki umumiy o'rta ta'lim + norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	1–6 razryadli Relsjilvirlash poyezdi mashinisti	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3	Rels pletlarini eltishga mo'ljallangan maxsus sostav mashinisti
	3	Relspayvandlash o'zi yurar mashina mashinisti
	3	Relstaxlagich mashinisti

	3	Yo'l strugi mashinisti
--	---	------------------------

Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
B1.3 Relslarni jilvirlash texnologik jarayonini tashkil etish, boshqarish va samarali amalga oshirish	B1.01.3 Ish hajmini aniqlash, yo'l uchastkasining holatini o'rganish, zarur texnika va uskunalarni tayyorlash, texnologik talablar hamda me'yorlarga muvofiq ishni tashkil qilish.	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Yo'l uchastkasining texnik holatini o'rganish, rels, balast, va boshqa yo'l elementlarini tekshirish.
		2. Zarur texnika va uskunalarni tanlash, ish turiga mos mashina, asbob va jihozlarni belgilash.
		3. Texnika va uskunalarni ishga tayyorlash, mashinalarni sozlash, texnik holatini tekshirish va xavfsizlik choralari ko'rish.
		4. Texnologik talablar va me'yorlarga muvofiq ishni tashkil etish, ish jarayonini standartlarga mos rejalashtirish.
		5. Xavfsizlik va mehnat intizomini ta'minlash, ish boshlanishidan oldin xodimlarni xavfsizlik qoidalari bilan tanishtirish.
		6. Ish jarayonini kuzatish va nazorat qilish, texnologik va mehnat talablariga rioya qilinishini monitoring qilish.
		7. Kerak bo'lganda ish jarayonini sozlash va optimallashtirish, ish samaradorligini oshirish va nosozliklarning oldini olish.
		Ko'nikmalar:
		Relslar, yo'l elementlari, balast va texnika vositalarining holatini kompleks tarzda tekshirish, nosozlik va nuqsonlarni aniqlash, ularning xavf darajasini baholash.
		Ish hajmini aniqlash, ish jarayonini texnologik talablar, standartlar va me'yorlarga mos holda tashkil etish, ish resurslarini samarali taqsimlash.
		Ish davomida xodimlar va texnika xavfsizligini ta'minlash, kutilmagan nosozlik yoki avariya yuzaga kelganda tez va samarali choralarni qo'llash.
		Bilimlar:
		Temir yo'l harakati va transport tizimlari asoslari, temir yo'l transportining tuzilishi, ishlash prinsiplari va harakat tartibi.
		Rel va yo'l elementlarining konstruktiv xususiyatlari, rels, balast, poydevor va yo'l qurilmalari haqida bilim.
		Yo'l va rels elementlaridagi nosozliklarni aniqlash usullari, nuqsonlarni aniqlash metodlari va diagnostika vositalari.
		Texnik vositalar va uskunalarni boshqarish qoidalari, mashina va asboblarni xavfsiz ishlatish tartibi.
		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish prinsiplari,

		ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish me'yorlari.
		Texnologik jarayonlar va ish tartibi standartlari, texnologik talablar va ish me'yorlari.
		Ish hajmini hisoblash va rejalashtirish usullari, ish miqdori va resurslarini aniqlash bilimlari.
		Xavfsizlik va mehnat intizomi qoidalari, texnik va ish xavfsizligi normalari.
		Favqulodda vaziyatlar va ularning oldini olish choralari, avariya va nosozliklarda tezkor javob berish.
		Ish jarayonini monitoring qilish va nazorat qilish usullari, texnologik jarayon va xodimlar ishini kuzatish bilimlari.
		Texnik va texnologik yangiliklar haqida bilim, yangi uskunalar, mashinalar va texnologiyalarni tushunish.
		Yo'l va rels elementlarini ta'mirlash va mustahkamlash texnologiyalari, nuqsonlarni bartaraf etish usullari.
		Ish resurslarini boshqarish va optimallashtirish, xodimlar va texnika samaradorligini oshirish.
	B1.02.3 Jilvirlash poyezdi harakatini boshqarish, uskunalarni to'g'ri sozlash, ish jarayonida texnologik rejimlarga rioya qilish va jarayonning uzluksiz hamda samarali bajarilishini ta'minlash.	Mehnat harakatlari:
		1. Jilvirlash poyezdi harakatini rejalashtirish va boshqarish, poyezdning harakatini xavfsiz va samarali ta'minlash, ish rejimiga mos harakat strategiyasini belgilash.
		2. Uskunalar va texnik tizimlarni ishga tayyorlash, rels jilvirlash mashinalari va yordamchi texnik vositalarni ishga tayyorlash, sozlash va texnik holatini tekshirish.
		3. Texnologik rejimlarni amalga oshirish va nazorat qilish, ish jarayonida belgilangan texnologik standartlar, ish tezligi va parametrlariga rioya qilish.
		4. Jarayonni uzluksiz ta'minlash, rels jilvirlash ishini to'xtatmasdan bajarish, ish samaradorligini saqlash va ish vaqtini optimallashtirish.
		5. Xavfsizlikni ta'minlash va texnik xavf omillarini minimallashtirish, ish davomida xodimlar va uskunalarning xavfsizligini nazorat qilish.
		6. Nosozlik va texnik muammolarni aniqlash, ish jarayonida paydo bo'lgan kamchilik va avariyalarni tez aniqlash va baholash.
		7. Favqulodda vaziyatlarga tezkor javob berish, nuqson yoki avariya yuzaga kelganda xavfsiz va samarali choralarni qo'llash.
		8. Ish jarayonini optimallashtirish va samaradorligini oshirish, ish resurslarini va vaqtni to'g'ri taqsimlash, ortiqcha sarflarni kamaytirish.
		9. Texnik va texnologik hujjatlarni yuritish, ishlangan ishlar, aniqlangan nuqsonlar va ta'mirlash ishlari bo'yicha hisobot yuritish.
		10. Ish jarayonidagi sifat va standartlarga rioya qilish, rels jilvirlash sifatini doimiy nazorat qilish va ish

		natijalarini tekshirish.
		11. Texnika va uskunalarning uzoq muddatli ishlashini ta'minlash, texnik xizmat ko'rsatish, sozlash va profilaktik choralarni amalga oshirish orqali uskunalarining ishonchligini oshirish.
		Ko'nikmalar:
		Poyezd va rels jilvirlash uskunalarini xavfsiz, samarali va uzluksiz boshqarish; texnik holatni doimiy nazorat qilish, nosozlik va kamchiliklarni aniqlash, ularni bartaraf etish choralari qo'llash.
		Ishni belgilangan texnologik rejimlar, standartlar va me'yorlarga muvofiq rejalashtirish, jarayonning sifatini va uzluksizligini ta'minlash.
		Ish davomida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan avariya, nosozlik yoki boshqa favqulodda holatlarni aniqlash, xavfsiz va samarali choralarni qo'llash.
		Ish jarayonini monitoring qilish, ish samaradorligini oshirish, vaqt va texnik resurslarni optimal taqsimlash, ish sifatini doimiy kuzatish va nazorat qilish.
		Bilimlar:
		Temir yo'l transportining tuzilishi, poyezdlar va yo'l tizimining ishlash prinsiplari, xavfsizlik talablarini tushunish.
		Rels, balast, poydevor va boshqa yo'l qurilmalarining tuzilishi, ishlash me'yorlari va ishlash vaqtida yuzaga keladigan o'zgarishlar.
		Rels jilvirlash mashinalari va yordamchi texnika vositalarini xavfsiz va samarali boshqarish bilimlari.
		Rels jilvirlash ishlarini texnologik standartlar va parametrlar bo'yicha amalga oshirish, ish tezligi va uskunalarining sozlash tartibi.
		Ishlash davomida uskunalarini profilaktik tekshirish, nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari.
		Ish hajmini aniqlash, resurslarni taqsimlash, jarayonning uzluksiz va samarali bajarilishini ta'minlash.
		Ish jarayonida xodimlar va texnik vositalar xavfsizligini ta'minlash, favqulodda vaziyatlarga tayyor bo'lish.
		Ish jarayonida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan nosozlik, avariya va boshqa favqulodda holatlarni aniqlash va tezkor javob berish.
		Texnologik parametrlarni kuzatish, ish sifatini nazorat qilish va optimallashtirish bilimlari.
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Poyezd va rels jilvirlash uskunalarini xavfsiz va samarali boshqarish uchun javobgar bo'lish. -Ish jarayonining uzluksizligini, texnologik rejimlarga rioya qilinishini va sifatli bajarilishini ta'minlash.
		2. Nosozlik, nuqson va favqulodda vaziyatlar yuzaga kelganda tez va xavfsiz choralarni ko'rish.

		3. Xodimlar va texnika xavfsizligi uchun javobgarlikni o'z zimmasiga olish. 4. Ishni belgilangan texnologik standartlar va me'yorlarga mos holda mustaqil rejalashtirish va tashkil etish. 5. Uskunalarni sozlash va ish jarayonini nazorat qilishda mustaqil qarorlar qabul qilish. 6. Favqulodda holatlarda tezkor va mustaqil chora-tadbirlar ko'rish. 7. Ish samaradorligini oshirish va jarayonni optimallashtirish bo'yicha mustaqil takliflar berish.
B2.3 Lokomotiv hamda relsjilvirlash uskunalarini kompleks ekspluatatsiya qilish, ularning uzluksiz va ishonchli ishlashini ta'minlash	B2.01.3 Lokomotiv va rels jilvirlash uskunalarining texnik holatini nazorat qilish va profilaktik xizmat ko'rsatish	Mehnat harakatlari: 1. Rels, balast, poydevor va boshqa yo'l qismlarining holatini muntazam tekshirish, nuqson va kamchiliklarni aniqlash. 2. Ishlash samaradorligini tekshirish, texnik nosozliklar va xatoliklarni aniqlash, ularni bartaraf etish choralari ko'rish. 3. Kontakt simlari, o'tkazgichlar va bog'lanishlarning ishlashini kuzatish, xavfsizlik va uzluksizlikni ta'minlash. 4. Poyezdlarning yo'l davomida xavfsiz va texnologik rejimlarga mos harakatlanishini ta'minlash, kechikish va xavfli holatlarning oldini olish. 5. Yo'l, signalizatsiya, aloqa yoki kontakt tarmog'ida yuzaga kelgan nosozliklar va xavfli vaziyatlarga tezkor va xavfsiz choralarni qo'llash. Ko'nikmalar: Relslar, balast, poydevor, signalizatsiya, aloqa vositalari va kontakt tarmog'ining ishlashini doimiy monitoring qilish va nosozliklarni aniqlash. Kelayotgan poyezdlarni xavfsiz va samarali harakatlanishini nazorat qilish, kechikish va favqulodda holatlarning oldini olish. Yo'l, signalizatsiya yoki kontakt tarmog'ida yuzaga kelgan muammolarni tez va xavfsiz bartaraf etish. Ish jarayonini belgilangan texnologik standartlar va me'yorlarga mos rejalashtirish, uzluksizlik va ish samaradorligini ta'minlash. Bilimlar: Temir yo'l transporti va harakat tizimlari asoslari, poyezdlar, yo'l tizimi va harakat prinsiplari haqida chuqur tushuncha. Yo'l elementlari va infratuzilmasi tuzilishi, rels, balast, poydevor, o'tkazgichlar va boshqa yo'l qismlarining konstruksiyasi va ishlash xususiyatlari. Signalizatsiya va aloqa tizimlari ishlash prinsiplari, texnika va uskunalar yordamida poyezdlarni xavfsiz

		boshqarish.
		Kontakt tarmog'i va elektr jihozlari, kontakt simlari, bog'lanishlar va elektr tizimining ishlashini tushunish va nazorat qilish.
B2.02.3 Eksploatatsiya jarayonida xavfsizlik qoidalariga rioya etgan holda samarali foydalanishni tashkil etish		Texnik diagnostika va monitoring usullari, yo'l, signalizatsiya, aloqa va kontakt tarmog'ini muntazam tekshirish va nosozliklarni aniqlash usullari.
		Favqulodda holatlar va ularni oldini olish, avariya yoki nosozlik yuzaga kelganda xavfsiz choralarni qo'llash bilimlari.
		Poyezd harakati xavfsizligini ta'minlash, kelayotgan poyezdlarning yo'l davomida harakatini nazorat qilish va xavfsizligini ta'minlash.
		Ish jarayonini tashkil etish va monitoring qilish, texnologik standartlar va me'yorlarga rioya qilish, jarayonni uzluksiz va samarali amalga oshirish.
		Mehnat harakatlari:
		1. Eksploatatsiya jarayonida vositalarning to'liq va xavfsiz ishlashini ta'minlash, texnik holatini tekshirish va zarur sozlash ishlarini amalga oshirish.
		2. Ish jarayonida xodimlar va uskunalarning xavfsizligini ta'minlash, barcha texnika va mehnat xavfsizligi standartlarini doimiy kuzatish.
		3. Eksploatatsiya ishlarini samarali, uzluksiz va texnologik me'yorlarga mos ravishda tashkil etish, ish resurslarini optimal taqsimlash.
		4. Eksploatatsiya davomida uskunalar, yo'l elementlari yoki boshqa texnik tizimlarning holatini nazorat qilish, nosozlik va kamchiliklarni aniqlash.
		5. Avariya, nosozlik yoki boshqa kutilmagan vaziyatlar yuzaga kelganda xavfsiz va samarali choralarni qo'llash.
		6. Ish jarayonining sifatini va uzluksizligini ta'minlash, vaqt, xodim va texnika resurslarini maksimal samaradorlik bilan boshqarish.
		Ko'nikmalar:
		Eksploatatsiya jarayonida vositalarni xavfsiz va samarali ishlatish, ularning texnik holatini baholash va zarur sozlash ishlarini amalga oshirish.
		Ishni texnologik me'yorlar va standartlarga mos rejalashtirish, jarayonning uzluksizligini ta'minlash va resurslarni optimal taqsimlash.
		Ish jarayonida yuzaga keladigan avariya, nosozlik yoki boshqa kutilmagan holatlarda xavfsiz va samarali choralarni qo'llash.
		Ish jarayonida mehnat va texnika xavfsizligini nazorat qilish, ish sifatini oshirish va jarayonni optimallashtirish.

		Bilimlar:
		Temir yo'l transporti va ekspluatatsiya tizimlari asoslari, poyezdlar, yo'l tizimi va transport jarayonining ishlash prinsiplari.
		Texnika va uskunalarning qurilishi va ishlash xususiyatlari, ekspluatatsiya qilinadigan mashina, asbob va jihozlarning tuzilishi va ishlash tartibi.
		Texnik xizmat ko'rsatish va profilaktika prinsiplarini bilish, texnik holatni nazorat qilish va nosozliklarni oldini olish usullari.
		Texnologik jarayonlar va ish rejimlari, ekspluatatsiya ishlarini standartlar va me'yorlarga mos amalga oshirish.
		Mehnat va texnika xavfsizligi qoidalari, ish jarayonida xavfsizlikni ta'minlash, xodimlar va uskunalarning xavfsiz ishlashini bilish.
		Favqulodda holatlar va ularni bartaraf etish, avariya, nosozlik yoki boshqa kutilmagan vaziyatlarda xavfsiz choralarni qo'llash.
		Ish jarayonini rejalashtirish va tashkillashtirish bilimlari, ish hajmi, resurslar va ish samaradorligini hisoblash.
		Monitoring va nazorat usullari, texnik vositalar va ish jarayonining samaradorligini doimiy kuzatish.
		Resurslarni boshqarish va optimallashtirish, ish vaqtini, xodim va texnika resurslarini maksimal samaradorlik bilan taqsimlash.
		Jarayon sifatini baholash va takomillashtirish, ish natijalarini tekshirish, me'yorlarga mosligini baholash va ish samaradorligini oshirish.
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Texnika va uskunalarning xavfsiz va samarali ishlashini ta'minlash uchun javobgarlik.
		2. Ish jarayonining uzluksizligini va texnologik standartlarga mos bajarilishini ta'minlash.
		3. Nosozlik, avariya yoki favqulodda vaziyatlar yuzaga kelganda xavfsiz va tezkor choralarni qo'llash.
		4. Xodimlar va texnik vositalarning xavfsiz ishlashini nazorat qilish.
		5. Ishni texnologik me'yorlar va standartlarga mos holda mustaqil rejalashtirish va tashkillashtirish.
		6. Uskunalarni sozlash va jarayonni nazorat qilishda mustaqil qarorlar qabul qilish.
		7. Favqulodda holatlarda tez va mustaqil choralar ko'rish.
		8. Ish samaradorligini oshirish va jarayonni optimallashtirish bo'yicha mustaqil takliflar berish.
B3.3 Temir yo'l harakati	B3.01.3 Texnik vositalar, lokomotiv va rels	Mehnat harakatlari: 1. Lokomotiv va boshqa texnik vositalarni ishga

xavfsizligini, texnik va texnologik intizomni ta'minlash hamda favqulodda vaziyatlarning oldini olish	uskunalarining ishonchli ishlashini nazorat qilish, profilaktik xizmat ko'rsatish, texnik nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish.	tayyorlash, ularning barcha tizimlarini tekshirish va ishlashga tayyorligini ta'minlash
		2. Ishlashdan oldingi texnik ko'riklarni amalga oshirish, barcha mexanik, elektr va gidravlik tizimlarni nazorat qilish
		3. Lokomotivning harakatlanish jarayonida texnik vositalar holatini muntazam monitoring qilish va parametrlarni kuzatib borish
		4. Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish ishlarini reja asosida bajarish, mexanik qismlarni yog'lash va ishlash samaradorligini saqlash
		5. Texnik tizimlarni sozlash, ish faoliyatini optimallashtirish va kerak bo'lganda parametrlarni moslashtirish
		6. Texnik nosozliklarni aniqlash va ularni tashxis qilish orqali kelgusidagi avariylarni oldini olish
		7. Kichik ta'mirlash va texnik tuzatish ishlarini amalga oshirish, qisqa muddatli nosozliklarni bartaraf etish
		8. Diagnostika qurilmalari va vositalaridan foydalanib, lokomotiv va rels uskunalarining ishlash sifatini baholash
		9. Harakat jarayonida texnik nazoratni amalga oshirish, barcha tizimlarning normal ishlashini muntazam tekshirish
		10. Texnik xizmat va nosozliklar bo'yicha kundalik qaydlarni yuritish, amalga oshirilgan ishlarni va o'zgartirishlarni yozib borish
		11. Favqulodda vaziyatlarda texnik muammolarni tezkor aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha tezkor choralar ko'rish
		12. Ehtiyot qismlarni almashtirish, eskirgan yoki shikastlangan komponentlarni yangilash va texnik holatini tiklash
		13. Texnik xavfsizlikni ta'minlash, barcha ish jarayonlarini standartlarga muvofiqligini nazorat qilish va ishlash samaradorligini oshirish
		Ko'nikmalar:
		Texnik vositalarni tushunish va ulardan foydalanish ko'nikmasi, mashinist lokomotiv va rels uskunalarining mexanik, elektr va gidravlik tizimlarini bilishi, ularni xavfsiz va samarali ishlatishi.
		Texnik nosozliklarni aniqlash va tashxis qo'yish ko'nikmasi, har qanday ish jarayonida nosozliklarni tezkor aniqlash, ularning sababini aniqlash va bartaraf etish bo'yicha bilim va tajriba.
		Profilaktik xizmat ko'rsatish ko'nikmasi, texnik vositalarni reja asosida xizmat ko'rsatish, yog'lash, tozalash va qismlarni almashtirish orqali ularning ish faoliyatini uzluksiz ta'minlash.

		Nazorat va monitoring ko'nikmasi, harakat davomida lokomotiv va rels tizimlarining ishlash holatini doimiy kuzatish, parametrlarni nazorat qilish va normal holatdan chetga chiqqan holatlarni aniqlash.
		Favqulodda vaziyatlarni boshqarish ko'nikmasi, texnik muammolar yoki nosozliklar paydo bo'lganda tezkor va xavfsiz choralar ko'rish, poyezd va yuk xavfsizligini ta'minlash.
		Texnik hujjatlar va qaydlarni yuritish ko'nikmasi, kundalik ishlash, nosozliklar va amalga oshirilgan texnik xizmat bo'yicha aniq va tizimli hujjatlar yuritish.
		Ish xavfsizligi va standartlarga rioya qilish ko'nikmasi, texnik va ish jarayonida xavfsizlik qoidalariga amal qilish, standartlar va texnik tartiblarni to'liq bajarish.
		Bilimlar:
		Lokomotivning ishlash printsiplari, mexanik, elektr va gidravlik tizimlarning qanday ishlashini tushunish va ulardan to'g'ri foydalanishni bilish.
		Rels tizimi va rels uskunalarining qurilishi, ularning funksiyasi va ishlash xususiyatlarini aniqlay olish.
		Texnik vositalarning turlari, ularning vazifalari va ishlash printsiplarini tushunish.
		Mashina va lokomotivni ishga tayyorlash tartibi, barcha tizimlarni ishga tayyorlash va nazorat qilish.
		Texnik xizmat ko'rsatish tartiblari, profilaktik ishlarni bajarish va nosozliklarni oldini olish.
		Nosozliklarni aniqlash usullari, muammolarni tezkor tashxis qilish va ularni bartaraf etish.
		Texnik diagnostika vositalari bilan ishlash, o'lchov va monitoring asboblarini to'g'ri qo'llash.
		Favqulodda vaziyatlar va ularni bartaraf etish tartibi, xavfsiz choralarni ko'rish va yo'lovchi hamda yuk xavfsizligini ta'minlash.
		Signal va aloqa tizimlari, ularni ishlatish qoidalar va poyezd harakatini boshqarish.
		Elektr xavfsizligi qoidalar, elektr tizimlar bilan ishlashda xavfsizlikni ta'minlash.
		Yonilg'i tizimi va ishlash prinsiplari, yonilg'i ta'minotini nazorat qilish va optimal ishlashini ta'minlash.
		Sovutish tizimi va termoregulyatsiya, motor va tizimlarni optimal haroratda ishlashini bilish.
		Tormoz tizimi va uning turlari, pnevmatik, mexanik va elektron tormozlarni tushunish.
		Rels ustida harakatlanish qoidalar, tezlik cheklovlari va harakat xavfsizligini ta'minlash.
		Yuk va yo'lovchi transporti xususiyatlari, ularni yuklash, tashish va xavfsiz ishlashni bilish.
		Mashina va lokomotivni ta'mirlash bilimlari, kichik

		ta'mirlash va texnik tuzatish ishlarini bajarish.
		Mexanik qismlarning ishlash printsiplari, motor, transmissiya va boshqa mexanik tizimlarni tushunish.
B3.02.3 Temir yo'l harakati xavfsizligini ta'minlash va boshqarish, yo'l harakati jarayonlarini rejalashtirish, monitoring qilish va xavfsizlik me'yorlariga qat'iy rioya qilish.		Elektr tizimlari va ularning ishlashini tushunish, generator, boshqaruv va aksessuarlarni nazorat qilish.
		Gidravlik tizimlar va ulardan foydalanish, tormoz va boshqaruv tizimlaridagi gidravlik jarayonlarni bilish.
		Ish xavfsizligi va texnik qoidalar, barcha ish harakatlarini xavfsiz va standartlarga muvofiq bajarish.
		Qaydnoma va texnik hujjatlarni yuritish bilimlari, kundalik ishlar va texnik xizmatni tizimli hujjatlashtirish.
		Atmosfera va ob-havo sharoitlariga moslashish, muz, yomg'ir yoki issiq sharoitlarda xavfsiz ishlashni bilish.
		Mashina va uskunalarni modernizatsiya qilish imkoniyatlari, texnik vositalarni yaxshilash va samaradorligini oshirish.
		Mehnat harakatlari:
		1. Poyezd harakati va rels tizimini doimiy kuzatish hamda harakat xavfsizligini ta'minlash uchun signal, svetofofor va aloqa vositalarini nazorat qilish.
		2. Yo'l harakati jarayonlarini rejalashtirish, poyezdlar va yuklar orasidagi masofani hisoblash va harakat jadvalini to'g'ri tashkil etish.
		3. Harakat davomida poyezd tezligi, tormoz tizimi va boshqa mexanik parametrlarni monitoring qilish va xavfsizlik me'yorlariga rioya qilish.
		4. Favqulodda vaziyatlarda tezkor chora ko'rish, nosozliklar yoki to'siqlar paydo bo'lganda xavfsiz to'xtash va xavfsizlikni ta'minlash.
		5. Harakat va texnik holat bo'yicha qaydnomalarni yuritish, poyezd va rels tizimi ishini hujjatlashtirish hamda muammolarni hisobot qilish.
		6. Xodimlar va yo'lovchilar xavfsizligini nazorat qilish, xavfsizlik qoidalarini tushuntirish va barcha jarayonlarda standartlarga qat'iy rioya qilish.
		Ko'nikmalar:
		Poyezd va rels tizimining barcha harakatlarini doimiy kuzatish, signal va svetofoforlar, aloqa vositalari hamda boshqa boshqaruv elementlarini to'g'ri o'qish, xatolarni aniqlash va vaqtida javob choralarni qo'llash.
		Yo'l harakati jarayonlarini tizimli va samarali rejalashtirish, poyezdlar va yuklar orasidagi masofani hisoblash, harakat jadvalini tashkil qilish, yo'lovchi va yuk xavfsizligini ta'minlash.
		Harakat jarayonida poyezd tezligi, tormoz tizimi, motor ishlash holati va boshqa mexanik va elektr parametrlarni muntazam kuzatib borish, nosozliklar

		yoki xavfli vaziyatlarni vaqtida aniqlash.
		Har qanday nosozlik, to'siq yoki favqulodda holat yuz berganda tezkor va xavfsiz choralar ko'rish, poyezd va yo'lovchilar xavfsizligini ta'minlash hamda jarayonni minimal zarar bilan davom ettirish.
		Harakat va texnik holat bo'yicha to'liq va aniq hujjatlarni yuritish, muammolarni qayd qilish, poyezd harakatini va texnik xizmatni tizimli hujjatlashtirish.
		Xodimlar va yo'lovchilar xavfsizligini muntazam nazorat qilish, xavfsizlik qoidalari va me'yorlariga qat'iy rioya qilish, barcha ish harakatlarini standartlar asosida bajarishni bilish.
		Bilimlar:
		Poyezd va lokomotiv ishlash prinsiplari, mexanik, elektr va gidravlik tizimlarning funksiyalari va ishlash tartibi.
		Rels va rels tizimlarining qurilishi, turlari va ularning ishlash xususiyatlari.
		Signal va svetofor tizimlarining ishlash prinsiplari, ularni o'qish va to'g'ri javob choralari qo'llash.
		Yo'l harakati xavfsizligi qoidalari va me'yorlari, ularni amaliyotda to'liq bajarish.
		Poyezd harakati jarayonlarini rejalashtirish va boshqarish tartibi, yo'nalish va jadvalga rioya qilish.
		Poyezdlar orasidagi xavfsiz masofa, tezlik cheklovlari va harakatni optimallashtirish.
		Favqulodda vaziyatlar va nosozliklar bilan ishlash tartibi, xavfsiz choralarni tezkor qo'llash.
		Poyezd va lokomotivning tormoz tizimi, motor ishlash holati va boshqa mexanik parametrlarni nazorat qilish.
		Elektr xavfsizligi qoidalari, elektr tizimlar bilan ishlashda xavfsizlikni ta'minlash.
		Aloqa va boshqaruv tizimlari, xabarlarini tezkor uzatish va qabul qilish usullari.
		Hujjatlar va qaydnomalarni yuritish, harakat va nosozliklarni tizimli hujjatlashtirish.
		Ob-havo sharoitlariga moslashish, yomg'ir, muz, qor yoki issiq havoda xavfsiz ishlash.
		Yo'lovchi va yuk transportining xususiyatlari, xavfsiz tashish va yuklash qoidalari.
		Texnik xizmat va profilaktik ishlash bilimlari, poyezd va lokomotiv tizimlarini doimiy nazorat qilish va saqlash.
	B3.03.3 Temir yo'l infratuzilmasi va yo'l qurilmalari holatini muntazam monitoring qilish, yo'l, rels va signalizatsiya	Mehnat harakatlari:
		1. Yo'l va rels tizimlarini muntazam vizual tekshirish, mavjud shikastlanish yoki nosozliklarni aniqlash.
		2. Signalizatsiya va svetofor tizimlarining ishlash holatini doimiy nazorat qilish va vaqtida sozlash.
		3. Rels va yo'l qurilmalari elementlarini tozalash,

	tizimlarining xavfsiz va barqaror ishlashini nazorat qilish.	yog'lash va profilaktik xizmat ko'rsatish.
		4. Nosozliklar va shikastlanishlarni qayd etish va ularni bartaraf etish uchun tegishli choralarni ko'rish.
		5. Favqulodda holatlarda xavfsiz choralarni tezkor qo'llash va yo'l harakatini vaqtincha tartibga solish.
		6. Texnik vositalar va monitoring qurilmalaridan foydalanib, yo'l infratuzilmasining barqaror ishlashini baholash.
		7. Yo'l va rels tizimlari ishlashini hujjatlashtirish, tekshiruv natijalarini qayd qilish va hisobot berish.
		8. Texnik xodimlar bilan hamkorlik qilib, ta'mirlash va profilaktik ishlarni rejalashtirish va bajarilishini nazorat qilish.
		9. Harakat xavfsizligini ta'minlash uchun signal va rels tizimlarida yuzaga keladigan xatoliklarni vaqtida tuzatish.
		10. Yo'l infratuzilmasi va rels tizimlarini doimiy kuzatish orqali uzoq muddatli barqaror ishlashni ta'minlash va nosozliklarning oldini olish.
		Ko'nikmalar:
		Svetofo, signal va aloqa vositalarining ishlashini monitoring qilish va vaqtida sozlash.
		Yo'l, rels va signal tizimlarini tozalash, yog'lash, kichik ta'mirlash va profilaktik ishlashni amalga oshirish.
		Yo'l va rels tizimlarida nosozlik yoki xavf paydo bo'lganda tezkor va xavfsiz choralar ko'rish.
		Monitoring qurilmalari va o'lchov asboblariidan foydalanib, yo'l infratuzilmasining ishlash sifatini aniqlash.
		Tekshiruv natijalarini qayd etish, hisobot berish va hujjatlashtirish.
		Texnik xodimlar bilan birga ta'mirlash va profilaktik ishlarni rejalashtirish hamda bajarilishini nazorat qilish.
		Yo'l infratuzilmasi va rels tizimlarining uzoq muddatli xavfsiz va barqaror ishlashini ta'minlash.
		Svetofo, signal va aloqa vositalarining ishlashini monitoring qilish va vaqtida sozlash.
		Bilimlar:
		Yo'l va rels tizimlarining qurilishi va ishlash xususiyatlari, yo'l, rels, balast va bog'lovchi qurilmalar, ularning funktsiyalari va barqaror ishlashini ta'minlash printsiplari,
		Signalizatsiya va svetofo tizimlarining ishlash printsiplari, xabar uzatish va qabul qilish, svetofo, rels va signal elementlarini tushunish hamda ularni nazorat qilish,
		Texnik vositalar va monitoring qurilmalarining ishlash

		tamoyillari, turli o'lchov, diagnostika va monitoring vositalaridan foydalanish orqali yo'l infratuzilmasini baholash,
		Yo'l harakati xavfsizligi qoidalari va me'yorlari, poyezdlar, rels va yo'l tizimlarida xavfsiz ishlashni ta'minlash, barcha ish jarayonlarini standartlarga muvofiq bajarish,
		Yo'l va rels qurilmalaridagi nosozliklar va shikastlanishlarni aniqlash usullari, vizual tekshiruv, texnik monitoring va boshqa diagnostika usullari orqali muammolarni aniqlash,
		Profilaktik xizmat ko'rsatish tartiblari, yo'l va rels elementlarini tozalash, yog'lash, kichik ta'mirlash ishlarini amalga oshirish va tizimlarni doimiy ish holatida saqlash,
		Favqulodda vaziyatlar va ularni bartaraf etish tartibi, nosozlik, to'siq yoki avariya holatlarida xavfsiz choralar ko'rish, harakat xavfsizligini ta'minlash va jarayonni minimal zarar bilan davom ettirish,
		Hujjatlar va qaydnomalarni yuritish qoidalari, monitoring natijalari, tekshiruvlar va nosozliklar bo'yicha aniq va tizimli hujjatlarni yuritish,
		Yo'l infratuzilmasi va rels tizimlarining barqaror ishlashini ta'minlash, uzoq muddatli ishlashni kafolatlash, nosozliklarning oldini olish va tizim samaradorligini oshirish.
	B3.04.3 Texnik va texnologik yangilanishlarni joriy etish va ularning xavfsizlikka ta'sirini baholash, yangi uskunalar, vositalar va texnologiyalarni ekspluatatsiyaga kiritishdan oldin xavfsizlik va intizom talablariga mosligini tekshirish.	Mehnat harakatlari:
		1. Texnik yangiliklar va zamonaviy uskunalarni tahlil qilish, ularning ish printsiplari, xavfsizlik va barqaror ishlash xususiyatlarini o'rganish.
		2. Yangi texnologiyalarni ekspluatatsiyaga kiritishdan oldin texnik va xavfsizlik standartlariga mosligini tekshirish.
		3. Yangilangan uskunalar va vositalar bo'yicha xavfsizlik va intizom talablarini aniqlash va ularni qo'llash tartibini ishlab chiqish.
		4. Texnologik jarayonlar va yangi vositalarning xavfsizlikka ta'sirini baholash, xavf-xatarlarni aniqlash va oldini olish choralari ko'rish.
		5. Yangilanishlar bilan bog'liq texnik hujjatlar, qo'llanmalar va standartlarni tahlil qilish hamda xodimlarga tushuntirish.
		6. Ekspluatatsiya jarayonida yangi uskunalar va texnologiyalar ishlashini monitoring qilish, nosozliklar yoki xavfli holatlarni aniqlash.
		7. Favqulodda vaziyatlar yuz berganda yangi texnologiyalar bilan xavfsiz chora ko'rish tartibini ishlab chiqish va tatbiq etish.

		8. Yangilanishlar va yangi uskunalarning ishlashini hujjatlashtirish, xavfsizlik me'yorlariga mosligini hisobotlash va doimiy nazorat qilish.
		Ko'nikmalar:
		Texnik yangiliklar va yangi uskunalarni o'rganish ko'nikmasi, ularning ish printsiplari va texnologik xususiyatlarini tushunish.
		Xavfsizlik va intizom talablarini baholash ko'nikmasi, yangi vositalar va texnologiyalar ekspluatatsiyaga kiritilishidan oldin standartlarga mosligini tekshirish.
		Texnologik jarayonlarni tahlil qilish ko'nikmasi, yangi uskunarlar va vositalarning xavfsizlikka ta'sirini aniqlash va xavf-xatarlarni baholash.
		Texnik hujjatlar va qo'llanmalarni tushunish ko'nikmasi, xodimlarga yangilanishlarni tushuntirish va amaliyotga tatbiq etish.
		Monitoring va nazorat ko'nikmasi, yangi uskunarlar va texnologiyalar ishlashini doimiy kuzatish va nosozliklarni aniqlash.
		Favqulodda vaziyatlarni boshqarish ko'nikmasi, yangilangan texnologiyalar bilan xavfsiz choralarni qo'llash.
		Hujjatlarni yuritish va hisobot berish ko'nikmasi, texnik va xavfsizlik standartlariga mosligini qayd etish va tizimli hujjatlashtirish.
		Bilimlar:
		Zamonaviy texnika va yangi uskunalarning ishlash printsiplari, mexanik, elektr va gidravlik tizimlari,
		Texnologik yangiliklar va innovatsion vositalarning ekspluatatsiyaga kiritilish tartibi,
		Xavfsizlik va intizom talablariga rioya qilish qoidalari,
		Yangi texnologiyalarning ish jarayonlariga ta'sirini baholash usullari,
		Texnik va xavfsizlik standartlari, normativ hujjatlar va me'yorlar,
		Favqulodda holatlar va nosozliklar bilan ishlash tartibi, xavfsiz choralarni qo'llash,
		Texnik hujjatlar, qo'llanmalar va standartlarni tahlil qilish va amaliyotga tatbiq etish,
		Monitoring va diagnostika vositalaridan foydalanish, yangi uskunarlar ishlashini kuzatish,
		Profilaktik xizmat ko'rsatish tartiblari, yangi uskunalarning barqaror ishlashini ta'minlash,
		Hujjatlarni yuritish va hisobot berish, yangi texnologiyalarni tizimli hujjatlashtirish,
		Ishlab chiqarish jarayonida xavfsizlikni ta'minlash, nosozlik va xavf-xatarlardan himoyalash usullari.
	Mas'uliyat va	1. Vazifalarni o'z vaqtida va sifatli bajarish mas'uliyati,

	mustaqillik:	ish jarayonida yuzaga keladigan xatolar va nosozliklar uchun javobgarlikni his qilish,
		2. Qaror qabul qilish mustaqilligi, muammolarni mustaqil tahlil qilish va eng maqbul yechimni topish,
		3. Texnik va xavfsizlik standartlariga rioya qilish mas'uliyati, barcha ish harakatlarini me'yorlar asosida bajarish,
		4. O'z ish faoliyatini rejalashtirish va tartibga solish mustaqilligi, ish jarayonini nazorat qilish va optimallashtirish,
		5. Favqulodda vaziyatlarda mas'uliyatni o'z zimmasiga olish va xavfsiz choralarni mustaqil qo'llash,
		6. Hamkasblar va jamoa bilan ishlashda mas'uliyat va mustaqillikni uyg'unlashtirish, ish jarayonida o'zini samarali tashkil etish.
D4.3 Relslar va yo'l elementlaridagi nuqsonlarni aniqlash hamda ularni bartaraf etish bo'yicha choralari ko'rish	D4.01.3 Rels va yo'l elementlarining texnik holatini muntazam tekshirish, nosozliklar, yoriqlar va deformatsiyalarni aniqlash.	Mehnat harakatlari:
		1. Yo'l va rels elementlarini vizual tekshiruvdan o'tkazish, ularning holatini baholash va ish faoliyatiga ta'sirini aniqlash.
		2. Nosozlik, yoriq, deformatsiya va shikastlanishlarni aniqlash uchun texnik vositalardan foydalanish.
		3. Yo'l va rels elementlaridagi nosozliklarni qayd etish, ularning jiddiylilik darajasini baholash.
		4. Belgilangan me'yorlar va xavfsizlik standartlariga mos ravishda tekshiruvlarni muntazam o'tkazish.
		5. Topilgan nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish uchun tegishli choralarni tavsiya qilish.
		6. Tekshiruv natijalarini hujjatlashtirish, hisobotlar tayyorlash va nazorat organlariga taqdim etish.
		7. Favqulodda holatlarda yo'l va rels elementlarining xavfsizligini ta'minlash, harakatni xavfsiz boshqarish choralari qo'llash.
		8. Profilaktik xizmat ko'rsatish bo'yicha takliflar ishlab chiqish, yo'l va rels tizimini doimiy ish holatida saqlash.
		Ko'nikmalar:
		Yo'l va rels elementlarini vizual tekshiruv orqali baholash ko'nikmasi, ularning texnik holatini aniqlash va harakat xavfsizligiga ta'sirini tushunish.
		Nosozliklar, yoriqlar, deformatsiyalar va shikastlanishlarni aniqlash uchun texnik vositalardan foydalanish ko'nikmasi.
		Tekshiruv natijalarini tahlil qilish va nosozliklar darajasini baholash ko'nikmasi, xavfsizlik choralari belgilash.
		Belgilangan me'yorlar va xavfsizlik standartlariga mos ravishda muntazam tekshiruv o'tkazish ko'nikmasi.
		Topilgan nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish

		bo'yicha tegishli choralarni tavsiya qilish ko'nikmasi.
		Hujjatlarni yuritish va hisobot berish ko'nikmasi, tekshiruv natijalarini tizimli qayd etish va boshqaruv organlariga taqdim etish.
		Favqulodda vaziyatlarda xavfsiz choralarni qo'llash ko'nikmasi, yo'l va rels elementlarining ish faoliyatini minimal zarar bilan davom ettirish.
		Profilaktik xizmat ko'rsatish va takliflar ishlab chiqish ko'nikmasi, yo'l va rels tizimini barqaror ishlash holatida saqlash.
		Bilimlar:
		Yo'l va rels elementlarining tuzilishi, asosiy qismlari va ularning ishlash xususiyatlari,
		Rels, shpala, balast va bog'lovchi elementlarning funksional ahamiyati va o'zaro bog'liqligi,
		Yo'l qurilmalarining texnik holatini baholash usullari va mezonlari,
		Nosozliklar, yoriqlar, deformatsiyalar va shikastlanishlarning turlari hamda ularning kelib chiqish sabablari,
		Vizual va instrumental tekshiruv usullari orqali nosozliklarni aniqlash texnologiyalari,
		Diagnostika va monitoring uskunalaridan foydalanish qoidalari va ishlash prinsiplari,
		Yo'l va rels tizimlarida xavfsizlik me'yorlari va standartlariga rioya qilish tartibi,
		Yo'l infratuzilmasining barqaror ishlashini ta'minlash uchun profilaktik xizmat ko'rsatish usullari,
		Relslarda yuzaga keladigan kuchlanish, eskirish va deformatsiya jarayonlarini tushunish,
		Favqulodda vaziyatlar va nosozliklar yuzaga kelganda xavfsiz choralarni qo'llash tartibi,
		Yo'l va rels elementlarini ta'mirlash va tiklash bo'yicha asosiy texnik bilimlar,
		Tekshiruv natijalarini tahlil qilish va nosozlik darajasini baholash metodlari,
		Hujjatlar va texnik qaydnomalarni yuritish, monitoring natijalarini tizimli rasmiylashtirish,
		Yo'l va rels tizimlarining ekspluatatsiya sharoitlari va ularga ta'sir etuvchi tashqi omillar,
		Ob-havo, iqlim va yuklama ta'sirida yo'l elementlarining o'zgarish jarayonlari,
		Zamonaviy texnologiyalar va innovatsion uskunalardan foydalanish orqali diagnostika jarayonini takomillashtirish,
		Yo'l infratuzilmasida yuzaga keladigan xavf-xatarlarni oldindan aniqlash va ularni bartaraf etish strategiyalari,

		Texnik nazorat, monitoring va xavfsizlikni ta'minlash jarayonlarida mas'uliyatli va tizimli yondashuvni qo'llash.
	D4.02.3 Relslar va yo'l elementlaridagi nuqsonlarni diagnostika qilish va baholash, aniqlangan kamchiliklar xavf darajasini tahlil qilish.	Mehnat harakatlari:
		1. Yo'l va rels elementlarini muntazam vizual va instrumental diagnostika qilish, mavjud nuqsonlar, yoriqlar va deformatsiyalarni aniqlash.
		2. Diagnostika jarayonida maxsus texnik vositalar va o'lchov asboblaridan foydalanib, relslarning ichki va tashqi holatini chuqur tahlil qilish.
		3. Aniqlangan nuqson va kamchiliklarni turkumlash, ularning kelib chiqish sabablari va rivojlanish darajasini baholash.
		4. Relslar va yo'l elementlaridagi nuqsonlarning xavf darajasini aniqlash, harakat xavfsizligiga ta'sirini kompleks tahlil qilish.
		5. Yuqori xavfli nuqsonlar yuzasidan tezkor choralar ishlab chiqish, ularni bartaraf etish yoki harakatni cheklash bo'yicha qarorlar qabul qilish.
		6. Diagnostika natijalarini hujjatlashtirish, xavf darajasi bo'yicha hisobotlar tayyorlash va kelgusida profilaktik choralarni rejalashtirish.
		Ko'nikmalar:
		Yo'l va rels elementlarining texnik holatini chuqur tahlil qilish ko'nikmasi, vizual va instrumental tekshiruvlar orqali nuqsonlar, yoriqlar va deformatsiyalarni aniqlash hamda ularning rivojlanish darajasini baholash.
		Diagnostika uskunalari va zamonaviy o'lchov vositalaridan samarali foydalanish ko'nikmasi, relslarning ichki va tashqi holatini aniqlash va aniq natijalar olish.
		Aniqlangan nuqsonlar va kamchiliklarni tahlil qilish ko'nikmasi, ularning kelib chiqish sabablari, xavf darajasi va harakat xavfsizligiga ta'sirini kompleks baholash.
		Favqulodda va xavfli holatlarda tezkor qaror qabul qilish ko'nikmasi, yuqori xavfli nuqsonlar yuzasidan xavfsiz choralarni belgilash va ularni amaliyotda qo'llash.
		Diagnostika natijalarini tizimli hujjatlashtirish va hisobot tayyorlash ko'nikmasi, aniqlangan kamchiliklar asosida profilaktik va texnik choralarni rejalashtirish.
		Bilimlar:
		Yo'l va rels elementlarining tuzilishi, asosiy komponentlari va ularning funksional ishlash xususiyatlari,
		Relslar, shpala, balast va bog'lovchi qismlarning o'zaro bog'liqligi va yuklama ta'sirida ishlash jarayonlari,

		Relslarda yuzaga keladigan nuqsonlar, yoriqlar, deformatsiyalar va ularning kelib chiqish sabablari, Vizual tekshiruv va instrumental diagnostika usullari orqali nuqsonlarni aniqlash texnologiyalari, Zamonaviy diagnostika uskunalari va o'lchov vositalarining ishlash prinsiplari va qo'llanilishi, Yo'l va rels tizimlarida xavfsizlik me'yorlari, standartlar va texnik talablarga rioya qilish tartibi, Aniqlangan nuqsonlarni tasniflash va ularning rivojlanish darajasini baholash metodlari, Nuqsonlarning poyezd harakati xavfsizligiga ta'sirini kompleks tahlil qilish usullari, Xavf darajasini aniqlash mezonlari va yuqori xavfli holatlarda qo'llaniladigan choralar, Favqulodda vaziyatlar yuzaga kelganda xavfsiz harakatni ta'minlash va tezkor choralar ko'rish tartibi, Rels va yo'l elementlarini ta'mirlash, tiklash va mustahkamlash bo'yicha asosiy texnik bilimlar, Diagnostika natijalarini tahlil qilish, hujjatlashtirish va hisobot tayyorlash qoidalari, Yo'l infratuzilmasiga ta'sir etuvchi tashqi omillar, iqlim, yuklama va ekspluatatsiya sharoitlari, Nuqsonlarning oldini olish, profilaktik xizmat ko'rsatish va tizimning uzoq muddatli barqaror ishlashini ta'minlash strategiyalari.
	D4.03.3 Nuqsonlarni bartaraf etish bo'yicha profilaktik va texnik chora-tadbirlarni amalga oshirish, ta'mirlash, almashtirish yoki mustahkamlash ishlari.	Mehnat harakatlari: 1. Yo'l va rels elementlarida aniqlangan nuqsonlarni batafsil tahlil qilish, ularning kelib chiqish sabablari va rivojlanish darajasini aniqlash hamda bartaraf etish choralari rejalashtirish. 2. Profilaktik xizmat ko'rsatish ishlarini amalga oshirish, yo'l va rels tizimlarini tozalash, sozlash, yog'lash va ularning barqaror ishlashini ta'minlash. 3. Shikastlangan yoki eskirgan rels, shpala va boshqa elementlarni ta'mirlash, zarur hollarda ularni yangisiga almashtirish ishlarini bajarish. 4. Yo'l va rels konstruksiyalarini mustahkamlash, ularning yuklama va tashqi ta'sirlarga chidamliligini oshirish choralari ko'rish. 5. Texnik vositalar va maxsus jihozlardan foydalanib, ta'mirlash va tiklash ishlarini sifatli va xavfsiz amalga oshirish. 6. Bajarilgan ta'mirlash va profilaktik ishlarning sifatini nazorat qilish, ularning texnik talablarga va xavfsizlik me'yorlariga mosligini tekshirish. 7. Favqulodda vaziyatlarda tezkor ta'mirlash va tiklash ishlarini tashkil etish, harakat xavfsizligini ta'minlash uchun zarur choralarni qo'llash.

		8. Bajarilgan ishlarni hujjatlashtirish, texnik qaydnomalarni yuritish va kelgusida nuqsonlarning oldini olish uchun profilaktik reja ishlab chiqish.
		Ko'nikmalar:
		Yo'l va rels elementlaridagi nuqsonlarni aniqlash va tahlil qilish ko'nikmasi, ularning kelib chiqish sabablari, rivojlanish darajasi va harakat xavfsizligiga ta'sirini chuqur baholash,
		Profilaktik xizmat ko'rsatish ko'nikmasi, yo'l va rels tizimlarini tozalash, sozlash, yog'lash va ularning uzluksiz hamda barqaror ishlashini ta'minlash,
		Ta'mirlash va tiklash ishlarini amalga oshirish ko'nikmasi, shikastlangan yoki eskirgan elementlarni sifatli ta'mirlash, zarur hollarda almashtirish va qayta tiklash,
		Konstruktsiyalarni mustahkamlash ko'nikmasi, yo'l va rels tizimlarining yuklama va tashqi ta'sirlarga chidamliligini oshirish bo'yicha texnik choralarni qo'llash,
		Texnik vositalar va maxsus jihozlardan foydalanish ko'nikmasi, ta'mirlash jarayonida zamonaviy asbob-uskunalarni to'g'ri va xavfsiz ishlatish,
		Hujjatlarni yuritish va ishlarni rejalashtirish ko'nikmasi, bajarilgan ta'mirlash va profilaktik ishlarni qayd etish, hisobotlar tayyorlash va kelgusidagi ishlar uchun reja ishlab chiqish.
		Bilimlar:
		Yo'l va rels elementlarining tuzilishi, asosiy qismlari va ularning ishlash xususiyatlari,
		Rels, shpala, balast va bog'lovchi elementlarning funksional vazifalari va o'zaro bog'liqligi,
		Yo'l va rels tizimlarida yuzaga keladigan nuqsonlar, yoriqlar, deformatsiyalar va ularning kelib chiqish sabablari,
		Nuqsonlarni aniqlash va baholash usullari, vizual va instrumental diagnostika texnologiyalari,
		Profilaktik xizmat ko'rsatish tartiblari, tozalash, sozlash, yog'lash va texnik xizmat ko'rsatish jarayonlari,
		Ta'mirlash va tiklash ishlarini amalga oshirish texnologiyalari, shikastlangan elementlarni qayta tiklash usullari,
		Eskirgan yoki yaroqsiz elementlarni almashtirish qoidalari va texnik talablari,
		Yo'l va rels konstruktsiyalarini mustahkamlash usullari, ularning chidamliligini oshirish texnologiyalari,

		Texnik vositalar va maxsus jihozlarning ishlash prinsiplari va ulardan foydalanish qoidalari,
		Yo'l infratuzilmasida xavfsizlik me'yorlari va standartlariga rioya qilish tartibi,
		Favqulodda vaziyatlarda tezkor ta'mirlash va xavfsizlik choralari qo'llash usullari,
		Ta'mirlash ishlari sifatini nazorat qilish va texnik talablar asosida baholash mezonlari,
		Hujjatlar va texnik qaydnomalarni yuritish, bajarilgan ishlarni tizimli rasmiylashtirish,
		Yo'l va rels tizimlariga ta'sir etuvchi tashqi omillar, iqlim, yuklama va ekspluatatsiya sharoitlari,
		Nuqsonlarning oldini olish va profilaktik choralarni ishlab chiqish strategiyalari,
		Yo'l infratuzilmasining uzoq muddatli barqaror ishlashini ta'minlash va samaradorligini oshirish usullari.
	D4.04.3 Rels va yo'l elementlarida ishlash bo'yicha texnik hujjatlarni yuritish, nuqsonlar, ta'mirlash ishlari va ularning natijalarini qayd etish.	Mehnat harakatlari:
		1. Yo'l va rels elementlarining texnik holati bo'yicha tekshiruv natijalarini tizimli ravishda qayd etish, aniqlangan nuqsonlar va kamchiliklarni aniq hujjatlashtirish.
		2. Ta'mirlash, tiklash va profilaktik ishlar jarayonini hujjatlashtirish, bajarilgan ishlar hajmi va sifati haqida batafsil ma'lumotlarni yozib borish.
		3. Nuqsonlar va ularning bartaraf etilish jarayonini kuzatish, har bir bosqichni qayd etish va natijalarini tahlil qilish.
		4. Texnik hujjatlar, qaydnomalar va hisobotlarni rasmiy talablar asosida yuritish, ularning to'g'riligini va to'liqligini ta'minlash.
		5. Bajarilgan ishlar natijalarini umumlashtirish, hisobotlar tayyorlash va boshqaruv organlariga taqdim etish.
		6. Hujjatlar asosida kelgusidagi ta'mirlash va profilaktik ishlarni rejalashtirish, nuqsonlarning takrorlanishini oldini olish choralari ishlab chiqish.
		Ko'nikmalar:
		Texnik hujjatlarni to'g'ri va tizimli yuritish ko'nikmasi, yo'l va rels elementlari holati, aniqlangan nuqsonlar va bajarilgan ishlarni aniq qayd etish,
		Nuqsonlarni qayd etish va tasniflash ko'nikmasi, aniqlangan kamchiliklarni turkumlash, ularning darajasi va xavfini to'g'ri baholash,
		Ta'mirlash va profilaktik ishlar jarayonini hujjatlashtirish ko'nikmasi, bajarilgan ishlar hajmi, sifati va natijalarini batafsil yozib borish,

		Hisobotlar tayyorlash ko'nikmasi, texnik ma'lumotlarni umumlashtirish, tahlil qilish va rasmiy shaklda taqdim etish,
		Ma'lumotlarni tahlil qilish ko'nikmasi, hujjatlar asosida nuqsonlar sabablari va ularning takrorlanish ehtimolini aniqlash,
		Texnik hujjatlar bilan ishlashda aniqlik va mas'uliyatni ta'minlash ko'nikmasi, yozuvlarning to'g'riligi va to'liqligini nazorat qilish,
		Hujjatlar asosida rejalashtirish ko'nikmasi, kelgusidagi ta'mirlash va profilaktik ishlarni samarali tashkil etish va boshqarish.
		Bilimlar:
		Texnik hujjatlar, qaydnomalar va hisobotlarning turlari, ularning tuzilishi va rasmiylashtirish talablari,
		Yo'l va rels elementlarining texnik holatini baholash mezonlari va ularni hujjatlashtirish usullari,
		Nuqsonlar, yoriqlar va deformatsiyalarni aniqlash, tasniflash va qayd etish tartiblari,
		Ta'mirlash, tiklash va profilaktik ishlarni hujjatlashtirish qoidalari va texnik talablar,
		Texnik ma'lumotlarni tahlil qilish va umumlashtirish usullari, hisobotlar tayyorlash prinsiplari,
		Hujjatlar yuritishda aniqlik, to'liqlik va ishonchlilikni ta'minlash bo'yicha talablar,
		Normativ hujjatlar, standartlar va texnik reglamentlarga rioya qilish tartibi,
		Hujjatlar asosida kelgusidagi texnik xizmat, ta'mirlash va profilaktik ishlarni rejalashtirish usullari.
Mas'uliyat va mustaqillik:	1. O'z ishiga to'liq mas'uliyatni his qilish, bajarilgan har bir ta'mirlash va profilaktik ish natijalarining sifatini kafolatlash,	
	2. Favqulodda vaziyatlarda tezkor va mustaqil qaror qabul qilish, yo'l va rels elementlari xavfsizligini ta'minlash,	
	3. Texnik hujjatlarni to'liq va aniqlik bilan yuritish mas'uliyatini bajarish, barcha hisobotlarni belgilangan me'yorlarga muvofiq rasmiylashtirish,	
	4. Aniqlangan nuqsonlar va kamchiliklarni o'z vaqtida va mustaqil ravishda bartaraf etish, zarur choralarni belgilash,	
	5. Profilaktik va ta'mirlash ishlarini mustaqil rejalashtirish va bajarish, ish jarayonini nazorat qilish,	
	6. Ish jarayonida yuzaga keladigan texnik va tashkiliy muammolarni mustaqil aniqlash va hal qilish,	
	7. O'z faoliyatini xavfsizlik qoidalari va standartlarga muvofiq amalga oshirish mas'uliyatini bajarish,	
	8. Hamkasblar va jamoa bilan ishlashda mas'uliyat va	

		ishonchlilikni saqlash, mustaqil fikrlash va mas'ul qarorlar qabul qilish.
	Texnik va/yoki texnologik talab:	Yo'l va rels elementlarini diagnostika va ta'mirlash ishlari texnik jihatdan to'g'ri va standartlarga mos amalga oshirilishi, Shikastlangan yoki eskirgan elementlarni almashtirish va tiklash jarayonida maxsus texnik vositalar va jihozlardan foydalanish, Ta'mirlash, mustahkamlash va profilaktik ishlar sifatini kafolatlash uchun belgilangan texnologik jarayonlarga qat'iy rioya qilish, Ish jarayonida xavfsizlik qoidalari va me'yoriy talablarni buzmaslik, shaxsiy himoya vositalaridan to'g'ri foydalanish, Bajarilgan ishlar natijalarini hujjatlashtirish va texnik qaydnomalarni to'liq, aniqlik bilan yuritish, Diagnostika va ta'mirlash ishlarida vaqtni samarali boshqarish, ishlarni belgilangan muddatlarda va sifatli bajarish, Yo'l va rels infratuzilmasini barqaror ishlash holatida saqlash uchun texnik va texnologik choralarni kompleks tarzda qo'llash.

Kasbning nomi:	Relspayvandlash o'ziyurar mashina mashinisti	
Mashg'ulot nomining kodi:	83110	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Tortish harakatdagi tarkib mashinistining amaldagi mashinist yordamchisi (mashinist yordamchisi nazarda tutilmagan tortish harakatdagi tarkib bundan mustasno) sifatida 12 oydan kam bo'lmagan mehnat stajiga ega bo'lish.	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: - tortish harakatdagi tarkibni ta'mirlash (tegishliligi) bo'yicha uchinchi razryaddan past bo'lmagan malaka pasportiga (sertifikatiga) ega bo'lish; - qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishga munosabat va xulq atvor: - rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; - o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; - belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; - mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof muhitni muhofaza qilish, sanitariya gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; - o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; - jamoa bilan inoq ishlash; - o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta maxsus ta'lim yoki umumiy o'rta ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta maxsus ta'lim yoki umumiy o'rta ta'lim + norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reestrida mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	1–6 razryadli Relspayvandlash o'ziyurar mashina mashinisti	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3	Rels pletlarini eltishga mo'ljallangan maxsus sostav mashinisti
	3	Relsjilvirlash poyezdi mashinisti
	3	Relstaxlagich mashinisti
	3	Yo'l strugi mashinisti

Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
D1.3 Temir yo'l relslarini payvandlash ishlarini zamonaviy texnologiyalar asosida o'ziyurar mashina yordamida rejalashtirish, tashkil etish va samarali boshqarish jarayonini amalga oshirish	D1.01.3 Rels payvandlash ishlarini ishlab chiqarish rejasi asosida tayyorlash, ish jarayonini tashkil etish va texnologik ketma-ketlikni belgilash	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Ishlab chiqarish rejasi va topshiriqlarni o'rganish hamda payvandlash ishlariga tayyorgarlik ko'rish
		2. Payvandlash jarayoni uchun zarur bo'lgan texnika, asbob-uskunalar va materiallarni tayyorlash va tekshirish
		3. Ish uchastkasini tashkil etish, xavfsizlik belgilarini o'rnatish va ish joyini tayyor holatga keltirish
		4. Payvandlash ishlarining texnologik ketma-ketligini belgilash va ish jarayonini rejalashtirish
		5. O'ziyurar rels payvandlash mashinasini ishga tayyorlash va sozlash ishlarini amalga oshirish
		6. Ish jarayonini boshlashdan oldin barcha texnik va xavfsizlik talablariga muvofiqligini tekshirish
		Ko'nikmalar:
		Rels payvandlash ishlarini ishlab chiqarish rejasi asosida rejalashtirish va tartibga solish
		Ish jarayonini samarali tashkil etish va resurslarni to'g'ri taqsimlash
		Texnologik ketma-ketlikni belgilash va ish bosqichlarini nazorat qilish
		Ishchilarning vazifalarini taqsimlash va ularni texnologik ko'rsatmalar bilan yo'naltirish
		Ish jarayoni davomida texnologik intizom va ishlab chiqarish standartlariga rioya qilishni ta'minlash
		Bilimlar:
		Rels payvandlash ishlarining texnologik jarayonlari va bosqichlari
		Ishlab chiqarish rejasi va uning tarkibini tushunish
		Texnologik ketma-ketlikni belgilash tamoyillari
		Ish jarayonini samarali tashkil etish usullari
		Resurslar va materiallarni taqsimlash tartiblari
		Ishchilarning vazifalari va texnologik ko'rsatmalarini belgilash
		Texnologik intizom va ishlab chiqarish standartlari
	D1.02.3 O'ziyurar rels payvandlash mashinasi yordamida payvandlash jarayonini boshqarish, ish samaradorligini ta'minlash va	Mehnat harakatlari:
		1. O'ziyurar rels payvandlash mashinasini ishga tayyorlash va ish sharoitiga moslashtirish
		2. Mashina boshqaruv elementlarini sozlash va ish jarayoniga tayyorlash
		3. Payvandlash jarayonini texnologik ketma-ketlikka muvofiq boshlash va boshqarish
		4. Ish jarayonida mashina parametrlarini nazorat qilish va kerak bo'lsa tuzatishlar kiritish

	belgilangan sifat ko'rsatkichlariga erishishni nazorat qilish	5. Payvandlash sifatini doimiy kuzatish va belgilangan sifat ko'rsatkichlariga erishilishini ta'minlash 6. Ish jarayonida yuzaga keladigan texnik yoki tashkiliy muammolarni tezkor aniqlash 7. Ish samaradorligini oshirish uchun ishlab chiqarish jarayonini optimallashtirish choralari ko'rish 8. Payvandlash jarayoni bo'yicha barcha xavfsizlik va texnika qoidalariga rioya etilishini nazorat qilish 9. Ish yakunida mashinani to'xtatish, texnik holatini tekshirish va ish natijalarini qayd etish Ko'nikmalar: O'ziyurar rels payvandlash mashinasini to'g'ri boshqarish va payvandlash jarayonini nazorat qilish Ish samaradorligini ta'minlash uchun ish jarayonini rejalashtirish va muvofiqlashtirish Belgilangan sifat ko'rsatkichlariga erishishni kuzatish va baholash Jarayon davomida texnologik intizom va xavfsizlik talablariga rioya qilinishini ta'minlash Bilimlar: O'ziyurar rels payvandlash mashinasining tuzilishi va ishlash prinsiplari Payvandlash texnologiyalari va jarayonlarini bilish Ish samaradorligini oshirish va ish jarayonini muvofiqlashtirish usullari Sifat ko'rsatkichlari va ularni nazorat qilish usullari Texnologik intizom va ishlab chiqarish standartlarini bilish Mashina ishlash parametrlarini monitoring qilish va baholash Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalari Jarayon davomida yuzaga keladigan texnik muammolarni aniqlash va bartaraf etish asoslari Ishchilarni ish jarayoni va sifat talablariga rioya qilishga yo'naltirish usullari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ish jarayonini belgilangan texnologik ketma-ketlik va ishlab chiqarish rejalariga muvofiq bajarish 2. O'ziyurar rels payvandlash mashinasining to'g'ri ishlashi va xavfsiz boshqarilish 3. Payvandlash sifatini belgilangan me'yorlarga mos ta'minlash 4. Ish samaradorligini oshirish va ishlab chiqarish resurslarini tejamkor ishlatish 5. Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalariga qat'iy rioya etilishini ta'minlash 6. Mashina nosozliklarini o'z vaqtida aniqlash va bartaraf etish choralari ko'rish 7. Ish joyini tartibda saqlash va zarur texnik xizmatlarni o'z vaqtida amalga oshirish

D2.3 Rels payvandlash o'ziyurar mashinasini to'g'ri va xavfsiz boshqarish, uning uzluksiz va barqaror ishlashini ta'minlash hamda ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga qaratilgan faoliyatni olib borish	D2.01.3 O'ziyurar rels payvandlash mashinasini texnik talablar va xavfsizlik qoidalariga muvofiq boshqarish hamda uning to'g'ri ishlashini ta'minlash	Mehnat harakatlari:
		1. O'ziyurar rels payvandlash mashinasining texnik holatini ishga tayyorlash uchun tekshirish
		2. Mashina boshqaruv tizimlarini sozlash va ishga tayyorlash
		3. Mashina ishlash parametrlarini belgilangan texnik talablar asosida nazorat qilish
		4. Payvandlash jarayonida mashina harakatini boshqarish va parametrlarni kuzatish
		5. Ish jarayonida yuzaga keladigan texnik muammolarni aniqlash va ularni bartaraf etish choralari ko'rish
		6. Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalariga rioya etilishini nazorat qilish
		7. Mashina ishlashini uzluksiz va barqaror ta'minlash uchun texnologik choralarni amalga oshirish
		8. Ish yakunida mashinani to'xtatish, texnik holatini tekshirish va ish natijalarini qayd etish
		Ko'nikmalar:
		O'ziyurar rels payvandlash mashinasining texnik holatini ishga tayyorlash uchun tekshirish
		Mashina boshqaruv tizimlarini sozlash va ishga tayyorlash
		Mashina ishlash parametrlarini belgilangan texnik talablar asosida nazorat qilish
		Payvandlash jarayonida mashina harakatini boshqarish va parametrlarni kuzatish
		Ish jarayonida yuzaga keladigan texnik muammolarni aniqlash va ularni bartaraf etish choralari ko'rish
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalariga rioya etilishini nazorat qilish
		Mashina ishlashini uzluksiz va barqaror ta'minlash uchun texnologik choralarni amalga oshirish
		Ish yakunida mashinani to'xtatish, texnik holatini tekshirish va ish natijalarini qayd etish
		Bilimlar:
		O'ziyurar rels payvandlash mashinasining tuzilishi, ishlash prinsipi va boshqaruv tizimi
		Payvandlash texnologiyalari va ularning amaliy qo'llanilishi
		Rels materiallari, ularning xossalari va ishlov berish usullari
		Texnik hujjatlar, chizmalar va ishlab chiqarish rejalarini tushunish
		Ishlab chiqarish jarayonini tashkil etish, texnologik ketma-ketlik va ish samaradorligini oshirish usullari
		Mashina ishlash parametrlarini nazorat qilish va sozlash
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalarini
		Mashina nosozliklarini aniqlash va texnik xizmat ko'rsatish asoslari

		Ish jarayonidagi xavf-xatarlarni aniqlash va ularni bartaraf etish usullari
		Ish jarayonida sifat ko'rsatkichlarini nazorat qilish va belgilangan me'yorlarga erishishni ta'minlash
D2.02.3 Mashinaning uzluksiz va barqaror ishlashini nazorat qilish, ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga qaratilgan choralarni amalga oshirish		Mehnat harakatlari:
		1. O'ziyurar rels payvandlash mashinasining ishlash parametrlarini doimiy kuzatish va nazorat qilish
		2. Mashina ishlashidagi nosozliklar va texnik kamchiliklarni aniqlash
		3. Ish jarayonida mashina parametrlarini sozlash va kerak bo'lsa tuzatishlar kiritish
		4. Ishlab chiqarish samaradorligini oshirish maqsadida ish jarayonini optimallashtirish choralari amalga oshirish
		5. Texnika va uskunalarning barqaror ishlashini ta'minlash uchun texnik xizmat va profilaktik ishlarni tashkil etish
		6. Ish samaradorligini kuzatish va ish natijalarini tahlil qilish
		7. Mashina ishlashini uzluksiz saqlash uchun ishlab chiqarish jarayonidagi xatoliklarni tezkor bartaraf etish
		8. Ish yakunida mashinaning texnik holatini tekshirish va ish natijalarini qayd etish
		Ko'nikmalar:
		O'ziyurar rels payvandlash mashinasini boshqarish va uning ishlashini uzluksiz nazorat qilish
		Ishlab chiqarish samaradorligini oshirish uchun jarayonlarni optimallashtirish
		Mashina nosozliklarini aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha tezkor amaliy ko'nikma
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalarini amalda qo'llash
		Texnik xizmat ko'rsatish va profilaktik ishlarni rejalashtirish hamda amalga oshirish
		Ish natijalarini tahlil qilish va ish jarayonini yaxshilash
		Texnologik jarayonlar va mashina parametrlarini belgilangan me'yorlarga moslashtirish
		Bilimlar:
		O'ziyurar rels payvandlash mashinasining tuzilishi va ishlash prinsiplari
		Mashina tizimlari va ularning ishlash parametrlarini tahlil qilish usullari
		Mashinaning uzluksiz va barqaror ishlashini ta'minlash tamoyillari
		Ishlab chiqarish samaradorligini oshirish usullari va mexanizmlari
		Texnik monitoring va ishlash parametrlarini nazorat qilish usullari
		Nosozliklar va texnik kamchiliklarni aniqlash va oldini olish

		asoslari
		Texnik xizmat ko'rsatish va profilaktik choralarni rejalashtirish
		Texnologik intizom va ishlab chiqarish jarayoniga muvofiqlik
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalari
		Jarayon samaradorligini oshirish uchun qarorlar qabul qilish va tahlil qilish usullari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Mashinaning uzluksiz va barqaror ishlashini ta'minlash
		2. Ishlab chiqarish samaradorligini oshirish choralarni amalga oshirish
		3. Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalariga rioya qilinishini ta'minlash
		4. Jarayon samaradorligi bo'yicha hisobotlarni to'g'ri yuritish
		5. Mashinaning ishlashini mustaqil monitoring qilish
		6. Texnik nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish
		7. Profilaktik texnik xizmat ishlarini tashkil etish
		8. Favqulodda vaziyatlarda xavfsiz choralarni mustaqil qo'llash
	D3.3 Payvandlash jarayonida sifat ko'rsatkichlarini, texnologik intizomni va mehnat muhofazasi hamda texnika xavfsizligi talablariga to'liq rioya etilishini kompleks tarzda nazorat qilish va ta'minlash	Mehnat harakatlari:
		1. Poyezd harakat rejasi va belgilangan tezlik me'yorlarini o'rganish
		2. Yo'l sharoiti, ob-havo va rels holatini tahlil qilish
		3. Poyezdning yuk og'irligi va tarkibini hisobga olgan holda harakat rejimini rejalashtirish
		4. Poyezd boshqaruv tizimini ishga tayyorlash va nazorat qilish
		5. Tezlikni belgilangan me'yorlar doirasida sozlash va kuzatish
		6. Harakat jarayonida tezlik ko'rsatkichlarini muntazam nazorat qilish
		7. Yo'lining murakkab joylari, burilishlar va to'siqlar oldida tezlikni moslashtirish
		8. Signal va ko'rsatkichlarni doimiy kuzatish va ularga mos ravishda harakatni boshqarish
		9. Poyezdning tezlashuvi va tormozlanishini hisobga olgan holda boshqaruv choralarni qo'llash
		10. Yukning holati va tarqalishini kuzatish, xavfsiz tezlikni ta'minlash
		11. Favqulodda vaziyatlarda xavfsiz to'xtash choralarni tezkor amalga oshirish
		12. Poyezdning harakat davomida barqarorligini va balansini nazorat qilish
		13. Texnik nosozliklar yoki signal xatolarini aniqlash va ularga javob choralarni ko'rish
		Ko'nikmalar:
		Payvandlash jarayonida sifat standartlariga rioya etilishini nazorat qilish

		Nuqsonlarni aniqlash va ularning kelib chiqish sabablarini tahlil qilish
		Payvandlash sifat ko'rsatkichlarini baholash va monitoring qilish
		Texnologik talablar asosida sifatni ta'minlash choralari qo'llash
		Nuqsonlarning oldini olish bo'yicha profilaktik choralarni rejalashtirish
		Payvandlash jarayonini optimallashtirish orqali sifatni oshirish
		Texnik hujjatlar va standartlarga muvofiq ishlash
		Ish jarayonida texnologik intizomga rioya etilishini ta'minlash
		Sifat nazorati natijalarini tahlil qilish va yaxshilash choralari ishlab chiqish
		Bilimlar:
		Payvandlash texnologiyalari va jarayonlari
		Payvandlashda qo'llaniladigan sifat standartlari va me'yorlar
		Payvandlash nuqsonlari turlari va ularning kelib chiqish sabablari
		Sifat nazoratini amalga oshirish usullari va vositalari
		Payvandlash jarayonida texnologik parametrlarni nazorat qilish
		Materiallarning xossalari va ularning payvandlash jarayoniga ta'siri
		Texnik hujjatlar, chizmalar va standartlarni o'qish va tushunish
		Texnologik intizom va ishlab chiqarish jarayoniga muvofiqlik
		Nuqsonlarning oldini olish bo'yicha profilaktik choralar
		Ishlab chiqarish jarayonida sifat ko'rsatkichlarini baholash usullari
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalari
		Sifat nazorati natijalarini tahlil qilish va takomillashtirish usullari
	D3.02.3 Texnologik intizom talablariga amal qilinishini ta'minlash hamda ishlab chiqarish jarayonining belgilangan tartibda olib borilishini kuzatish	Mehnat harakatlari:
		1. Ishlab chiqarish rejasi va texnologik jarayonni o'rganish, tushunish va unga tayyorgarlik ko'rish
		2. Ish uchastkasini texnologik intizom talablariga mos holda tashkil etish
		3. Ish jarayonini belgilangan tartibda olib borilishini nazorat qilish
		4. Texnologik jarayonlar va ish bosqichlariga rioya qilinishini muntazam kuzatish
		5. Ishchilarning texnologik intizomga amal qilishini nazorat qilish va yo'naltirish
		6. Jarayon davomida yuzaga kelgan kamchiliklarni aniqlash va tuzatish choralari ko'rish

QCL7527		7. Ishlab chiqarish jarayoni bo'yicha hujjatlarni va ish yozuvlarini to'g'ri yuritilishini ta'minlash
		8. Texnologik intizomni buzilishining oldini olish maqsadida profilaktik choralar ko'rish
		Ko'nikmalar:
		Texnologik jarayonlarni belgilangan tartibda boshqarish va nazorat qilish
		Ishchilarning texnologik intizomga amal qilishini kuzatish va yo'naltirish
		Ish jarayonidagi kamchiliklarni aniqlash va ularni tuzatish bo'yicha tezkor choralar ko'rish
		Ish uchastkasini samarali va tartibli tashkil etish
		Texnologik intizomni saqlash va ishlab chiqarish me'yorlariga rioya qilish
		Ish hujjatlari va yozuvlarini to'g'ri yuritish bo'yicha ko'nikma
		Bilimlar:
		Ishlab chiqarish jarayonining texnologik ketma-ketligi
		Texnologik intizom talablari va ularning mazmuni
		Ish jarayonini belgilangan tartibda tashkil etish tamoyillari
		Texnologik jarayonlarni nazorat qilish usullari
		Ishlab chiqarish rejasi va uning bajarilishini nazorat qilish
		Texnologik hujjatlar va normativ talablar
		Ish jarayonida yuzaga keladigan kamchiliklarni aniqlash usullari
		Texnologik intizom buzilishining sabablari va ularni bartaraf etish yo'llari
		Profilaktik choralarni rejalashtirish va amalga oshirish
		Ish joyini samarali tashkil etish tamoyillari
		Ishlab chiqarish samaradorligini oshirish usullari
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalarini
		Ish hujjatlari va hisobotlarni yuritish tartibi
		Ishchilarga texnologik ko'rsatmalar berish va ularni yo'naltirish usullari
	D3.03.3 Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalariga to'liq rioya etilishini ta'minlash va xavf-xatarlarning oldini olish bo'yicha nazorat ishlarini amalga oshirish	Mehnat harakatlari:
		1. Ish joyini texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi talablariga moslashtirish va tayyorlash
		2. Xavf-xatarlarni aniqlash va ularni bartaraf etish choralarni rejalashtirish
		3. Ishchilarga texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalarini tushuntirish va ko'rsatmalar berish
		4. Ish jarayonida xavfsizlik talablariga rioya qilinishini muntazam nazorat qilish
		5. Favqulodda vaziyatlar va xavfli holatlarni aniqlash va ularga tezkor javob berish
		6. Ishchilarning himoya vositalarini to'g'ri ishlatishini kuzatish va nazorat qilish
		7. Texnika va uskunalarning xavfsiz ishlashini ta'minlash

		bo'yicha profilaktik choralar ko'rish
		8. Ish joyidagi xavf-xatarlar va nosozliklar haqida tegishli hujjatlar va hisobotlar yuritish
		9. Yangi texnologiyalar va uskunalardan foydalanishda xavfsizlik qoidalariga rioya qilinishini ta'minlash
		10. Texnik nosozliklar yoki xavfli holatlarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha tezkor chora-tadbirlarni amalga oshirish
		Ko'nikmalar:
		Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalariga rioya etilishini nazorat qilish
		Ish joyidagi xavf-xatarlarni aniqlash va baholash
		Xavfsizlik talablarini amalda qo'llash va ta'minlash
		Ishchilarning xavfsizlik qoidalariga amal qilishini kuzatish va yo'naltirish
		Favqulodda vaziyatlarda tezkor va to'g'ri choralar ko'rish
		Profilaktik xavfsizlik choralarini rejalashtirish va amalga oshirish
		Texnika va uskunalarning xavfsiz ishlashini nazorat qilish
		Xavfsizlik bo'yicha hujjatlar va hisobotlarni yuritish va tahlil qilish
		Bilimlar:
		Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalari va standartlari
		Ish joyidagi xavf-xatarlarni aniqlash va baholash usullari
		Favqulodda vaziyatlarda harakat qilish tartiblari
		Shaxsiy va jamoaviy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Texnika va uskunalarning xavfsiz ishlash tamoyillari
		Xavfsizlik bo'yicha yo'riqnoma va normativ hujjatlar
		Profilaktik xavfsizlik choralarini rejalashtirish usullari
		Ishchilarga xavfsizlik qoidalarini o'rgatish va nazorat qilish usullari
		Xavfsizlik bo'yicha hisobotlarni yuritish va tahlil qilish tartiblari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ish joyidagi mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalariga rioya qilinishini ta'minlash
		2. Xavf-xatarlarni aniqlash va ularni bartaraf etish choralarini amalga oshirish
		3. Ishchilarning xavfsizlik qoidalariga amal qilishini nazorat qilish
		4. Texnika va uskunalarning xavfsiz ishlashini ta'minlash
		5. O'z faoliyatini mustaqil rejalashtirish
		6. Ish jarayonida tezkor qarorlar qabul qilish
		7. Favqulodda vaziyatlarda mustaqil choralar ko'rish

		8. Xavfsizlik choralari profilaktik tarzda rejalashtirish va amalga oshirish
D4.3 O'ziyurar rels payvandlash mashinasining texnik holatini doimiy monitoring qilish, profilaktik xizmat ko'rsatish ishlarini tashkil etish va yuzaga kelgan nosozliklarni o'z vaqtida aniqlash hamda bartaraf etish choralari ko'rish	D4.01.3 O'ziyurar rels payvandlash mashinasining texnik holatini muntazam tekshirish va doimiy monitoring olib borish	Mehnat harakatlari:
		1. O'ziyurar rels payvandlash mashinasining ishga tayyorligini tekshirish
		2. Mashina asosiy tizimlari va qismlarining texnik holatini vizual va texnik nazorat qilish
		3. Mashina ishlash parametrlarini doimiy monitoring qilish
		4. Sensorlar, signal va indikatorlar orqali nosozliklarni aniqlash
		5. Mashina harakatlanish va payvandlash jarayonidagi ish faoliyatini kuzatish
		6. Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish va texnologik choralarni rejalashtirish
		7. Yuzaga kelgan kamchiliklarni aniqlash va bartaraf etish choralari amalga oshirish
		8. Texnik holat bo'yicha hisobot va qaydlarni yuritish
		Ko'nikmalar:
		Mashinaning barcha tizimlari va qismlarini doimiy nazorat qilish orqali barqaror ishlashini ta'minlash
		Ishlash parametrlarini monitoring qilish va ularni belgilangan me'yorlarga moslashtirish
		Nosozliklarni aniqlash, tahlil qilish va ularni bartaraf etish
		Profilaktik texnik xizmatlarni rejalashtirish, tashkil etish va amalga oshirish
		Texnik holat bo'yicha hisobotlar tayyorlash va hujjatlarni yuritish
		Mashina ishlashini uzluksiz va samarali nazorat qilish
		Texnik xavfsizlik va mehnat muhofazasi qoidalarini doimiy qo'llash
		Yuzaga kelgan texnik muammolar va nosozliklarni mustaqil aniqlash va tezkor hal qilish
		Bilimlar:
		O'ziyurar rels payvandlash mashinasining tuzilishi va ishlash prinsipi
		Mashina boshqaruv tizimlari va ularning ishlash parametrlarini bilish
		Payvandlash texnologiyalari va ularning amaliy qo'llash
		Mashina asosiy tizimlari: harakat, elektr, gidravlika va pnevmatika tizimlari
		Rel materiallari va ularning ishlash xossalari
		Mashina ishlashining texnologik ketma-ketligini tushunish
		Mashina ishlash parametrlarini monitoring qilish va nazorat qilish usullari
		Texnik nosozliklarni aniqlash va tahlil qilish
		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish va texnologik choralarni rejalashtirish

		Texnik hujjatlarni yuritish va hisobot tayyorlash tamoyillari
		Ishlab chiqarish samaradorligini oshirish va mashina ish faoliyatini optimallashtirish
		Texnik xavfsizlik va mehnat muhofazasi qoidalari
		Ish jarayonida yuzaga keladigan texnik kamchiliklarni bartaraf etish usullari
		Mashinaning barqaror ishlashini ta'minlash
		Texnologik intizom va ishlab chiqarish jarayonini belgilangan tartibda olib borish
		Mashina parametrlarini sozlash va optimallashtirish usullari
		Yangi texnologiyalar va uskunalardan foydalanishda texnik talab va xavfsizlik qoidalariga rioya qilish
	D4.02.3 Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish va o'z vaqtida tashkil etish	Mehnat harakatlari:
		1. Mashinaning texnik holati va ishlash parametrlarini doimiy tahlil qilish orqali profilaktik xizmatlarni samarali rejalashtirish
		2. Texnik xizmat ko'rsatish ishlarini belgilangan jadval va me'yorlarga muvofiq tashkil etish
		3. Mashina tizimlari va qismlarining profilaktik tekshiruvlarini kompleks tarzda amalga oshirish
		4. Texnik xizmat ko'rsatish uchun zarur vositalar, jihozlar, ehtiyot qismlar va materiallarni tayyorlash va ta'minlash
		5. Mashina nosozliklari va texnik kamchiliklarning oldini olish choralari vaqtida qo'llash
		6. Profilaktik xizmat natijalarini tahlil qilish, hisobotlarni yuritish va ish samaradorligini oshirish bo'yicha choralar ko'rish
		Ko'nikmalar:
		Mashinaning texnik holatini tahlil qilish va profilaktik xizmatlarni rejalashtirish ko'nikmasi
		Texnik xizmat ko'rsatish ishlarini belgilangan tartib va jadvalga muvofiq tashkil etish ko'nikmasi
		Mashina tizimlari va qismlarini profilaktik tekshirish va xizmat ko'rsatish ko'nikmasi
		Nosozliklarning oldini olish va texnik choralarni o'z vaqtida qo'llash ko'nikmasi
		Profilaktik xizmat natijalarini qayd etish, hisobotlarni yuritish va tahlil qilish ko'nikmasi
		Bilimlar:
		O'ziyurar rels payvandlash mashinasining tuzilishi va ishlash prinsiplari
		Mashina tizimlari va ularning ish faoliyatini tahlil qilish
		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish asoslari va tartiblari
		Texnik nosozliklarni aniqlash va oldini olish usullari
		Mashina qismlari va tizimlarini muntazam tekshirish usullari
		Texnik xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish va tashkil etish tamoyillari

		Texnika va uskunalardan xavfsiz foydalanish
		Ehtiyot qismlar, vositalar va materiallarni tayyorlash va ta'minlash
		Mashina ish faoliyatini optimallashtirish va samaradorligini oshirish
		Texnik monitoring va ishlash parametrlarini nazorat qilish usullari
		Favqulodda vaziyatlarda xavfsiz choralarni qo'llash
		Profilaktik xizmat natijalarini qayd etish va hisobot tayyorlash
		Texnologik intizom va ishlab chiqarish jarayoniga muvofiqlikni ta'minlash
		O'ziyurar rels payvandlash mashinasining tuzilishi va ishlash prinsiplari
	D4.03.3 Yuzaga kelgan nosozliklarni tezkor aniqlash, tahlil qilish va ularni bartaraf etish choralari amalga oshirish	Mehnat harakatlari:
		1. Mashina va uning tizimlarini doimiy monitoring qilish orqali nosozliklarni vaqtida aniqlash
		2. Yuzaga kelgan nosozlikning tabiati, sabablari va ta'sir doirasini tahlil qilish
		3. Texnik parametrlar va indikatorlar asosida nosozlikni baholash va diagnostika qilish
		4. Kamchiliklar va nosozliklarning ildiz sabablarini aniqlash va ularni bartaraf etish strategiyasini ishlab chiqish
		5. Tezkor va samarali texnik choralarni rejalashtirish va amalga oshirish
		6. Nosozliklarni bartaraf etish jarayonida texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi talablariga rioya qilish
		7. Texnik xizmat ko'rsatish va tuzatish ishlarini koordinatsiya qilish hamda resurslarni ta'minlash
		8. Nosozliklar va ularni bartaraf etish bo'yicha hujjatlarni yuritish, hisobot tayyorlash va natijalarni tahlil qilish
		Ko'nikmalar:
		Mashina va uning tizimlarini doimiy monitoring qilish va nosozliklarni aniqlash
		Yuzaga kelgan nosozlikning sabablarini tahlil qilish va baholash
		Texnik diagnostika va parametrlarni o'lchash orqali kamchiliklarni aniqlash
		Nosozliklarni tezkor va samarali bartaraf etish choralari qo'llash
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalariga rioya qilgan holda tuzatish ishlarini amalga oshirish
		Nosozliklar bo'yicha hisobot tayyorlash va natijalarni tahlil qilish
		Bilimlar:

		O'ziyurar rels payvandlash mashinasining tuzilishi va ishlash prinsiplari
		Mashina tizimlari va ularning ishlash parametrlarini tahlil qilish
		Texnik diagnostika usullari va nosozliklarni aniqlash tamoyillari
		Yuzaga kelgan kamchiliklarni tahlil qilish va sabablarini aniqlash
		Texnik parametrlarni o'lchash va monitoring qilish usullari
		Nosozliklarni tezkor bartaraf etish usullari
		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish va texnologik choralarni rejalashtirish
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalari
		Favqulodda vaziyatlarda xavfsiz choralarni qo'llash tartiblari
		Texnik hujjatlarni yuritish va hisobot tayyorlash usullari
		Mashina ishlashining barqarorligi va samaradorligini ta'minlash tamoyillari
		Texnologik intizom va ishlab chiqarish jarayoniga muvofiqlik
		Ishlab chiqarish samaradorligini oshirish usullari
		Mashina qismlari va tizimlarini muntazam tekshirish va parvarishlash
		Nosozliklar va ularni bartaraf etish bo'yicha rejalashtirish va tahlil qilish
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Mashinaning texnik holatini muntazam nazorat qilish va nosozliklarni aniqlash
		2. Yuzaga kelgan nosozliklarni tezkor va samarali bartaraf etish choralarni amalga oshirish
		3. Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalariga rioya qilinishini ta'minlash
		4. Nosozliklar bo'yicha hisobotlar va texnik hujjatlarni to'g'ri yuritish
		5. Mashinaning barqaror ishlashini va ishlab chiqarish samaradorligini ta'minlash
		6. Nosozliklarni mustaqil aniqlash va ularni tahlil qilish
		7. Tezkor qarorlar qabul qilib, nosozliklarni bartaraf etish choralarni amalga oshirish
		8. Profilaktik texnik xizmat ishlarini rejalashtirish va tashkil etish
9. Favqulodda vaziyatlarda xavfsiz choralarni mustaqil qo'llash		
10. Texnik monitoring va ishlab chiqarish jarayonini mustaqil nazorat qilish		
Texnik va/yoki texnologik talab:		Mashinaning barcha tizimlari va qismlari belgilangan texnik parametrlar asosida ishlashi Payvandlash jarayonining texnologik ketma-ketlik va me'yorlarga muvofiq bajarilishi

	Texnik vositalar va jihozlardan xavfsiz va to'g'ri foydalanish Mashina ishlashining barqarorligi va uzluksizligini ta'minlash Profilaktik texnik xizmat va texnologik choralarni belgilangan tartibda bajarish Texnika va uskunalarning texnik va xavfsizlik talablariga javob berishi Ishlab chiqarish samaradorligini oshirish va sifat ko'rsatkichlariga erishish bo'yicha texnologik talablarni bajarish
--	---

Kasbning nomi:	Temir yo'llarni ta'mirlash letuchkasi mashinisti	
Mashg'ulot nomining kodi:	83110	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Tortish harakatdagi tarkib mashinistining amaldagi mashinist yordamchisi (mashinist yordamchisi nazarda tutilmagan tortish harakatdagi tarkib bundan mustasno) sifatida 12 oydan kam bo'lmagan mehnat stajiga ega bo'lish.	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: - tortish harakatdagi tarkibni ta'mirlash (tegishliligi) bo'yicha uchinchi razryaddan past bo'lmagan malaka pasportiga (sertifikatiga) ega bo'lish; - qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishga munosabat va xulq atvor: - rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; - o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; - belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; - mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof muhitni muhofaza qilish, sanitariya gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; - o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; - jamoa bilan inoq ishlash; - o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta maxsus ta'lim yoki umumiy o'rta ta'lim + norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	1–6 razryadli Temir yo'llarni ta'mirlash letuchkasi mashinisti	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3	Temir yo'lni dinamik stabillash mashinisti
	3	Temir yo'lni rixtovkalash dastgohlari mashinisti

Mehnat funksiyalarining tavsifi

Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
E1.3 Temir yo'l uchastkalarida ta'mirlash ishlarini letuchka mashinasi yordamida bajarish va jarayonni boshqarish	E1.01.3 Temir yo'l uchastkalarida ta'mirlash ishlarini rejalashtirish, ish jarayonini tashkil etish va texnologik ketma-ketlikni belgilash	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Ta'mirlash ishlarining hajmini va resurslarini aniqlash, ish jarayonini rejalashtirish
		2. Yo'l uchastkasining holatini o'rganish, mavjud muammolar va xavf-xatarlarni aniqlash
		3. Kerakli texnika, uskunalar va materiallarni tanlash, tayyorlash va ishga tayyorlash
		4. Texnologik ketma-ketlikni belgilash va ish bosqichlarini muvofiqlashtirish
		5. Ishchi guruh vazifalarini taqsimlash, ularni texnologik ko'rsatmalar bilan yo'naltirish
		6. Jarayon davomida ish samaradorligini nazorat qilish va ketma-ketlikni saqlash
		7. Yuzaga kelgan kamchilik va nuqsonlarni aniqlash, ularni bartaraf etish va ish sifatini ta'minlash
		Ko'nikmalar:
		Ta'mirlash ishlarini rejalashtirish va ish jarayonini muvofiqlashtirish
		Yo'l uchastkasining holatini mustaqil tekshirish va baholash
		Kerakli texnika, uskunalar va materiallarni tanlash, tayyorlash va samarali foydalanish
		Texnologik ketma-ketlik va ishlab chiqarish me'yorlariga rioya qilgan holda ishni tashkil etish
		Jarayon davomida kamchilik va nuqsonlarni aniqlash hamda ularni bartaraf etish choralarini qo'llash
		Bilimlar:
		Temir yo'l infratuzilmasi va uning qismlari tuzilishi
		Ta'mirlash ishlarining texnologik jarayonlari va bosqichlari
		Ishlab chiqarish rejasi tuzish va ish hajmini aniqlash tamoyillari
		Yo'l uchastkasining holatini baholash va tekshirish usullari
		Texnika, uskunalar va materiallarning xossalari va ishlash prinsiplari
		Texnologik ketma-ketlikni belgilash va ish bosqichlarini muvofiqlashtirish
		Ishchi guruh vazifalarini taqsimlash va ularni yo'naltirish usullari
		Texnologik intizom va ishlab chiqarish standartlari
		Kamchilik va nuqsonlarni aniqlash, ularni bartaraf etish usullari
		Jarayon samaradorligini oshirish va nazorat qilish tamoyillari

		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish asoslari
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalari
		Favqulodda vaziyatlarda xavfsiz choralarni qo'llash tartiblari
	E1.02.3 Letuchka mashinasi yordamida ta'mirlash jarayonini boshqarish, ish samaradorligini ta'minlash va bajarilgan ishlar sifatini nazorat qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Letuchka mashinasini ishga tayyorlash, texnik holatini tekshirish va sozlash
		2. Ta'mirlash ishlarini texnologik ketma-ketlikka muvofiq boshqarish va rejalashtirish
		3. Ish jarayonida mashina parametrlarini muntazam nazorat qilish
		4. Ish samaradorligini oshirish uchun ish bosqichlarini optimallashtirish
		5. Bajarilgan ish sifatini tekshirish va belgilangan standartlarga muvofiqligini ta'minlash
		6. Mashinaning uzluksiz va barqaror ishlashini nazorat qilish
		7. Jarayon davomida yuzaga kelgan nosozlik va kamchiliklarni aniqlash va bartaraf etish
		8. Texnologik intizom va ishlab chiqarish me'yorlariga rioya qilinishini ta'minlash
		9. Ishchi guruh faoliyatini muvofiqlashtirish, vazifalarni taqsimlash va yo'naltirish
		10. Profilaktik texnik xizmat va ta'mirlash ishlarini rejalashtirish hamda amalga oshirish
		11. Jarayon samaradorligi va sifat ko'rsatkichlari bo'yicha hisobotlarni yuritish va tahlil qilish
		Ko'nikmalar:
		Letuchka mashinasini boshqarish, sozlash va ishga tayyorlash
		Ta'mirlash jarayonini texnologik ketma-ketlik va me'yorlarga muvofiq tashkil etish
		Ish samaradorligini nazorat qilish va jarayonni optimallashtirish
		Bajarilgan ish sifatini tekshirish va belgilangan standartlarga mosligini ta'minlash
		Jarayon davomida yuzaga kelgan nosozlik va kamchiliklarni aniqlash hamda ularni bartaraf etish
		Bilimlar:
		Letuchka mashinasining ishlash tamoyillari, texnik xossalari va ishlash imkoniyatlari
		Temir yo'l ta'mirlash jarayonining texnologik ketma-ketligi va bosqichlari
		Ish samaradorligini oshirish va jarayonni optimallashtirish usullari
		Bajarilgan ish sifatini belgilangan standartlar va me'yorlarga muvofiqligini aniqlash

E2.3 Ta'mirlash letuchkasi mashinasini boshqarish, sozlash va uning uzluksiz ishlashini ta'minlash		Texnologik intizom va ishlab chiqarish standartlariga rioya qilish tamoyillari
		Mashinaning uzluksiz va barqaror ishlashini nazorat qilish usullari
		Nosozliklarni aniqlash, tahlil qilish va ularni bartaraf etish choralarini rejalashtirish
		Ishchi guruh faoliyatini boshqarish, vazifalarni taqsimlash va muvofiqlashtirish
		Texnika xavfsizligi, mehnat muhofazasi qoidalari va favqulodda vaziyatlarda choralar ko'rish tartiblari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Letuchka mashinasining to'g'ri va xavfsiz ishlashini ta'minlash
		2. Ta'mirlash jarayonining sifat va samaradorlik ko'rsatkichlariga muvofiq bajarilishini nazorat qilish
		3. Texnologik intizom va ishlab chiqarish me'yorlariga rioya qilinishini ta'minlash
		4. Jarayon davomida yuzaga kelgan kamchilik va nosozliklar uchun javobgarlik
		5. Letuchka mashinasini mustaqil boshqarish va sozlash
		6. Ish jarayonida yuzaga kelgan nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish choralarini mustaqil qo'llash
		7. Jarayon samaradorligi va sifatni oshirish bo'yicha mustaqil qarorlar qabul qilish
	E2.01.3 Ta'mirlash letuchkasi mashinasini texnik talablar va xavfsizlik qoidalariga muvofiq boshqarish hamda sozlash	Mehnat harakatlari:
		1. Letuchka mashinasini ishga tayyorlash va uning texnik holatini muntazam tekshirish
		2. Mashina parametrlarini belgilangan texnik talablar va ishlab chiqarish me'yorlariga muvofiq sozlash
		3. Mashinani boshqarishda xavfsizlik qoidalariga to'liq rioya qilish va ish jarayonini xavfsiz tashkil etish
		4. Ish jarayonida mashinaning uzluksiz va barqaror ishlashini nazorat qilish
		5. Texnik nosozliklarni aniqlash, tahlil qilish va ularni bartaraf etish choralarini mustaqil qo'llash
		6. Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish, tashkil etish va amalga oshirish
		Ko'nikmalar:
		Letuchka mashinasini xavfsiz boshqarish, ishga tayyorlash va texnik holatini tekshirish
		Mashina parametrlarini belgilangan texnik talablar va ishlab chiqarish me'yorlariga muvofiq sozlash
		Ish jarayonini uzluksiz, barqaror va samarali amalga oshirishni ta'minlash
		Texnik nosozliklarni aniqlash, tahlil qilish va ularni bartaraf etish choralarini qo'llash

	QCL7527	Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish, tashkil etish va bajarilishini ta'minlash
		Jarayon davomida texnologik intizom va ishlab chiqarish me'yorlariga rioya qilishni nazorat qilish
		Mashina ishlashini kuzatish, sifat ko'rsatkichlarini tekshirish va ish samaradorligini oshirish choralari qo'llash
		Bilimlar:
		Letuchka mashinasining ishlash tamoyillari, texnik xossalari va imkoniyatlarini tushunish
		Mashina parametrlarini belgilangan texnik talablar va me'yorlarga muvofiq sozlash usullari
		Ta'mirlash jarayonining texnologik ketma-ketligi, bosqichlari va tartibini bilish
		Texnik nosozliklarni aniqlash, tahlil qilish va ularni bartaraf etish usullari
		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish va amalga oshirish tamoyillari
		Texnologik intizom va ishlab chiqarish me'yorlariga rioya qilish qoidalari va tamoyillari
		Texnika xavfsizligi, mehnat muhofazasi va favqulodda vaziyatlarda choralarni bilish
		Ish samaradorligi, sifat ko'rsatkichlarini nazorat qilish va optimallashtirish usullari
	E2.02.3 Mashinaning uzluksiz va barqaror ishlashini ta'minlash, texnik holatini nazorat qilish va yuzaga kelgan nosozliklarni bartaraf etish	Mehnat harakatlari:
		1. Mashinaning texnik holatini muntazam tekshirish va ishga tayyorligini baholash
		2. Ishlash parametrlarini nazorat qilish, barqarorlik va samaradorlikni ta'minlash
		3. Mashinaning uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun texnik choralarni qo'llash
		4. Texnik nosozlik va kamchiliklarni aniqlash, ularning sabablarini tahlil qilish
		5. Aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish va mashina ishlashini tiklash choralari amalga oshirish
		6. Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish, tashkil etish va bajarilishini nazorat qilish
		7. Mashina ishlashini doimiy monitoring qilish va ishlash samaradorligini oshirish
		8. Jarayon davomida yuzaga kelgan kamchiliklarni aniqlash va bartaraf etish choralari qo'llash
		Ko'nikmalar:
		Mashinaning texnik holatini muntazam tekshirish va ishga tayyorligini baholash
		Ishlash parametrlarini nazorat qilish va barqaror ishlashni ta'minlash

		Uzluksiz ishlashni ta'minlash uchun texnik choralarni mustaqil qo'llash
		Texnik nosozlik va kamchiliklarni aniqlash, tahlil qilish va ularni bartaraf etish
		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish va amalga oshirish
		Mashina ishlashini doimiy monitoring qilish va samaradorlikni oshirish choralari qo'llash
		Jarayon davomida yuzaga kelgan kamchiliklarni aniqlash va bartaraf etish bo'yicha mustaqil qarorlar qabul qilish
		Texnik xizmat va ta'mirlash ishlarini hujjatlashtirish, hisobotlar tayyorlash va nazorat qilish
		Bilimlar:
		Letuchka mashinasining ishlash tamoyillari, texnik xossalari va ishlash imkoniyatlarini tushunish
		Mashina parametrlarini belgilangan texnik talablar va ishlab chiqarish me'yorlariga muvofiq sozlash usullari
		Mashinaning uzluksiz va barqaror ishlashini ta'minlash tamoyillari
		Texnik nosozliklarni aniqlash, tahlil qilish va ularni bartaraf etish usullari
		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish va amalga oshirish tamoyillari
		Ish jarayonining texnologik ketma-ketligi va bosqichlarini bilish
		Jarayon samaradorligi va sifat ko'rsatkichlarini nazorat qilish tamoyillari
		Texnologik intizom va ishlab chiqarish me'yorlariga rioya qilish qoidalari
		Texnika xavfsizligi, mehnat muhofazasi va favqulodda vaziyatlarda choralarni bilish
		Ishchi guruh faoliyatini boshqarish, vazifalarni taqsimlash va muvofiqlashtirish tamoyillari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Mashinaning to'g'ri va xavfsiz ishlashini ta'minlash
		2. Ta'mirlash jarayonining sifat va samaradorlik ko'rsatkichlariga muvofiq bajarilishini nazorat qilish
		3. Texnik nosozlik va kamchiliklar yuzaga kelganda javobgarlikni o'z zimmasiga olish
		4. Texnologik intizom va ishlab chiqarish me'yorlariga rioya qilinishini ta'minlash
		5. Mashina ishlashini mustaqil boshqarish va sozlash
		6. Jarayon davomida yuzaga kelgan nosozliklarni mustaqil aniqlash va bartaraf etish
		7. Ish samaradorligini va sifatni oshirish bo'yicha mustaqil qarorlar qabul qilish
		8. Profilaktik texnik xizmat va ta'mirlash ishlarini

		mustaqil rejalashtirish va amalga oshirish
E3.3 Temir yo'l infratuzilmasini ta'mirlash jarayonida texnologik talablar, sifat va xavfsizlik me'yorlariga rioya etilishini nazorat qilish	E3.01.3 Ta'mirlash jarayonida texnologik talablar va belgilangan tartiblarga rioya etilishini nazorat qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Ta'mirlash ishlarini boshlashdan oldin texnologik ketma-ketlik va ish tartibini tekshirish
		2. Ishchi guruhga texnologik talablar va standartlar bo'yicha ko'rsatmalar berish
		3. Jarayon davomida texnologik intizomni ta'minlash va ish tartibiga rioya qilishni nazorat qilish
		4. Ish bosqichlarining belgilangan tartibda va samarali bajarilishini kuzatish
		5. Mashina parametrlari va ishlash sharoitlarining texnologik me'yorlarga mosligini tekshirish
		6. Materiallar, uskunalar va jihozlardan foydalanish tartibini nazorat qilish
		7. Jarayon davomida yuzaga kelgan kamchilik va nosozliklarni aniqlash
		8. Nuqsonlarni belgilangan tartibda bartaraf etish va jarayon sifatini saqlash
		9. Ishchi guruh faoliyatini texnologik talablar asosida muvofiqlashtirish
		10. Sifat nazorati bo'yicha ko'rsatmalar berish va ularning bajarilishini kuzatish
		11. Texnologik hujjatlarni yuritish, jarayonni hujjatlashtirish va ma'lumotlarni saqlash
		12. Ish jarayonida xavfsizlik va mehnat muhofazasi qoidalariga rioya qilinishini ta'minlash
		13. Texnologik me'yor va standartlarga rioya qilinishini tahlil qilish va hisobotlash
		Ko'nikmalar:
		Bajarilayotgan ishlarni texnologik ketma-ketlik va belgilangan standartlarga muvofiq tekshirish
		Ish jarayonida sifat ko'rsatkichlarini nazorat qilish va baholash
		Nuqson va kamchiliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish choralarini qo'llash
		Ishchi guruhning sifat talablariga rioya qilinishini muvofiqlashtirish
		Materiallar, uskunalar va jihozlardan foydalanishning sifat me'yorlariga mosligini ta'minlash
		Jarayon davomida sifatni oshirish bo'yicha tavsiyalar berish va amalga oshirish
		Sifat nazorati natijalarini hujjatlashtirish va hisobotlash
		Bilimlar:
		Ta'mirlash jarayonining texnologik ketma-ketligi va bosqichlarini tushunish
		Letuchka mashinasining ishlash prinsiplari va texnik xossalarini bilish
		Mashina parametrlarini belgilangan texnik talablar va

		me'yorlarga muvofiq sozlash usullari
		Ishchi guruh faoliyatini texnologik talablar asosida muvofiqlashtirish tamoyillari
		Texnologik intizom va ishlab chiqarish me'yorlariga rioya qilish qoidalari
		Materiallar, uskunalar va jihozlardan foydalanish tartibi va standartlarini bilish
		Jarayon davomida yuzaga keladigan kamchilik va nosozliklarni aniqlash usullari
		Nuqsonlarni bartaraf etish va jarayon sifatini ta'minlash tamoyillari
		Sifat nazorati standartlari va me'yorlarini tushunish
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalari
		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish tamoyillari va rejalashtirish usullari
		Texnologik hujjatlarni yuritish, hisobot tayyorlash va jarayonni tahlil qilish tamoyillari
E3.02.3 Bajarilayotgan ishlarning sifat ko'rsatkichlarini tekshirish va me'yorlarga mosligini ta'minlash		Mehnat harakatlari:
		1. Bajarilayotgan ishlarni texnologik ketma-ketlik va belgilangan standartlarga muvofiq tekshirish
		2. Ish jarayonida sifat ko'rsatkichlarini nazorat qilish va baholash
		3. Nuqson va kamchiliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish choralarini qo'llash
		4. Ishchi guruhning sifat talablariga rioya qilinishini muvofiqlashtirish
		5. Materiallar, uskunalar va jihozlardan foydalanishning sifat me'yorlariga mosligini ta'minlash
		6. Jarayon davomida sifatni oshirish bo'yicha tavsiyalar berish va amalga oshirish
		7. Sifat nazorati natijalarini hujjatlashtirish va hisobotlash
		Ko'nikmalar:
		Bajarilayotgan ish jarayonida sifat ko'rsatkichlarini doimiy ravishda tekshirish va ularning belgilangan me'yorlarga mosligini ta'minlash
		Nuqson va kamchiliklarni aniqlash, ularni tahlil qilish va sifatni saqlash choralarini qo'llash
		Ishchi guruhning harakatlarini sifat standartlariga muvofiqlashtirish va jarayon davomida nazorat qilish
		Materiallar, uskunalar va jihozlarning ishlatilishini sifat me'yorlariga mosligini ta'minlash
		Jarayon davomida sifatni oshirish va ish natijalarini optimallashtirish bo'yicha tavsiyalar berish va amalga oshirish
		Sifat nazorati natijalarini hujjatlashtirish, hisobotlash va keyingi ishlar uchun tahlil qilish

		Bilimlar:
		Ish jarayonining texnologik ketma-ketligi va har bir bosqichning bajarilish tartibini tushunish
		Letuchka mashinasining ishlash prinsiplari, texnik xossalari va ishlash imkoniyatlarini bilish
		Bajarilayotgan ishlarning sifat ko'rsatkichlari va belgilangan me'yorlarini tushunish
		Texnologik intizom va ishlab chiqarish me'yorlariga rioya qilish qoidalarini bilish
		Materiallar, uskunalar va jihozlardan foydalanishning sifat me'yorlariga mosligini bilish
		Jarayon davomida yuzaga keladigan nuqson va kamchiliklarni aniqlash, tahlil qilish usullari
		Nuqsonlarni bartaraf etish va jarayon sifatini ta'minlash tamoyillari
		Jarayon samaradorligini oshirish va sifatni barqaror saqlash metodlarini tushunish
		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish ishlarini sifatni hisobga olgan holda rejalashtirish va amalga oshirish tamoyillari
		Ishchi guruh faoliyatini sifat talablariga muvofiqlashtirish va nazorat qilish tamoyillari
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalarini bilish va ularni jarayonga tatbiq etish
		Texnologik hujjatlarni yuritish va sifat hisobotlarini tayyorlash
		Jarayon natijalarini tahlil qilish va sifatni oshirish bo'yicha takliflar ishlab chiqish
		Ish faoliyatini optimallashtirish va sifatni doimiy ravishda yaxshilash tamoyillari
	E3.03.3 Temir yo'l infratuzilmasini ta'mirlash jarayonida texnologik talablar, sifat va xavfsizlik me'yorlariga to'liq rioya etilishini ta'minlash va jarayonni kompleks nazorat qilish.	Mehnat harakatlari:
		1. Ta'mirlash ishlarini boshlashdan oldin texnologik ketma-ketlik va ish tartibini tekshirish
		2. Ishchi guruhga texnologik talablar, sifat va xavfsizlik me'yorlari bo'yicha ko'rsatmalar berish
		3. Jarayon davomida texnologik intizom va belgilangan me'yorlarga rioya qilinishini nazorat qilish
		4. Ish bosqichlarining belgilangan tartibda bajarilishini kuzatish va muvofiqlashtirish
		5. Mashina va uskunalar parametrlarining texnologik va xavfsizlik talablariga mosligini tekshirish
		6. Materiallar va jihozlardan foydalanishning sifat va xavfsizlik me'yorlariga mosligini ta'minlash
		7. Jarayon davomida yuzaga kelgan nuqson va kamchiliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish choralarini ko'rish
		8. Sifat nazorati bo'yicha ko'rsatmalar berish va bajarilishini kuzatish

QCL7527		9. Texnologik hujjatlarni yuritish, jarayonni hujjatlashtirish va hisobotlarni tayyorlash
		10. Favqulodda vaziyatlar va xavf-xatarlarni aniqlash, ularga qarshi choralarini amalga oshirish
		Ko'nikmalar:
		Ta'mirlash ishlarini texnologik ketma-ketlik va belgilangan tartibga muvofiq tashkil etish va boshqarish
		Ishchi guruhning faoliyatini texnologik talablar, sifat va xavfsizlik me'yorlariga muvofiqlashtirish
		Jarayon davomida texnologik intizom va me'yorlarga rioya qilinishini doimiy nazorat qilish
		Mashina va uskunarlar parametrlarini, shuningdek ishlash sharoitlarini sifat va xavfsizlik talablariga mosligini tekshirish
		Materiallar va jihozlardan foydalanishning sifat va xavfsizlik me'yorlariga muvofiqligini ta'minlash
		Jarayon davomida yuzaga kelgan nuqson va kamchiliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish choralarini mustaqil qo'llash
		Sifat nazorati va xavfsizlik bo'yicha ko'rsatmalar berish va bajarilishini nazorat qilish
		Texnologik hujjatlarni yuritish, hisobot tayyorlash va jarayon natijalarini tahlil qilish
		Bilimlar:
		Ta'mirlash ishlarining texnologik ketma-ketligi va bosqichlarini tushunish
		Letuchka mashinasi va boshqa uskunalarining ishlash prinsiplari va texnik xossalarini bilish
		Ish jarayonida texnologik talablar va ishlab chiqarish me'yorlariga rioya qilish qoidalarini tushunish
		Sifat ko'rsatkichlari va belgilangan me'yorlarga moslikni baholash tamoyillarini bilish
		Materiallar va jihozlardan foydalanishning sifat va xavfsizlik me'yorlariga mosligini tushunish
		Jarayon davomida yuzaga keladigan nuqson va kamchiliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish usullarini bilish
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalarini tushunish va ularni amaliyotda qo'llash
		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish tamoyillari va ish jarayoniga tatbiq etish usullarini bilish
		Texnologik hujjatlarni yuritish, hisobot tayyorlash va jarayon natijalarini tahlil qilish metodlarini tushunish
	E3.04.3 Aniqlangan kamchilik va nuqsonlarni bartaraf etish bo'yicha	Mehnat harakatlari:
		1. Jarayon davomida yuzaga kelgan kamchilik va nuqsonlarni aniqlash va ro'yxatga olish
		2. Aniqlangan kamchiliklarning sabablarini tahlil qilish

	choralarni tashkil etish va amalga oshirish	va ularni bartaraf etish bo'yicha choralarni belgilash
		3. Kerakli materiallar, jihozlar va asbob-uskunalarni tayyorlash va ta'minlash
		4. Ishchi guruh faoliyatini aniqlangan kamchiliklarni bartaraf etish bo'yicha muvofiqlashtirish
		5. Bartaraf etish ishlarini belgilangan texnologik va xavfsizlik talablariga muvofiq amalga oshirish
		6. Jarayon davomida sifatni nazorat qilish va belgilangan standartlarga mosligini ta'minlash
		7. Bajarilgan choralar natijasini baholash va kerak bo'lsa qo'shimcha ishlarni rejalashtirish
		8. Jarayonni hujjatlashtirish va tahlil qilish, kelgusidagi ishlar uchun tavsiyalar ishlab chiqish
		Ko'nikmalar:
		Kamchilik va nuqsonlarni aniqlash, ularni tahlil qilish va ustuvorligini belgilash
		Bartaraf etish choralarni rejalashtirish va zarur resurslarni tayyorlash
		Ishchi guruh faoliyatini muvofiqlashtirish va belgilangan vazifalarni taqsimlash
		Bartaraf etish ishlarini texnologik va xavfsizlik talablariga mos ravishda amalga oshirish
		Jarayon davomida sifatni nazorat qilish va me'yorlarga rioya qilinishini ta'minlash
		Bajarilgan choralar natijasini baholash va zarurat bo'lsa qo'shimcha ishlarni amalga oshirish
		Jarayonni hujjatlashtirish va kelgusidagi ishlar uchun tavsiyalar ishlab chiqish
		Bilimlar:
		Kamchilik va nuqsonlarni aniqlash usullari va tekshirish metodlarini bilish
		Nuqsonlar va kamchiliklarning sabablarini tahlil qilish tamoyillarini tushunish
		Bartaraf etish choralarni rejalashtirish va ularni samarali tashkil etish usullarini bilish
		Zarur materiallar, asbob-uskunalar va jihozlarni tanlash va tayyorlash tamoyillarini tushunish
		Ishchi guruh faoliyatini muvofiqlashtirish va vazifalarni taqsimlash tamoyillarini bilish
		Bartaraf etish ishlarini texnologik talablar va xavfsizlik qoidalariga muvofiq bajarish tamoyillarini tushunish
		Jarayon sifatini nazorat qilish va belgilangan me'yorlarga mosligini ta'minlash metodlarini bilish
		Natijalarni baholash va zarurat bo'lsa qo'shimcha ishlarni rejalashtirish usullarini bilish
		Texnologik va xavfsizlik standartlarini jarayonga tatbiq etish tamoyillarini tushunish

		Jarayonni hujjatlashtirish, sifat hisobotlarini tayyorlash va tahlil qilish metodlarini bilish
		Kelgusidagi ishlar uchun tavsiyalar ishlab chiqish va sifatni yaxshilash tamoyillarini tushunish
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Bajarilayotgan ishlarining sifat va xavfsizlik talablariga to'liq mosligini ta'minlash uchun javobgarlik
		2. Kamchilik va nuqsonlarni o'z vaqtida aniqlash va ularni bartaraf etish natijalariga javob berish
		3. Ishchi guruh faoliyatini muvofiqlashtirish va belgilangan vazifalar bajarilishiga javobgarlik
		4. Texnologik hujjatlar va hisobotlarni to'g'ri yuritish hamda jarayonni hujjatlashtirishga javobgarlik
		5. Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalariga rioya qilinishini ta'minlash uchun javobgarlik
		6. Jarayonni boshqarish va kamchiliklarni aniqlashda mustaqil qaror qabul qilish
		7. Bartaraf etish choralari rejalashtirish va amalga oshirishda mustaqil faoliyat ko'rsatish
		8. Sifat nazorati va me'yorlarga rioya qilinishini ta'minlashda mustaqil ish yuritish
		9. Jarayon natijalarini tahlil qilish va kelgusida takomillashtirish bo'yicha mustaqil tavsiyalar berish
		10. Ish jarayonida yuzaga keladigan favqulodda vaziyatlarda mustaqil va tezkor harakat qilish
E4.3 Mashinaning texnik holatini nazorat qilish, profilaktik xizmat ko'rsatish va nosozliklarni bartaraf etish	E4.01.3 Mashinaning texnik holatini muntazam tekshirish va ishlash parametrlarini nazorat qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Mashinaning texnik holatini muntazam vizual va texnik tekshiruvdan o'tkazish
		2. Ishlash parametrlarini o'lchash va belgilangan me'yorlarga mosligini nazorat qilish
		3. Mashina komponentlari va tizimlarining holatini tahlil qilish va nosozliklarni aniqlash
		4. Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish va amalga oshirish
		5. Aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha choralarni belgilash va amalga oshirish
		6. Ishchi guruh faoliyatini mashina holatini saqlash va ishlash parametrlarini nazorat qilish bo'yicha muvofiqlashtirish
		7. Texnik hujjatlarni yuritish va tekshiruv natijalarini qayd etish
		8. Mashina ishlashining uzluksizligini ta'minlash va jarayon sifatini nazorat qilish
		Ko'nikmalar:
		Mashinaning texnik holatini muntazam tekshirish va nosozliklarni aniqlash ko'nikmasi

		Ishlash parametrlarini o'lchash va belgilangan me'yorlarga mosligini nazorat qilish ko'nikmasi
		Mashina komponentlari va tizimlarini tahlil qilish hamda ularning ishlash holatini baholash ko'nikmasi
		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish va amalga oshirish ko'nikmasi
		Aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish choralarini tashkil etish va amalga oshirish ko'nikmasi
		Ishchi guruh faoliyatini mashina holatini saqlash va nazorat qilish bo'yicha muvofiqlashtirish ko'nikmasi
		Texnik hujjatlarni yuritish va tekshiruv natijalarini qayd etish ko'nikmasi
		Mashina ishlashining uzluksizligini ta'minlash va jarayon sifatini nazorat qilish ko'nikmasi
		Bilimlar:
		O'ziyurar mashinaning texnik xossalari, ishlash prinsiplari va imkoniyatlarini chuqur tushunish
		Mashinaning asosiy komponentlari va tizimlarining funktsional vazifalari va ular o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni bilish
		Ishlash parametrlarini doimiy ravishda o'lchash, monitoring qilish va belgilangan me'yorlarga mosligini aniqlash usullarini tushunish
		Mashinaning texnik holatini muntazam tekshirish, diagnostika qilish va potentsial nosozliklarni aniqlash tamoyillarini bilish
		Nosozlik va kamchiliklarni aniqlash, ularning sabablarini tahlil qilish va bartaraf etish choralarini tushunish
		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish, tashkil etish va amalga oshirish metodlarini bilish
		Ishchi guruh faoliyatini mashinaning ishlash holatini saqlash va jarayon sifatini nazorat qilish bo'yicha muvofiqlashtirish tamoyillarini tushunish
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalarini chuqur bilish hamda ularni amaliyotda tatbiq etish
		Texnik hujjatlarni yuritish, tekshiruv natijalarini qayd etish va sifat hisobotlarini tayyorlash metodlarini tushunish
		Jarayon sifatini nazorat qilish va belgilangan me'yorlarga mosligini ta'minlash tamoyillarini bilish
		Mashinaning ishlash uzluksizligini ta'minlash va ishlab chiqarish samaradorligini oshirish usullarini tushunish
		Yuzaga keladigan nosozliklar va favqulodda vaziyatlarga tezkor va samarali choralar ko'rish prinsiplarini bilish
	E4.02.3 Profilaktik	Mehnat harakatlari:

QCL7527	texnik xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish va o'z vaqtida amalga oshirish	1. Mashina va uskunalarning texnik holatini baholash va profilaktik xizmat zaruriyatini aniqlash
		2. Profilaktik texnik xizmat ishlarini rejalashtirish va bajarilish muddatlarini belgilash
		3. Kerakli materiallar, asbob-uskunalar va ehtiyot qismlarni tayyorlash va ta'minlash
		4. Profilaktik xizmat ishlarini belgilangan texnologik tartib va me'yorlarga muvofiq amalga oshirish
		5. Jarayon davomida mashina ishlash parametrlarini nazorat qilish va tekshirish
		6. Aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha choralarni rejalashtirish va qo'llash
		7. Profilaktik xizmat ishlarini hujjatlashtirish va bajarilgan ishlar natijalarini tahlil qilish
		Ko'nikmalar:
		Mashina va uskunalarning texnik holatini baholash va profilaktik xizmat zaruriyatini aniqlash ko'nikmasi
		Profilaktik xizmat ishlarini samarali rejalashtirish va muddatlarini belgilash ko'nikmasi
		Kerakli materiallar, ehtiyot qismlar va asbob-uskunalar tayyorlash va ta'minlash ko'nikmasi
		Profilaktik xizmat ishlarini texnologik va sifat me'yorlariga mos ravishda amalga oshirish ko'nikmasi
		Mashina ishlash parametrlarini nazorat qilish va belgilangan me'yorlarga mosligini tekshirish ko'nikmasi
		Aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish choralarni rejalashtirish va amalga oshirish ko'nikmasi
		Ishchi guruh faoliyatini profilaktik xizmat ishlariga muvofiqlashtirish ko'nikmasi
		Profilaktik xizmat ishlarini hujjatlashtirish va natijalarni qayd etish ko'nikmasi
		Jarayon sifatini nazorat qilish va mashinaning ishlash uzluksizligini ta'minlash ko'nikmasi
		Bilimlar:
		Mashina va uskunalarning texnik xossalari, ishlash prinsiplari va funktsional imkoniyatlarini bilish
		Asosiy komponentlar va tizimlarning texnik holatini baholash tamoyillarini tushunish
		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish tamoyillari va ularni samarali rejalashtirish usullarini bilish
		Mashina ishlash parametrlarini o'lchash, nazorat qilish va belgilangan me'yorlarga mosligini aniqlash usullarini tushunish
		Texnik holatni muntazam tekshirish va diagnostika qilish tamoyillarini bilish
		Nosozlik va kamchiliklarni aniqlash, ularning sabablarini tahlil qilish va bartaraf etish usullarini

QCL7527		bilish
		Profilaktik xizmat ishlarini texnologik va xavfsizlik talablariga mos ravishda amalga oshirish tamoyillarini tushunish
		Materiallar, ehtiyot qismlar va asbob-uskunalaridan foydalanishning sifat va xavfsizlik me'yorlariga muvofiqligini bilish
		Ishchi guruh faoliyatini muvofiqlashtirish va boshqarish tamoyillarini tushunish
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalarini chuqur bilish va amaliyotga tatbiq etish
		Profilaktik xizmat ishlarini hujjatlashtirish va natijalarni qayd etish usullarini bilish
		Jarayon sifatini nazorat qilish va belgilangan me'yorlarga mosligini ta'minlash tamoyillarini tushunish
		Mashinaning ishlash uzluksizligini ta'minlash va ishlab chiqarish samaradorligini oshirish tamoyillarini bilish
		Favqulodda vaziyatlar va yuzaga keladigan nosozliklarga tezkor va samarali choralar ko'rish prinsiplari
	E4.03.3 Yuzaga kelgan nosozliklarni aniqlash, tahlil qilish va bartaraf etish choralari ko'rish	Mehnat harakatlari:
		1. Jarayon davomida yuzaga kelgan nosozlik va kamchiliklarni aniqlash va ro'yxatga olish
		2. Aniqlangan nosozliklarning sabablarini tahlil qilish va ularni bartaraf etish strategiyasini ishlab chiqish
		3. Kerakli asbob-uskunalar, ehtiyot qismlar va materiallarni tayyorlash va ta'minlash
		4. Bartaraf etish choralari texnologik talablar va xavfsizlik qoidalariga muvofiq amalga oshirish
		5. Ishchi guruh faoliyatini muvofiqlashtirish va vazifalarni taqsimlash
		6. Jarayon davomida sifatni nazorat qilish va belgilangan standartlarga mosligini ta'minlash
		7. Bajarilgan choralar natijalarini baholash va qo'shimcha choralarni rejalashtirish
		8. Jarayonni hujjatlashtirish va kelgusidagi ishlar uchun tavsiyalar ishlab chiqish
		Ko'nikmalar:
		Yuzaga kelgan nosozlik va kamchiliklarni aniqlash va ro'yxatga olish ko'nikmasi
		Nosozlik sabablarini tahlil qilish va bartaraf etish choralari aniqlash ko'nikmasi
		Kerakli asbob-uskunalar, ehtiyot qismlar va materiallarni tayyorlash va ta'minlash ko'nikmasi
		Bartaraf etish ishlarini texnologik talablar va xavfsizlik qoidalariga mos ravishda amalga oshirish ko'nikmasi

		Ishchi guruh faoliyatini muvofiqlashtirish va vazifalarni samarali taqsimlash ko'nikmasi
		Jarayon sifatini nazorat qilish va belgilangan standartlarga mosligini ta'minlash ko'nikmasi
		Bajarilgan choralar natijasini baholash va kerak bo'lsa qo'shimcha ishlarni rejalashtirish ko'nikmasi
		Jarayonni hujjatlashtirish va tahlil qilish ko'nikmasi
		Favqulodda vaziyatlar va nosozliklarga tezkor va samarali javob berish ko'nikmasi
		Bilimlar:
		Mashinaning texnik xossalari va ishlash prinsiplari
		Asosiy komponentlar va tizimlarning funktsional vazifalari
		Nosozlik va kamchiliklarni aniqlash usullari va diagnostika tamoyillari
		Yuzaga keladigan nosozliklarni tahlil qilish va sabablarini aniqlash metodlari
		Bartaraf etish choralarini rejalashtirish va samarali amalga oshirish usullari
		Texnologik jarayon talablarini va ishlash me'yorlarini chuqur tushunish
		Profilaktik texnik xizmat ko'rsatish tamoyillari va ularni bajarish usullari
		Kerakli materiallar, ehtiyot qismlar va asbob-uskunalarni tanlash va tayyorlash
		Jarayon sifatini nazorat qilish va belgilangan standartlarga mosligini ta'minlash
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalari
		Ishchi guruh faoliyatini muvofiqlashtirish va boshqarish tamoyillari
		Jarayonni hujjatlashtirish va bajarilgan ishlar natijalarini qayd etish metodlari
		Mashinaning ishlash uzluksizligini ta'minlash va ishlab chiqarish samaradorligini oshirish prinsiplari
		Favqulodda vaziyatlar va nosozliklarga tezkor va samarali choralar ko'rish tamoyillari
	E4.04.3 Texnik xizmat va ta'mirlash ishlari bo'yicha hujjatlarni yuritish va hisobotlarni tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Texnik xizmat va ta'mirlash ishlarini rejalashtirish jarayonida zarur bo'lgan barcha hujjatlarni tayyorlash va tartibga solish
		2. Ishchi guruh tomonidan bajarilgan ishlarni batafsil qayd etish va to'liq hisobotlarni yuritish
		3. Texnik xizmat jarayonidagi har qanday o'zgarish, nosozlik yoki muammolarni hujjatlashtirish
		4. Ta'mirlash ishlari sifatini va belgilangan me'yorlarga mosligini tekshirib, hisobotlarda qayd

		etish
		5. Mashina va jihozlarning texnik holati bo'yicha muntazam nazorat hisobotlarini tuzish va saqlash
		6. Profilaktik xizmat va ta'mirlash ishlarining bajarilish muddatlari va bosqichlarini hujjatlashtirish
		7. Jarayon davomida aniqlangan kamchiliklar, nosozliklar va ularni bartaraf etish choralarini batafsil qayd etish
		8. Hujjatlar va hisobotlar asosida tahlil o'tkazish va kelgusidagi ishlarni takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish
		Ko'nikmalar:
		Texnik xizmat va ta'mirlash ishlarini hujjatlashtirish va rejalashtirish ko'nikmasi
		Bajarilgan ishlarni batafsil qayd etish va hisobotlar tayyorlash ko'nikmasi
		Jarayon davomida aniqlangan nosozlik va kamchiliklarni hujjatlashtirish ko'nikmasi
		Texnik holat va ish sifatini tekshirib, hisobotlarda qayd etish ko'nikmasi
		Profilaktik xizmat va ta'mirlash ishlarining bajarilish muddatlarini nazorat qilish ko'nikmasi
		Hujjatlar va hisobotlarni tahlil qilish va kelgusidagi ishlar bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish ko'nikmasi
		Jarayonni muvofiqlashtirish va hujjatlarni muntazam yangilash ko'nikmasi
		Bilimlar:
		Texnik xizmat va ta'mirlash ishlari jarayonidagi hujjatlarni yuritish tartiblari va standartlarini bilish
		Hisobotlar tayyorlash usullari va ularni ishlab chiqarish jarayoniga moslashtirish tamoyillarini tushunish
		Bajarilgan ishlarni qayd etish va hujjatlashtirishning texnologik va me'yoriy talablari
		Mashina va jihozlarning texnik holati bo'yicha nazorat hisobotlarini tuzish tamoyillari
		Profilaktik xizmat va ta'mirlash ishlarining bajarilish muddatlarini hujjatlashtirish usullarini bilish
		Jarayon davomida aniqlangan kamchilik va nosozliklarni qayd etish va ularni tahlil qilish bilimlari
		Hujjatlar va hisobotlar asosida tahlil o'tkazish va kelgusidagi ishlar bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish tamoyillari
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi talablarini hisobga olgan holda hujjatlarni yuritish bilimlari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Mashina va uskunalarning texnik holatini tekshirish va ta'mirlash jarayonini to'liq nazorat qilish
		2. Bajarilgan ishlarning sifatiga javobgar bo'lish va

		me'yorlarga mosligini ta'minlash
		3. Texnik xizmat va ta'mirlash ishlarining sifatli va o'z vaqtida bajarilishini ta'minlash
		4. Xavfsizlik va texnika xavfsizligi me'yorlariga to'liq rioya etilishini nazorat qilish
		5. Profilaktik xizmat va ta'mirlash jarayonining muvaffaqiyatli bajarilishiga javobgar bo'lish
		6. Bajarilgan ishlar bo'yicha batafsil va aniq hujjatlar tayyorlash
		7. Jarayonni tizimli ravishda kuzatib borish va yuzaga kelgan nosozliklarga tezkor javob berish
		8. Mashina va uskunar bilan ishlashda o'z qarorlarini qabul qilish va mustaqil ishlash
		9. Ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatishda avvalgi ishlar asosida yangi yechimlar ishlab chiqish
		10. Texnik xizmat va ta'mirlash ishlari bo'yicha o'z xulosalari va tahlillarini qilish
		11. Kutilmagan vaziyatlarda o'z xohishiga ko'ra javob choralarini ko'rish
		12. Ta'mirlash jarayonlarida qat'iy reja asosida ishlash va kerakli o'zgartirishlarni amalga oshirish
		13. Hujjatlarni yaratishda va ularni tahlil qilishda mustaqil fikrlash
		14. Yuzaga kelgan muammolarni hal qilishda mustaqil qarorlar qabul qilish va natijalarini baholash

	ketma-ketlik va tartibga rioya etish Ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish jarayonida texnologik me'yorlar va sifat standartlariga to'liq rioya etish Mashina va uskunalarni ta'mirlashda texnologik vositalar va materiallarni to'g'ri tanlash Texnologik jarayonni xavfsiz va samarali boshqarish uchun zarur bo'lgan uskunalar va materiallarni qo'llash Mashina ishlashini uzluksiz va barqaror ta'minlash uchun texnologik talablar asosida profilaktik xizmat ko'rsatish Texnologik jarayonning samaradorligini oshirish uchun texnik xizmat ko'rsatish usullarini va jarayonlarini doimiy ravishda optimallashtirish Bajarilgan ishlarning texnologik sifatini nazorat qilish va belgilangan normativlarga muvofiqligini ta'minlash Texnik va texnologik me'yorlar asosida ishlab chiqarish va ta'mirlash jarayonlarini rejalashtirish va amalga oshirish
--	---

Kasbning nomi:	Temir yo'lni rixtovkalash dastgohlari mashinisti	
Mashg'ulot nomining kodi:	83110	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Amaldagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi mashinisti yordamchisi (operator) sifatida 12 oydan kam bo'lmagan mehnat stajiga ega bo'lish.	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: - qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan, shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan o'tish. Ishga munosabat va xulq atvor: - rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; - o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; - belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; - mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof muhitni muhofaza qilish, sanitariya gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; - o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; - jamoa bilan inoq ishlash; - o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta maxsus ta'lim yoki umumiy o'rta ta'lim + norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	1–6 razryadli Temir yo'lni rixtovkalash dastgohlari mashinisti	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3	Temir yo'llarni ta'mirlash letuchkasi mashinisti
	3	Temir yo'lni dinamik stabillash mashinisti
	3	Yo'l strugi mashinisti

Mehnat funksiyalarining tavsifi

Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
F1.3 Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi ga texnik xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish	F1.01.3 Korxona hududida, shuningdek, qurilish yoki ta'mirlash ishlari bajarilayotgan yo'llarda Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi ga texnik xizmat ko'rsatish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Belgilangan signallarni beradi
		2. Poyezd tezligini nazorat qiladi
		3. Yo'l belgilarining ko'rsatkichlarini nazorat qiladi
		4. Tegishli turdagi yo'llarda temir yo'lni rixtovkalash mashinasi agregatlari va agregatlarining holatini mashinist yo'riqchining topshirig'iga binoan nazorat qiladi
		5. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining tormoz tizimlarining ishlashini tekshirishda tormoz chizig'ining zichligini nazorat qiladi
		Ko'nikmalar:
		Belgilangan signallarni berishda texnikani qo'llash
		Poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarishda normativ hujjatlarni qo'llash
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini ko'rikdan o'tkazish va temir yo'llarni ta'mirlaganda tarkibiy qismlari va agregatlarining holatini kuzatish
		Bilimlar:
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining xizmat ko'rsatuvchi uskunasi qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining texnik xususiyatlari
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnoma
		Temir yo'llarda signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar va bajarilgan ishlar doirasiga tegishli boshqa normativ hujjatlar
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari
		Poyezdlar jadvali

		Gidravlika sistemasi
		Elektrotexnika va elektronika asoslari
	F1.02.3 Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi hamda uning boshqarish uskunalari soz holatda saqlash	Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi mashinisti (operatori) uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq mexanik jihozlarga texnik xizmat ko'rsatadi
		2. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi mashinisti (operatori) uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq elektr jihozlariga texnik xizmat ko'rsatadi
		3. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi mashinisti (operatori) uchun normativ hujjatlarda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq tormoz va yordamchi uskunalarga texnik xizmat ko'rsatadi
		4. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining tarkibiy qismlari va ishchi qismlarini moylaydi
		5. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini ishga tayyorlaydi
		6. Tegishli me'yoriy hujjatlarda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq o'z-o'zidan harakatlanishining oldini olish uchun tegishli turdagi Temir yo'lni rixtovkalash mashinasini mahkamlaydi
		Ko'nikmalar:
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga texnik xizmat ko'rsatish texnikasini qo'llash
		O'z-o'zidan harakatlanishini oldini olish uchun tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi yoki poyezdni mahkamlashning belgilangan qoidalarini qo'llash
		Bilimlar:
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga xizmat ko'rsatuvchi jihozlar va ulardan foydalanish qoidalarini
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi ga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining texnik xususiyatlari
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalarini
		Tormoz bashmaklarini ishlatish qoidalarini
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalarini va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalarini
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik

	Mas'uliyat va mustaqillik:	foydalanish qoidalar
		1. Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi larning texnik holatini muntazam tekshirish va profilaktik xizmat ko'rsatish
		2. Xavfsizlik talablariga qat'iy rioya qilish
		3. Aniqlangan nosozliklarni vaqtida bartaraf etish va hisobot berish
		4. Ish jarayonida belgilangan texnik reglamentlarga muvofiq harakat qilish
		5. Nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha mustaqil qaror qabul qilish
		6. Ish jarayonida muammolarni hal qilish uchun tashabbus ko'rsatish
		7. Ishni rejalashtirish va samaradorlikni oshirish uchun mustaqil harakat qilish
		8. Favqulodda holatlarda tezkor va to'g'ri choralar ko'rish.
F2.3 Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi bilan temir yo'llarni qurish hamda ta'mirlash ishlarini bajarish	F2.01.3 Yo'lning holatini, signalizatsiya, temir yo'llarni qurish va ta'mirlash ishlarini sifatli bajarilishini nazorat qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Temir yo'llarni ta'mirlashda podboykalarining shag'alga kirish chuqurligini nazorat qiladi
		2. To'g'rilash, qoqish va rixtovka qilinganda yo'l sifatini nazorat qiladi
		3. Signal va aloqa qurilmalari holatini vizual nazorat qiladi
		4. Poyezd va manyovr marshrutining to'g'ri tayyorlanishini vizual nazorat qiladi
		5. Signal va aloqa qurilmalari holatini vizual nazorat qiladi
		6. Gidravlika suyuqligi qizib ketmasligini nazorat qiladi
		Ko'nikmalar:
		Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, aloqa tarmog'ini, ta'mirlash-qurilish yoki montaj ishlarini bajarish uchun peregon, alohida peregon yo'llarida yoki stansiya orqali poyezdlar harakati to'xtatiladigan vaqtda qo'shni yo'ldan kelayotgan poyezdlarni vizual tarzda kuzatish
		Bilimlar:
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalar
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalar
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnoma

QCL7527 F2.02.3 Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi holatini ish joyiga borish va qaytish mobaynida uzluksiz nazorat qilish QCL7527		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar
		Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar
		Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining elektr jihozlari holatini vizual va instrumental nazorat qiladi
		2. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining mexanik jihozlarining holatini vizual va instrumental nazorat qiladi
		3. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining tormozlash uskunasi vizual va instrumental nazorat qiladi
		4. Temir yo'lni rixtovkalash mashinasining nazorat o'lchash asboblari nazorat qiladi
		5. Temir yo'lni rixtovkalash mashinasining texnik holatini va marshrut bo'ylab radioaloqa uskunasi ishlashini vizual va instrumental nazorat qiladi
		Ko'nikmalar:
		Elektr, mexanik, tormoz uskunasi, asbob uskunasi, radioaloqa uskunasi holatini saqlash va nazorat qilish usullari qo'llash
		Bilimlar:
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining qurilmasi, texnik tavsifi
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini ekspluatatsiya qilishda saqlash va unga texnik xizmat ko'rsatish tartibi
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarining ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Elektrotexnika va elektronika asoslari
		Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi larni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi, signalizatsiya va aloqa tizimlarining uzluksiz

		ishlashini ta'minlash
		2. Poyezd harakati xavfsizligini nazorat qilish va nosozliklarni bartaraf etish
		3. Favqulodda holatlarda tezkor va to'g'ri qaror qabul qilish
		4. Nosozliklarni mustaqil aniqlash va bartaraf etish
		5. Poyezd harakatini optimallashtirish uchun tashabbus ko'rsatish
		6. Signalizatsiya va boshqaruv tizimlarini mustaqil yuritish
F3.3 Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi ni boshqarish va ushbu drezinaga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	F3.01.3 Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi ni boshqarish, temir yo'l qurilishi va ta'miri bilan bog'liq yordamchi ishlarni bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini boshqarish va harakat jadvaliga muvofiq temir yo'l profiliga qarab belgilangan tezlikda poyezdni boshqaradi
		2. Svetofor ko'rsatkichlarini, signal belgilarini, poyezd harakati paytidagi ko'rsatkichlarni, temir yo'lchilar tomonidan berilgan signallarni vizual nazorat qilish, ularni temir yo'lni rixtovkalash mashinasi mashinisti yordamchisi (operator) bilan takrorlash va bajaradi
		3. Belgilangan signallarni beradi
		4. Normativ hujjatlarga muvofiq poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajaradi
		5. Yoqilg'ining minimal iste'moli bilan ratsional rejimda boshqaradi
		6. Poyezd oraliq stansiyalarda to'xtaganda temir yo'lni rixtovkalash mashinasining mexanik qismi, o'q qutilari, g'ildirak to'plamlarining holatini tekshiradi
		7. Depo va stansiya temir yo'llarida o'rnatilgan tezlikda manyovr ishlarini bajaradi
		8. To'satdan to'siq paydo bo'lganda yoki to'satdan to'xtash signali berilganda poyezdni to'xtatish uchun favqulodda tormozlashni qo'llaydi
		9. Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi mashinisti yordamchisi (operator)ni, shuningdek, mashinist yordamchisi (operator) sifatida amaliyot o'tayotgan shaxslarni temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga texnik xizmat ko'rsatish va uni boshqarishga o'rgatadi
		Ko'nikmalar:
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini boshqarishda va poyezdni boshqarishda texnikani qo'llash
		Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, aloqa tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni vizual

QCL7527	QCL7527	tarzda aniqlash
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi holatini aniqlashda texnikani qo'llash
		Svetoforming ko'rsatkichlari, signal belgilari, poyezd harakati jarayonida belgilar, temir yo'lichilar tomonidan berilgan signallardan olingan ma'lumotlarni qo'llash
		Belgilangan signallarni berishda texnikani qo'llash
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini marshrut bo'ylab tarkibiy qismlari va agregatlari holatini kuzatish usullarini qo'llash
		Bilimlar:
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining qurilmasi, texnik tavsifi
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga texnik xizmat ko'rsatish tavsifi
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Nostandart vaziyatlarni hal qilish tartibi
		Yoqilg'ini tejamkor iste'mol qilishning asosiy usullari
		Elektr, pnevmatik va mexanik qurilmalarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
		Tormoz bashmaklarini ishlatish qoidalari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Poyezdlar jadvali
		Elektronika asoslari
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar
		Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar
		Tegishli turdagi Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi larni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manyovr ishlari bo'yicha yo'riqnoma
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari

F3.02.3 Ish davomida Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi ga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish		Mehnat harakatlari:
		1. Yo'lda tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining g'ildirak juftlari, elektr, mexanik, tormoz uskunalarining tarkibiy qismlari va texnik holatini tekshiradi
		2. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida nazorat o'lchash asboblari, asbob uskunalari, tegishli tipdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining radioaloqa qurilmalari yo'nalishi bo'yicha ish parametrlarini tekshiradi
		3. Agregatlar, asbob uskunalari, nazorat o'lchash asboblarini ko'zatib boradi
		4. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida tegishli tipdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi uzellari va agregatlarining, harakatlanuvchi tarkibning nosozliklari aniqlangan taqdirda poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul bo'lgan shaxslarning tezkor farmoyishlarini bajaradi
		Ko'nikmalar:
		Yo'lda tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish usullarini aniqlash
		Uzellar va agregatlar, asbob uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, yo'lda uning kompleks bort boshqaruv tizimi, to'xtash joylarida harakatlanuvchi tarkibning texnik holatini aniqlash
		Yo'lda temir yo'lni rixtovkalash mashinasining texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda tormoz uskunalarining texnik holatini baholash
		Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida ularni keyinchalik bartaraf etish bilan tegishli tipdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining uzellari va agregatlari, asbob uskunalari, nazorat o'lchash asboblari, kompleks bort boshqaruv tizimi ishidagi nosozliklarni aniqlash
		Yo'lda tegishli turdagi Temir yo'lni rixtovkalash mashinasining texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Yo'lda tegishli turdagi Temir yo'lni rixtovkalash mashinasining texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
		Bilimlar:
		Temir yo'lni rixtovkalash mashinasining texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni

		bajarish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari ishlarni tartibga soluvchi qismda
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining xizmat ko'rsatilayotgan uskunalari, agregatlari va agregatlarining qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi ning texnik xususiyatlari
		Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi ga, harakatlanuvchi tarkibga ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda va to'xtash joylarida texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Ishning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tormoz qurilmasi va ularni boshqarish texnologiyasi
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi Temir yo'lni rixtovkalash mashinasining mexanik, elektr, tormoz, yordamchi uskunalari ishidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda avtomatlashtirish va aloqa moslamalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalarida ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi texnik va ma'muriy hujjatlar
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati jadvali
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
	F3.03.3 Temir yo'lni rixtovkalash mashinasini qabul qilish va ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining asosiy bloklari, elektr jihozlari agregatlarining ishlashini tekshirish va nazorat qiladi
		2. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining asosiy bloklari, mexanik jihozlari agregatlarining ishlashini tekshirish va nazorat qiladi
		3. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining asosiy agregatlari, tormozlash

		agregatlari va yordamchi jihozlarining ishlashini tekshirish va nazorat qiladi
		4. Asosiy bloklarning, gazni boshqarish tizimlari bloklarining ishlashini tekshirish va nazorat qiladi
		5. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining nazorat o'lchash moslamalarining ishlashini tekshirish va nazorat qiladi
		6. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining radioaloqa uskunasi ishlashini tekshirish va nazorat qiladi
		7. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga texnik xizmat ko'rsatish me'yoriy hujjatda temir yo'lni rixtovkalash mashinasi mashinisti (operatori) uchun belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq texnik ko'rikni tashkil etadi
		8. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini ishga tayyorlaydi va jihozlaydi
		Ko'nikmalar:
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga texnik xizmat ko'rsatish texnikasini qo'llash
		O'z-o'zidan harakatlanishini oldini olish uchun tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi yoki poyezdni mahkamlashning belgilangan qoidasini qo'llash
		Bilimlar:
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi texnik tavsifi
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarining ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Elektronika asoslari
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi larni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
	F3.03.4 Temir yo'lni rixtovkalash mashinasini qabul qilish va ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish	Mehnat harakatlari:
		1. Qabul qilish (yetkazib berish) vaqtida tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga texnik xizmat ko'rsatish, jihozlash, uni ishga tayyorlash uchun asboblarni tayyorlaydi

	bo'yicha ishlarni bajarish	2. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi ni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarning ketma-ketligini aniqlaydi
		3. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini qabul qilish paytida asosiy agregatlar, elektr, mexanik, tormoz va yordamchi uskunalar, nazorat o'lchash asboblari, gazni nazorat qilish tizimlari, yong'inni aniqlaydi va o'chiradi
		4. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini qabul qilish va ishga tayyorlash paytida aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish va mas'ullarni normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan shaklda xabardor qiladi
		5. Temir yo'lni rixtovkalash mashinasini kardan vallarini yechish va tormoz tizimini o'chiradi
		6. Temir yo'lni rixtovkalash mashinasida tegishli turdagi inventar, yong'inga qarshi vositalar, tormoz bashmaklari, signal aksessuarlari mavjudligini nazorat qiladi
		7. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasida yoritish, isitish va ventilyatsiyani yoqadi (o'chiradi)
		8. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining tarkibning oxirgi vagonga ulash va orqadan ikkita bo'sh vagon qo'shilishini nazorat qiladi
		Ko'nikmalar:
		Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga texnik xizmat ko'rsatish, jihozlash, uni bajarilgan ishlar texnologiyasiga muvofiq ishlashga tayyorlash bo'yicha operatsiyalarni bajarish
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini qabul qilish (yetkazib berish), uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda asosiy agregatlar, asbob uskunalar, asboblari, tizimlar va qurilmalarning yaroqliligini aniqlash
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini qabul qilish (yetkazib berish) paytida, temir yo'lni rixtovkalash mashinasini jihozlashda, bajarilgan ishlar texnologiyasiga muvofiq ishlashga tayyorlashda o'lchov asboblariidan foydalanish
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish

QCL7527	QCL7527	bo'yicha ishlarni bajarish uchun asboblarning yaroqliligini aniqlash
		Temir yo'lni rixtovkalash mashinasini qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda nosozliklarni qayd etishning avtomatlashtirilgan tizimidan foydalanish
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi ga texnik xizmat ko'rsatish, uni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Bilimlar:
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini qabul qilish (yetkazib berish), yo'l ishlarini bajarish uchun me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi uskunalari, uzellari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining texnik xususiyatlari
		Ish bajarish vaqtida temir yo'lni rixtovkalash mashinasini saqlash tartibi
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi tormozini boshqarish texnologiyasi
		Qabul qilish (yetkazib berish) mobaynida tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga texnik xizmat ko'rsatish, uni ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda ishga tayyorlash vaqtida agregatlar, asbob uskunalar, tizimlar va qurilmalarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining avtomatika va aloqa qurilmalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibi tormozlarini ishlatish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini qabul qilish (yetkazib berish), uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Qabul qilish (yetkazib berish) vaqtida tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga texnik xizmat ko'rsatish, uni ishga tayyorlash vaqtida tormoz boshmoqlaridan foydalanish qoidalari

		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari
		Ishlarni bajarishda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
	F3.05.3 Temir yo'lni rixtovkalash mashinasida yoki temir yo'lda paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasida yoki yo'lda paydo bo'lgan nosozliklarni aniqlaydi
		2. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasida yoki yo'lda paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish usullari va vositalarini tanlaydi
		3. Normativ huquqiy hujjatlar bilan belgilangan o'z vakolatlari doirasida tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasida yoki yo'lda paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etadi
		4. Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasida yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarning sifatini tekshiradi
		5. Yo'lda, tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasida yoki vagonlar tarkibida yuzaga kelgan nosozliklarni bartaraf etish imkoni bo'lmagan taqdirda, harakatlanuvchi tarkib egallab turgan temir yo'l uchastkasini yo'lda xavfsiz harakatlanishni ta'minlash uchun ozod qilish choralari ko'radi
		6. Jurnalga tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasida, yo'lda yoki vagonlar tarkibida aniqlangan va bartaraf etilgan nosozliklar to'g'risida mahalliy normativ hujjat bilan belgilangan shaklda yozuv kiritadi
		Ko'nikmalar:
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasida, yo'lda yoki vagonlar tarkibida aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha operatsiyalarni bajarish
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasida, yo'lda yoki vagonlar tarkibida aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish usullarini aniqlash
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasida, yo'lda yoki vagonlar tarkibida aniqlangan nosozliklarni bartaraf etishda o'lchash asboblari va asboblardan foydalanish
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash

	QCL7527	mashinasida, yo'lda yoki vagonlar tarkibida aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda nostandart vaziyatlarda qaror qabul qilish
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasida, yo'lda yoki vagonlar tarkibida aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasida, yo'lda yoki vagonlar tarkibida aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Bilimlar:
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasini qabul qilish (yetkazib berish), yo'l ishlarini bajarish uchun me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi uskunalari, uzellari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining texnik xususiyatlari
		Ish bajarish vaqtida temir yo'lni rixtovkalash mashinasini saqlash tartibi
		Tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasi tormozini boshqarish texnologiyasi
		Qabul qilish (yetkazib berish) mobaynida tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga texnik xizmat ko'rsatish, uni ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda ishga tayyorlash vaqtida agregatlar, asbob uskunalar, tizimlar va qurilmalarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Qabul qilish (yetkazib berish) vaqtida tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga texnik xizmat ko'rsatish, uni ishga tayyorlash vaqtida tormoz bashmoqlaridan foydalanish qoidalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari
		Ishlarni bajarishda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Temir yo'lni rixtovkalash mashinasi boshqaruvi va poyezdlarning harakat xavfsizligini ta'minlash.

		2. Temir yoʻlni rixtovkalash mashinasi va uning jihozlarini texnik koʻrikdan oʻtkazish va sozligini tekshirish 3. Nosozliklarni aniqlash va taʼmirlash uchun tegishli choralarni koʻrish 4. Poyezd harakati qoidalariga rioya qilish va temir yoʻlni sifatli taʼmirlash 5. Temir yoʻlni rixtovkalash mashinasi ning texnik holatini mustaqil baholash va profilaktik xizmat koʻrsatish 6. Favqulodda holatlarda tezkor chora koʻrish va xavfsizlikni taʼminlash 7. Ish jarayonida texnik reglamentlarga muvofiq harakat qilish
	Texnik va/yoki texnologik talab:	Temir yoʻlni rixtovkalash mashinasi kabinasi – mashinist-operatorni oʻqitish uchun virtual boshqaruv muhiti, favqulodda holatlarni mashq qilish uchun. Kompyuter va dasturiy taʼminot – temir yoʻlni rixtovkalash mashinasi boshqaruvi, signalizatsiya va marshrut rejalashtirish boʻyicha oʻquv dasturlari. Temir yoʻlni rixtovkalash mashinasi yoki oʻquv poligoni – haqiqiy sharoitda mashinist-operator amaliy mashgʻulotlarini oʻtkazish uchun. Interaktiv taʼlim vositalari – Video darsliklar, 3D modellar va virtual haqiqat texnologiyalari bilan taʼlim berish.

Kasbning nomi:	Tor (keng) temir yo'l yotqizuvchi mashinisti
Mashg'ulot nomining kodi:	83110
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Amaldagi temir yo'l yotqizuvchi mashinisti yordamchisi (operator) sifatida 12 oydan kam bo'lmagan mehnat stajiga ega bo'lish.

Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: - qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan, shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan o'tish. Ishga munosabat va xulq atvor: - rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; - o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; - belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; - mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof muhitni muhofaza qilish, sanitariya gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; - o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; - jamoa bilan inoq ishlash; - o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta maxsus ta'lim yoki umumiy o'rta ta'lim + norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	1–6 razryadli Tor (keng) temir yo'l yotqizuvchi mashinisti	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3	Rels pletlarini eltishga mo'ljallangan maxsus sostav mashinisti
	3	Temir yo'llarni ta'mirlash letuchkasi mashinisti
	3	Yo'l strugi mashinisti

Mehnat funksiyalarining tavsifi

Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
G1.3 Temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish	G1.01.3 Qurilish yoki ta'mirlash ishlari bajarilayotgan yo'llarda temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Belgilangan signallarni beradi
		2. Poyezd tezligini nazorat qiladi
		3. Yo'l belgilarining ko'rsatkichlarini nazorat qiladi
		4. Tegishli turdagi yo'llarda temir yo'l yotqizuvchi kran agregatlari va agregatlarining holatini mashinist yo'riqchining topshirig'iga binoan nazorat qiladi

		5. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning tormoz tizimlarining ishlashini tekshirishda tormoz chizig'ining zichligini nazorat qiladi
		Ko'nikmalar:
		Belgilangan signallarni berishda texnikani qo'llash
		Poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajarishda normativ hujjatlarni qo'llash
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni ko'rikdan o'tkazish va temir yo'llarni ta'mirlaganda tarkibiy qismlari va agregatlarining holatini kuzatish
		Bilimlar:
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning xizmat ko'rsatuvchi uskunasi qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning texnik xususiyatlari
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manevr ishlari bo'yicha yo'riqnoma
		Temir yo'llarda signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar va bajarilgan ishlar doirasiga tegishli boshqa normativ hujjatlar
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari
		Poyezdlar jadvali
		Gidravlika sistemasi
		Elektrotexnika va elektronika asoslari
	G1.02.3 Temir yo'l yotqizuvchi kranni hamda uning boshqarish uskunalarini soz holatda saqlash	Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kran mashinisti (operatori) uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq mexanik jihozlarga texnik xizmat ko'rsatadi
		2. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kran mashinisti (operatori) uchun nizomda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq elektr jihozlariga texnik xizmat ko'rsatadi
		3. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kran mashinisti (operatori) uchun normativ hujjatlarda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq tormoz va yordamchi uskunalariga texnik xizmat ko'rsatadi
		4. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kran tarkibiy

		qismlari va ishchi qismlarini moylaydi
		5. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni ishga tayyorlaydi
		6. Tegishli me'yoriy hujjatlarda belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq o'z-o'zidan harakatlanishining oldini olish uchun tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni mahkamlaydi
		Ko'nikmalar:
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish texnikasini qo'llash
		O'z-o'zidan harakatlanishini oldini olish uchun tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kran yoki poyezdni mahkamlashning belgilangan qoidalarini qo'llash
		Bilimlar:
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranga xizmat ko'rsatuvchi jihozlar va ulardan foydalanish qoidalarini
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning texnik xususiyatlari
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalarini
		Tormoz bashmaklarini ishlatish qoidalarini
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalarini va ko'rsatmalarini
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalarini
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalarini
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Temir yo'l yotqizuvchi kranlarning texnik holatini muntazam tekshirish va profilaktik xizmat ko'rsatish
		2. Xavfsizlik talablariga qat'iy rioya qilish
		3. Aniqlangan nosozliklarni vaqtida bartaraf etish va hisobot berish
		4. Ish jarayonida belgilangan texnik reglamentlarga muvofiq harakat qilish
		5. Nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha mustaqil qaror qabul qilish
		6. Ish jarayonida muammolarni hal qilish uchun tashabbus ko'rsatish
		7. Ishni rejalashtirish va samaradorlikni oshirish uchun mustaqil harakat qilish
		8. Favqulodda holatlarda tezkor va to'g'ri choralar ko'rish
G2.3 Temir yo'l yotqizuvchi kran bilan temir yo'llarni qurish hamda ta'mirlash	G2.01.3 Yo'lning holatini, signalizatsiya, temir yo'llarni qurish va ta'mirlash ishlarini	Mehnat harakatlari:
		1. Temir yo'llarni ta'mirlashda podboykalarining shag'alga kirish chuqurligini nazorat qiladi
		2. To'g'rilash, qoqish va rixtovka qilinganda yo'l sifatini nazorat qiladi

ishlarini bajarish	sifatli bajarilishini nazorat qilish	3. Signal va aloqa qurilmalari holatini vizual nazorat qiladi 4. Poyezd va manevr marshrutining to'g'ri tayyorlanishini vizual nazorat qiladi 5. Signal va aloqa qurilmalari holatini vizual nazorat qiladi 6. Gidravlika suyuqligi qizib ketmasligini nazorat qiladi Ko'nikmalar: Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, aloqa tarmog'ini, ta'mirlash-qurilish yoki montaj ishlarini bajarish uchun peregonda, alohida peregona yo'llarida yoki stansiya orqali poyezdlar harakati to'xtatiladigan vaqtda qo'shni yo'ldan kelayotgan poyezdlarni vizual tarzda kuzatish Bilimlar: Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manevr ishlari bo'yicha yo'riqnoma O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar
	G2.02.3 Temir yo'l yotqizuvchi kran holatini ish joyiga borish va qaytish mobaynida uzluksiz nazorat qilish	Mehnat harakatlari: 1. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kraning elektr jihozlari holatini vizual va instrumental nazorat qiladi 2. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kraning mexanik jihozlarining holatini vizual va instrumental nazorat qiladi 3. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kraning tormozlash uskunasi vizual va instrumental nazorat qiladi 4. Temir yo'l yotqizuvchi kraning nazorat o'lchash asboblari nazorat qiladi 5. Temir yo'l yotqizuvchi kraning texnik holatini va marshrut bo'ylab radioaloqa uskunasi ishlashini vizual va instrumental nazorat qiladi Ko'nikmalar: Elektr, mexanik, tormoz uskunalari, asbob uskunalar, radioaloqa uskunalarining holatini saqlash va nazorat qilish usullarini qo'llash Bilimlar: Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kraning qurilmasi,

		texnik tavsifi
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni ekspluatatsiya qilishda saqlash va unga texnik xizmat ko'rsatish tartibi
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarining ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Elektrotexnika va elektronika asoslari
		Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Temir yo'l yotqizuvchi kran, signalizatsiya va aloqa tizimlarining uzluksiz ishlashini ta'minlash
		2. Poyezd harakati xavfsizligini nazorat qilish va nosozliklarni bartaraf etish
		3. Favqulodda holatlarda tezkor va to'g'ri qaror qabul qilish
		4. Nosozliklarni mustaqil aniqlash va bartaraf etish
		5. Poyezd harakatini optimallashtirish uchun tashabbus ko'rsatish
		6. Signalizatsiya va boshqaruv tizimlarini mustaqil yuritish
G3.3 Temir yo'l yotqizuvchi kranni boshqarish va ushbu kranga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	G3.01.3 Temir yo'l yotqizuvchi kranni boshqarish, temir yo'l qurilishi va ta'miri bilan bog'liq yordamchi ishlarni bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni boshqarish va harakat jadvaliga muvofiq temir yo'l profiliga qarab belgilangan tezlikda poyezdni boshqaradi
		2. Svetofor ko'rsatkichlarini, signal belgilarini, poyezd harakati paytidagi ko'rsatkichlarni, temir yo'lchilar tomonidan berilgan signallarni vizual nazorat qilish, ularni temir yo'l yotqizuvchi kran mashinisti yordamchisi (operator) bilan takrorlash va bajaradi
		3. Belgilangan signallarni beradi
		4. Normativ hujjatlarga muvofiq poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul shaxslarning tezkor buyruqlarini bajaradi
		5. Yoqilg'ining minimal iste'moli bilan ratsional rejimda boshqaradi
		6. Poyezd oraliq stansiyalarda to'xtaganda temir yo'l yotqizuvchi kranning mexanik qismi, o'q qutilari, g'ildirak to'plamlarining holatini tekshiradi
		7. Depo va stansiya temir yo'llarida o'rnatilgan tezlikda

		manevr ishlarini bajaradi
		8. To'satdan to'siq paydo bo'lganda yoki to'satdan to'xtash signali berilganda poyezdni to'xtatish uchun favqulodda tormozlashni qo'llaydi
		9. Temir yo'l yotqizuvchi kran mashinisti yordamchisi (operatori)ni, shuningdek, mashinist yordamchisi (operator) sifatida amaliyot o'tayotgan shaxslarni temir yo'lni rixtovkalash mashinasiga texnik xizmat ko'rsatish va uni boshqarishga o'rgatadi
		Ko'nikmalar:
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni boshqarishda va poyezdni boshqarishda texnikani qo'llash
		Yo'lning holatini, signalizatsiya va aloqa vositalarini, aloqa tarmog'ini, kelayotgan poyezdlarni vizual tarzda aniqlash
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kran holatini aniqlashda texnikani qo'llash
		Svetoforming ko'rsatkichlari, signal belgilari, poyezd harakati jarayonida belgilar, temir yo'lchilar tomonidan berilgan signallardan olingan ma'lumotlarni qo'llash
		Belgilangan signallarni berishda texnikani qo'llash
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni marshrut bo'ylab tarkibiy qismlari va agregatlari holatini kuzatish usullarini qo'llash
		Bilimlar:
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning qurilmasi, texnik tavsifi
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish tavsifi
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Xizmat ko'rsatiladigan uchastkalarining temir yo'l profili
		Xizmat ko'rsatish zonasidagi signal belgilari va ko'rsatkichlari
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Nostandart vaziyatlarni hal qilish tartibi
		Yoqilg'ini tejamkor iste'mol qilishning asosiy usullari
		Elektr, pnevmatik va mexanik qurilmalarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
		Tormoz bashmaklarini ishlatish qoidalari
		Bajarilgan ishlar doirasida mehnatni muhofaza qilish qoidalari va ko'rsatmalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Poyezdlar jadvali
		Elektronika asoslari
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalari, uchastkalarining texnik va ma'muriy hujjatlari

		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida signalizatsiya bo'yicha ko'rsatmalar
		Temir yo'l harakatlanuvchi tarkibning tormozlaridan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llarida poyezdlar harakati va manevr ishlari bo'yicha yo'riqnoma
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
	G3.02.3 Ish davomida temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Yo'lda tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning g'ildirak juftlari, elektr, mexanik, tormoz uskunalarining tarkibiy qismlari va texnik holatini tekshiradi
		2. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida nazorat o'lchash asboblari, asbob uskunalar, tegishli tipdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasining radioaloqa qurilmalari yo'nalishi bo'yicha ish parametrlarini tekshiradi
		3. Agregatlar, asbob uskunalar, nazorat o'lchash asboblari ko'zatib boradi
		4. Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida tegishli tipdagi temir yo'l yotqizuvchi kran uzellari va agregatlarining, harakatlanuvchi tarkibning nosozliklari aniqlangan taqdirda poyezdlar harakatini tashkil etish uchun mas'ul bo'lgan shaxslarning tezkor farmoyishlarini bajaradi
		Ko'nikmalar:
		Yo'lda tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish usullarini aniqlash
		Uzellar va agregatlar, asbob uskunalar, nazorat o'lchash asboblari, yo'lda uning kompleks bort boshqaruv tizimi, to'xtash joylarida harakatlanuvchi tarkibning texnik holatini aniqlash
		Yo'lda temir yo'l yotqizuvchi kranning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda tormoz uskunalarining texnik holatini baholash
		Normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan o'z vakolatlari doirasida ularni keyinchalik bartaraf etish bilan tegishli tipdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning uzellari va agregatlari, asbob uskunalar, nazorat o'lchash asboblari, kompleks bort boshqaruv tizimi ishidagi nosozliklarni aniqlash
		Yo'lda tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish

		Yo'lda tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
		Bilimlar:
		Temir yo'l yotqizuvchi kranning texnik holatini nazorat qilish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish bo'yicha me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari ishlarni tartibga soluvchi qismda
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning xizmat ko'rsatilayotgan uskunalari, agregatlari va agregatlarining qurilmasi va ulardan foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning texnik xususiyatlari
		Temir yo'l yotqizuvchi kranga, harakatlanuvchi tarkibga ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda va to'xtash joylarida texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Ishning bajarilishini tartibga soluvchi qismda tormoz qurilmasi va ularni boshqarish texnologiyasi
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning mexanik, elektr, tormoz, yordamchi uskunalari ishidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda avtomatlashtirish va aloqa moslamalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Xizmat ko'rsatiladigan temir yo'l stansiyalarida ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi texnik va ma'muriy hujjatlar
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati jadvali
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda poyezdlar harakati bilan bevosita bog'liq ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari
		Ishlarni tartibga soluvchi qismda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
	G3.03.3 Qabul qilish (topshirish) paytida yordamchi ta'mirlash ishlarini bajarish, temir yo'l yotqizuvchi kranni jihozlash, uni ishga tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning asosiy bloklari, elektr jihozlari agregatlarining ishlashini tekshirish va nazorat qiladi
		2. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning asosiy bloklari, mexanik jihozlari agregatlarining ishlashini tekshirish va nazorat qiladi
		3. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning asosiy agregatlari, tormozlash agregatlari va yordamchi

		jihozlarining ishlashini tekshirish va nazorat qiladi
		4. Asosiy bloklarning, gazni boshqarish tizimlari bloklarining ishlashini tekshirish va nazorat qiladi
		5. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning nazorat o'lchash moslamalarining ishlashini tekshirish va nazorat qiladi
		6. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning radioaloqa uskunasing ishlashini tekshirish va nazorat qiladi
		7. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish me'yoriy hujjatda temir yo'lni rixtovkalash mashinasi mashinisti (operatori) uchun belgilangan ishlar ro'yxatiga muvofiq texnik ko'rikni tashkil etadi
		8. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni ishga tayyorlaydi va jihozlaydi
		Ko'nikmalar:
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish texnikasini qo'llash
		O'z-o'zidan harakatlanishini oldini olish uchun tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kran yoki poyezdni mahkamlashning belgilangan qoidasini qo'llash
		Bilimlar:
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kran texnik tavsifi
		Tormoz qurilmasi va boshqaruv texnologiyasi
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning elektr, pnevmatik va mexanik jihozlarining ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Elektronika asoslari
		Avtomatlashtirish va aloqa vositalarining ishlash tartibi va ishlash tartibi
		O'zbekiston Respublikasi temir yo'llaridan texnik foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranlarni ekspluatatsiya qilishda texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalar
	G3.03.4 Temir yo'l yotqizuvchi kranni qabul qilish va ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Qabul qilish (yetkazib berish) vaqtida tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish, jihozlash, uni ishga tayyorlash uchun asboblarni tayyorlaydi
		2. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarning ketma-ketligini aniqlaydi

		3. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni qabul qilish paytida asosiy agregatlar, elektr, mexanik, tormoz va yordamchi uskunalar, nazorat o'lchash asboblari, gazni nazorat qilish tizimlari, yong'inni aniqlaydi va o'chiradi
		4. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni qabul qilish va ishga tayyorlash paytida aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish va mas'ullarni normativ huquqiy hujjatlarda belgilangan shaklda xabardor qiladi
		5. Temir yo'l yotqizuvchi kranni kardan vallarini yechish va tormoz tizimini o'chiradi
		6. Temir yo'l yotqizuvchi kranda tegishli turdagi inventar, yong'inga qarshi vositalar, tormoz bashmaklari, signal aksessuarlari mavjudligini nazorat qiladi
		7. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranda yoritish, isitish va ventilyatsiyani yoqadi (o'chiradi)
		8. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning tarkibning oxirgi vagonga ulash va orqadan ikkita bo'sh vagon qo'shilishini nazorat qiladi
		Ko'nikmalar:
		Qabul qilish (yetkazib berish) paytida tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish, jihozlash, uni bajarilgan ishlar texnologiyasiga muvofiq ishlashga tayyorlash bo'yicha operatsiyalarni bajarish
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni qabul qilish (yetkazib berish), uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda asosiy agregatlar, asbob uskunalar, asboblari, tizimlar va qurilmalarning yaroqliligini aniqlash
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni qabul qilish (yetkazib berish) paytida, temir yo'lni rixtovkalash mashinasini jihozlashda, bajarilgan ishlar texnologiyasiga muvofiq ishlashga tayyorlashda o'lchov asboblariidan foydalanish
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarish uchun asboblarning yaroqliligini aniqlash
		Temir yo'l yotqizuvchi kranni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda nosozliklarni qayd etishning avtomatlashtirilgan tizimidan foydalanish
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish, uni qabul qilish (yetkazib berish), jihozlash, ishga tayyorlash paytida shaxsiy himoya vositalariidan foydalanish
		Bilimlar:
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni qabul qilish (yetkazib berish), yo'l ishlarini bajarish uchun me'yoriy

	QCL7527	texnik va qo'llanma hujjatlari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kran uskunalari, uzellari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning texnik xususiyatlari
		Ish bajarish vaqtida temir yo'l yotqizuvchi kranni saqlash tartibi
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kran tormozini boshqarish texnologiyasi
		Qabul qilish (yetkazib berish) mobaynida tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish, uni ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda ishga tayyorlash vaqtida agregatlar, asbob uskunalar, tizimlar va qurilmalarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning avtomatika va aloqa qurilmalarining ishlashi va ishlashi tartibi
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi qismda temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibi tormozlarini ishlatish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni qabul qilish (yetkazib berish), uni ishga tayyorlash paytida unga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajarishda harakatlanuvchi tarkibni ulash va ajratish qoidalari
		Qabul qilish (yetkazib berish) vaqtida tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranga texnik xizmat ko'rsatish, uni ishga tayyorlash vaqtida tormoz bashmoqlaridan foydalanish qoidalari
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
		Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari
		Ishlarni bajarishda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari
	G3.05.3 Temir yo'lda paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha yordamchi ishlarni bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranda yoki yo'lda paydo bo'lgan nosozliklarni aniqlaydi
		2. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranda yoki yo'lda paydo bo'lgan nosozliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarish usullari va vositalarini tanlaydi
		3. Normativ huquqiy hujjatlar bilan belgilangan o'z vakolatlari doirasida tegishli turdagi temir yo'lni rixtovkalash mashinasida yoki yo'lda paydo bo'lgan

QCL7527		nosoqliklarni bartaraf etadi
		4. Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranda yoki yo'lda paydo bo'lgan vagonlar tarkibidagi nosoqliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarning sifatini tekshiradi
		5. Yo'lda, tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranda yoki vagonlar tarkibida yuzaga kelgan nosoqliklarni bartaraf etish imkoni bo'lmagan taqdirda, harakatlanuvchi tarkib egallab turgan temir yo'l uchastkasini yo'lda xavfsiz harakatlanishni ta'minlash uchun ozod qilish choralarini ko'radi
		6. Jurnalga tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranda, yo'lda yoki vagonlar tarkibida aniqlangan va bartaraf etilgan nosoqliklar to'g'risida mahalliy normativ hujjat bilan belgilangan shaklda yozuv kiritadi
		Ko'nikmalar:
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranda, yo'lda yoki vagonlar tarkibida aniqlangan nosoqliklarni bartaraf etish bo'yicha operatsiyalarni bajarish
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranda, yo'lda yoki vagonlar tarkibida aniqlangan nosoqliklarni bartaraf etish usullarini aniqlash
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranda, yo'lda yoki vagonlar tarkibida aniqlangan nosoqliklarni bartaraf etishda o'lchash asboblari va asboblardan foydalanish
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranda, yo'lda yoki vagonlar tarkibida aniqlangan nosoqliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda nostandart vaziyatlarda qaror qabul qilish
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranda, yo'lda yoki vagonlar tarkibida aniqlangan nosoqliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda maxsus aloqa vositalaridan foydalanish
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranda, yo'lda yoki vagonlar tarkibida aniqlangan nosoqliklarni bartaraf etish bo'yicha ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Bilimlar:
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranni qabul qilish (yetkazib berish), yo'l ishlarini bajarish uchun me'yoriy texnik va qo'llanma hujjatlari
		Ishlarning bajarilishini tartibga soluvchi temir yo'llardan texnik foydalanish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kran uskunalari, uzellari va agregatlarini ishlatish va ularga texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Tegishli turdagi temir yo'l yotqizuvchi kranning texnik xususiyatlari
		Ish bajarish vaqtida temir yo'l yotqizuvchi kranni saqlash

		tartibi
		Tegishli turdagi temir yoʻl yotqizuvchi kran tormozini boshqarish texnologiyasi
		Qabul qilish (yetkazib berish) mobaynida tegishli turdagi temir yoʻl yotqizuvchi kranga texnik xizmat koʻrsatish, uni ishlarni bajarishni tartibga soluvchi qismda ishga tayyorlash vaqtida agregatlar, asbob uskunalar, tizimlar va qurilmalarning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish usullari
		Qabul qilish (yetkazib berish) vaqtida tegishli turdagi temir yoʻl yotqizuvchi kranga texnik xizmat koʻrsatish, uni ishga tayyorlash vaqtida tormoz bashmoqlaridan foydalanish qoidalar
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalar
		Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, umumiy foydalanishdagi temir yoʻl transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari
		Ishlarni bajarishda mehnatni muhofaza qilish, elektr xavfsizligi, yongʻin xavfsizligi talablari
	Masʼuliyat va mustaqillik:	1. Temir yoʻl yotqizuvchi kran boshqaruvi va poyezdlarning harakat xavfsizligini taʼminlash.
		2. Temir yoʻl yotqizuvchi kran va uning jihozlarini texnik koʻrikdan oʻtkazish va sozligini tekshirish
		3. Nosozliklarni aniqlash va taʼmirlash uchun tegishli choralarni koʻrish
		4. Poyezd harakati qoidalariga rioya qilish va temir yoʻlni sifatli taʼmirlash
		5. Temir yoʻl yotqizuvchi kranning texnik holatini mustaqil baholash va profilaktik xizmat koʻrsatish
		6. Favqulodda holatlarda tezkor chora koʻrish va xavfsizlikni taʼminlash
		7. Ish jarayonida texnik reglamentlarga muvofiq harakat qilish
Texnik va/yoki texnologik talab:		Temir yoʻl yotqizuvchi kran kabinasi – mashinist-operatorni oʻqitish uchun virtual boshqaruv muhiti, favqulodda holatlarni mashq qilish uchun. Kompyuter va dasturiy taʼminot – temir yoʻl yotqizuvchi kran boshqaruvi, signalizatsiya va marshrut rejalashtirish boʻyicha oʻquv dasturlari. temir yoʻl yotqizuvchi kran yoki oʻquv poligoni – haqiqiy sharoitda mashinist-operator amaliy mashgʻulotlarini oʻtkazish uchun. Interaktiv taʼlim vositalari – Video darsliklar, 3D modellar va virtual haqiqat texnologiyalari bilan taʼlim berish.

Kasbning nomi:	Yo'l strugi mashinisti	
Mashg'ulot nomining kodi:	83110	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Tortish harakatdagi tarkib mashinistining amaldagi mashinist yordamchisi (mashinist yordamchisi nazarda tutilmagan tortish harakatdagi tarkib bundan mustasno) sifatida 12 oydan kam bo'lmagan mehnat stajiga ega bo'lish.	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: - tortish harakatdagi tarkibni ta'mirlash (tegishlilik) bo'yicha uchinchi razryaddan past bo'lmagan malaka pasportiga (sertifikatiga) ega bo'lish; - qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishga munosabat va xulq atvor: - rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; - o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; - belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; - mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof muhitni muhofaza qilish, sanitariya gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; - o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; - jamoa bilan inoq ishlash; - o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta maxsus ta'lim yoki umumiy o'rta ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta maxsus ta'lim yoki umumiy o'rta ta'lim + norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	1–6 razryadli Yo'l strugi mashinisti	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3	Temir yo'llarni ta'mirlash letuchkasi mashinisti
	3	Temir yo'lni dinamik stabillash mashinisti
	3	Temir yo'lni rixtovkalash dastgohlari mashinisti

Mehnat funksiyalarining tavsifi

Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
H1.3 Yo'l strugi mashinasini boshqarish va yo'l yuzasini sifatli tekislash ishlarini bajarish	H1.01.3 Yo'l yuzasini belgilangan texnologik talablar asosida tekislash, profil berish va sifatli shakllantirish ishlarini bajarish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Yo'l yuzasi va profili bo'yicha texnologik talablarni aniqlaydi
		2. Mashina va ish asboblari ishga tayyorlash, sozlaydi va nazorat qiladi
		3. Yo'l strugini ishga tushiradi va harakatini boshqaradi
		4. Shag'al, tuproq yoki boshqa qatlamlarni belgilangan qalinlikda yoyadi va tekislaydi
		5. Yo'l yuzasini tekislash jarayonida gorizont va vertikal profilni doimiy nazorat qiladi
		6. Bajarilgan ish sifatini muntazam tekshirish, xatolarni aniqlaydi va tuzatishlar kiritadi
		7. Ish yakunida yo'l yuzasini yakuniy tekshiradi, sifatni baholaydi va ish maydonini tozalaydi
		8. Mashina ishini kuzatadi, nosozliklar yuzaga kelsa ularni bartaraf etadi yoki xodimlarni xabardor qiladi
		Ko'nikmalar:
		Mashina boshqarish va nazorat qilish, yo'l strugi mashinasini samarali boshqarish va harakatini kuzatish
		Texnologik jarayonlarni tushunish va qo'llash, yo'l yuzasini tekislash va profil berish usullarini bilish
		Texnik xizmat ko'rsatish va nosozliklarni bartaraf etish, mashina holatini tekshirish va ta'mirlash
		Ish sifatini nazorat qilish, bajarilgan ishning standartlarga muvofiqligini ta'minlash
		Xavfsizlik va mehnat muhofazasiga rioya qilish, ish jarayonida xavfsiz ishlash
		Ishni rejalashtirish va tashkil etish, ish maydonini tayyorlash va jarayonni samarali boshqarish
		Bilimlar:
		Yo'l qurilishi va ta'mirlash texnologiyasi asoslari
		Yo'l strugi mashinasining ishlash printsiplari va konstruksiyasi
		Yo'l yuzasi profilini belgilash va tekislash usullari
		Shag'al, tuproq va boshqa qatlamlarni yoyish texnologiyasi
		Mashina boshqaruvi va harakatini nazorat qilish qoidalari
		Texnik xizmat ko'rsatish va oddiy ta'mirlash usullari
		Ish sifatini tekshirish va standartlarga muvofiqlikni baholash

		Ishni rejalashtirish va ish maydonini tayyorlash tartibi
		Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalarini Favqulodda holatlar va ularni bartaraf etish choralari
		Mashina ishlashini samarali tashkil etish va vaqtni tejash usullari
		Ish hujjatlarini yuritish va hisobot berish tartibi
H1.02.3 Yo'l strugi mashinasini samarali, uzluksiz va xavfsiz boshqarish hamda ish jarayonida texnik talablarga rioya qilish		Mehnat harakatlari:
		1. Mashina ishini boshlashdan oldin texnik holatini tekshiradi
		2. Mashinani ishga tayyorlaydi va sozlaydi
		3. Yo'l strugi mashinasini belgilangan yo'l profilida harakatga tushiradi
		4. Harakat davomida mashinaning tezligini va ishlash parametrlarini nazorat qiladi
		5. Yo'l yuzasini tekislash jarayonida texnologik talablarni qo'llaydi
		6. Shag'al, tuproq yoki boshqa qatlamlarni belgilangan qalinlikda yoyadi
		7. Mashina harakatini xavfsiz tarzda boshqaradi, to'qnashuv va avariyalardan saqlaydi
		8. Nosozlik yoki texnik muammolar yuzaga kelganda choralarni qo'llaydi yoki texnik xizmatga murojaat qiladi
		9. Ish davomida mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalariga rioya qiladi
		10. Favqulodda holatlarda tezkor va xavfsiz harakat qiladi
		11. Ish yakunida mashinani o'chirib, texnik xizmat ko'rsatadi va ish maydonini tozalaydi
		Ko'nikmalar:
		Yo'l strugi mashinasini xavfsiz, samarali va uzluksiz boshqarish, harakat parametrlarini doimiy kuzatib borish.
		Yo'l yuzasini tekislash, profil berish va qatlamlarni yoyish jarayonida belgilangan texnologik talablarni bilish va ulardan foydalanish.
		Mashinaning texnik holatini doimiy tekshirish, mayda nosozliklarni aniqlash va vaqtida tuzatish.
		Bajarilgan ishning sifatini baholash, xatolarni aniqlash va zarur hollarda tuzatish kiritish.
		ish jarayonida o'zini va boshqalarni xavfdan Himoya qilish, favqulodda holatlarda to'g'ri harakat qilish.
		Ish maydonini tayyorlash, ish jarayonini samarali tashkil etish, texnologik ketma-ketlikka rioya qilish va ishni vaqtida bajarish.
		Bilimlar:
		Yo'l qurilishi va ta'mirlash texnologiyasi, yo'l qurilishi,

		rekonstruksiya va joriy ta'mirlash ishlarining asosiy jarayonlari va texnologik talablari
		Yo'l strugi mashinasining ishlash printsiplari va konstruksiyasi, mashinaning tuzilishi, ish mexanizmlari, boshqaruv tizimlari va ishlash tartibi
		Yo'l yuzasini tekislash va profil berish usullari, gorizonta va vertikal profilni belgilash, qatlamlarni yoyish va tekislash texnologiyasi
		Shag'al, tuproq va boshqa qatlamlarni yoyish texnologiyasi, materiallarni belgilangan qalinlik va sifatda yoyish va tekislash usullari
		Mashina boshqaruvi va harakatini nazorat qilish qoidalari, tezlik, ish parametrlari, yo'l yo'nalishi va mashina holatini kuzatish
		Texnik xizmat ko'rsatish va nosozliklarni bartaraf etish, mashinaning texnik holatini tekshirish, texnik xizmat ko'rsatish va oddiy ta'mirlash usullari
		Ish sifatini nazorat qilish va standartlarga muvofiqlik, bajarilgan ishning sifatini baholash, xatolarni aniqlash va zarur hollarda tuzatish kiritish
		Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalari, ish jarayonida o'zini va boshqalarni xavfdan himoya qilish, favqulodda holatlarda harakat qilish
		Ish hujjatlarini yuritish va hisobot berish, ish jarayoni, texnika holati, ishlatilgan materiallar va bajarilgan ishlar bo'yicha hujjatlarni to'ldirish
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ish boshlanishidan oldin mashina va ish maydonining texnik va xavfsizlik holatini tekshirish
		2. Mashinani belgilangan texnologik talablarga muvofiq boshqarish
		3. Yo'l yuzasini tekislash va profil berish ishlarini sifatli bajarish
		4. Nosozlik yoki texnik muammolar yuzaga kelganda tezkor choralar ko'rish
		5. Ish jarayonida mehnat muhofazasi va xavfsizlik qoidalariga qat'iy rioya qilish
		6. Bajarilgan ish sifatini muntazam nazorat qilish va kerak bo'lsa tuzatish kiritish
		7. Topshiriqlarni mustaqil bajarish va ish jarayonini samarali tashkil etish
		8. Favqulodda holatlarda xavfsiz harakat qilish va mas'uliyatli qaror qabul qilish
H2.3 Ish jarayonini tashkil etish, rejalashtirish va bajarilgan ishlar sifatini nazorat	H2.01.3 Ish jarayonini samarali tashkil etish, rejalashtirish va texnologik ketma-ketlik asosida boshqarish	Mehnat harakatlari:
		1. Ish maydonini oldindan ko'zdan kechiradi, texnik va xavfsizlik sharoitlarini baholaydi
		2. Bajariladigan ishlar ketma-ketligini aniqlaydi va aniq ish rejasini tuzadi

qilish		3. Zarur texnika, asbob-uskunalar va materiallarni ishga tayyorlaydi
		4. Mashina va ishchi kuchi harakatini muvofiqlashtiradi, jarayonni uzluksiz tashkil etadi
		5. Ish jarayonida texnologik talablar va sifat ko'rsatkichlarini doimiy nazorat qiladi
		6. Ishni belgilangan muddatda yakunlaydi, natijalarni baholash va hisobot yuritadi
		Ko'nikmalar:
		Ish maydonini baholash va tayyorlashni tashkil etish, ish boshlanishidan oldin hududni ko'zdan kechirish, texnik va xavfsizlik sharoitlarini aniqlash va ishga tayyorlash
		Texnologik ketma-ketlik asosida ish rejasini tuzish va amalga oshirish bajariladigan ishlarni bosqichma-bosqich rejalashtirish va amaliyotda to'g'ri qo'llash
		Mashina va texnik vositalarni ishga tayyorlash va sozlash, yo'l strugi mashinasini tekshirish, sozlash va ishga to'liq tayyor holga keltirish
		Ish jarayonida texnika va ishchi kuchi harakatini muvofiqlashtirish boshqa texnikalar va ishchilar bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish, ishni uzluksiz tashkil etish
		Ish sifati va texnologik talablarni doimiy nazorat qilish, bajarilayotgan ishning standartlarga muvofiqligini kuzatish va xatolarni o'z vaqtida tuzatish
		Vaqtni samarali boshqarish va ish unumdorligini oshirish, ishni reja asosida tez va sifatli bajarish, ortiqcha vaqt yo'qotilishining oldini olish
		Jarayon davomida muammolarni aniqlash va tezkor qaror qabul qilish, yuzaga kelgan muammolarni baholash va mustaqil ravishda yechim topish
		Ish yakunida natijalarni tahlil qilish va hisobot yuritish, bajarilgan ishlarni baholash, kamchiliklarni aniqlash va tegishli hujjatlarni rasmiylashtirish
		Bilimlar:
		Yo'l qurilishi va ta'mirlash texnologiyasi asoslari, ish jarayonlari va texnologik talablarni tushunish
		Texnologik ketma-ketlikni tuzish va rejalashtirish asoslari, ishlarni to'g'ri tartibda tashkil etish
		Yo'l strugi mashinasining ishlash printsiplari va imkoniyatlari, undan samarali foydalanish
		Ish maydonini tayyorlash va tashkil etish qoidalari, xavfsiz va qulay ish sharoitini yaratish
		Ish jarayonini boshqarish va muvofiqlashtirish usullari, texnika va ishchi kuchini samarali boshqarish
		Ish sifati va texnologik talablarni nazorat qilish asoslari, bajarilgan ishni baholash
		Vaqtni boshqarish va resurslardan samarali

		foydalanish usullari, ish unumdorligini oshirish
		Ish hujjatlarini yuritish va hisobot berish tartibi, bajarilgan ishlar bo'yicha ma'lumotlarni rasmiylashtirish
H2.02.3 Bajarilgan ishlar sifatini muntazam nazorat qilish, baholash va belgilangan standartlarga muvofiqligini ta'minlash		Mehnat harakatlari:
		1. Bajarilgan ishlarni muntazam ko'zdan kechiradi, yo'l yuzasining umumiy holati va sifat ko'rsatkichlarini baholaydi
		2. Yo'l yuzasining tekisligi, qiyaligi va profilini texnologik talablar asosida aniqlaydi va tekshiradi
		3. Aniqlangan kamchiliklar, nuqsonlar va og'ishlarni belgilaydi hamda ularni qayd etadi
		4. Kamchiliklarni bartaraf etish uchun zarur texnik va tashkiliy choralarni belgilaydi va amalga oshiradi
		5. Ish jarayonida texnologik ketma-ketlik va me'yorlarga rioya qilinishini doimiy nazorat qiladi
		6. Maxsus o'lchov va nazorat asboblari yordamida ish sifatini aniqlaydi va natijalarni tahlil qiladi
		7. Bajarilgan ishlarni belgilangan standartlar, me'yorlar va talablar bilan solishtirib, muvofiqligini ta'minlaydi
		8. Ish yakunida bajarilgan ishlar sifatini umumiy baholaydi, natijalarni hujjatlashtiradi va hisobot tayyorlaydi
		Ko'nikmalar:
		Bajarilgan ishlarni muntazam kuzatish va ularning sifat ko'rsatkichlarini har tomonlama baholash, yo'l yuzasining umumiy holatini aniqlash
		Yo'l yuzasining tekisligi, qiyaligi va profilini texnologik talablar asosida aniq baholash va solishtirish
		Ish jarayonida yuzaga kelgan kamchiliklar, nuqsonlar va og'ishlarni tezkor aniqlash hamda ularni qayd etish
		Aniqlangan xatolarni bartaraf etish uchun samarali choralarni ishlab chiqish va amalda qo'llash
		Texnologik ketma-ketlik, me'yorlar va standartlarga rioya qilinishini doimiy nazorat qilish
		Maxsus o'lchov va nazorat asboblariidan to'g'ri foydalanish, o'lchov natijalarini tahlil qilish
		Bajarilgan ishlarni belgilangan standartlar va talablar bilan solishtirib, muvofiqligini ta'minlash
		Olingan natijalarni chuqur tahlil qilish, ish sifatini oshirish bo'yicha takliflar ishlab chiqish va joriy etish
		Ish yakunida bajarilgan ishlar sifatini umumiy baholash, natijalarni hujjatlashtirish va to'liq hisobot tayyorlash
		Bilimlar:
		Yo'l qurilishi va ta'mirlash texnologiyasi asoslari, yo'l yuzasini shakllantirish va tekislash jarayonlari

QCL7527		Yo'l yuzasi sifati ko'rsatkichlari va baholash mezonlari, tekislik, qiyalik va profil talablari
		Texnologik ketma-ketlik va ish bajarish tartibi, bosqichlar va ularning o'zaro bog'liqligi
		O'lchov va nazorat asboblarning turlari va ularni qo'llash usullari
		Sifat nazorati usullari va standartlarga muvofiqlikni aniqlash metodlari
		Yo'l qurilishida qo'llaniladigan materiallarning xususiyatlari va sifat talablari
		Nosozliklar va nuqsonlarni aniqlash, ularning kelib chiqish sabablari
		Sifatni yaxshilash va kamchiliklarni bartaraf etish usullari
		Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalari, sifat nazorati jarayonida qo'llanilishi
		Ish hujjatlarini yuritish va hisobot tayyorlash tartibi, nazorat natijalarini rasmiylashtirish
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ish boshlanishidan oldin mashina va ish maydonining texnik va xavfsizlik holatini tekshirish
		2. Bajariladigan ishni belgilangan standart va texnologik talablar asosida mustaqil bajarish
		3. Ish jarayonida yuzaga kelgan nosozliklar yoki muammolarni tezkor aniqlash va o'z qarori bilan yechim topish
		4. Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalariga qat'iy rioya qilish
		5. Bajarilgan ishlar sifatini muntazam nazorat qilish va kerak bo'lsa tuzatishlar kiritish
		6. Ish vaqtida samarali va uzluksiz ishlash, ortiqcha kechikishlarga yo'l qo'ymaslik
		7. Ish natijalari bo'yicha hisobotlarni to'liq va to'g'ri rasmiylashtirish
		8. Favqulodda yoki kutilmagan holatlarda xavfsiz va mas'uliyatli harakat qilish
H3.3 Mashinaning texnik holatini doimiy tekshirish, texnik xizmat ko'rsatish va nosozliklarni bartaraf etish	H3.01.3 Mashinaning texnik holatini muntazam tekshirish va diagnostika qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Mashina ishini boshlashdan oldin texnik holatini vizual tekshiradi
		2. Mashina mexanizmlarining harakatlanishini sinovdan o'tkazadi
		3. Yog' va boshqa ish suyuqliklarining darajasini tekshiradi
		4. Yoqilg'i tizimi va yonilg'i darajasini nazorat qiladi
		5. Dvigatel va uzatish qismlarini tekshiradi, ishlashini baholaydi
		6. Shinalar, g'ildiraklar va harakat mexanizmlarini ko'zdan kechiradi
		7. Elektr tizimi va boshqaruv panellarini sinovdan

		o'tkazadi
		8. Nosozlik yoki shovqinlarni aniqlaydi va belgilaydi
		9. Diagnostika asboblari ishlatib parametrlarni o'lchaydi
		10. Aniqlangan muammolarni vaqtida tuzatadi yoki texnik xizmatga murojaat qiladi
		11. Mashinaning ishlash jurnali va texnik hujjatlarini to'ldiradi
		12. Ish yakunida mashinani o'chirib, texnik xizmat va nazoratni amalga oshiradi
		13. Mashina ishini boshlashdan oldin texnik holatini vizual tekshiradi
		Ko'nikmalar:
		Mashinaning barcha asosiy mexanizmlari va tizimlarini vizual va texnik jihatdan tekshirish
		Ish suyuqliklari darajasini va sifatini muntazam nazorat qilish
		Dvigatel, uzatish va harakat mexanizmlarining ishlashini baholash
		Elektr tizimi, boshqaruv panellari va signalizatsiyalarni diagnostika qilish
		Shinalar, g'ildiraklar va ish mexanizmlarining holatini aniqlash
		Aniqlangan nosozliklarni belgilash va ularni bartaraf etish bo'yicha choralar ko'rish
		Texnik xizmat va diagnostika asboblari ishlatish, ish jurnali va hujjatlarni to'ldirish
		Bilimlar:
		Yo'l strugi mashinasining tuzilishi va ishlash printsiplari
		Dvigatel va uzatish qismlari ishlash mexanizmlari
		G'ildiraklar, shinalar va harakat mexanizmlari xususiyatlari
		Yog', yoqilg'i va boshqa ish suyuqliklarining turlari va darajasi
		Mashinaning elektr tizimi va boshqaruv panellari ishlash prinsiplari
		Texnik xizmat va diagnostika asboblari ishlatish usullari
		Ish mexanizmlarining ish faoliyatini baholash metodlari
		Nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish usullari
		Diagnostika va tekshiruvlar bo'yicha standartlar va talablari
		Texnik hujjatlarni yuritish va ish jurnalini to'ldirish tartibi
		Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalari mashinani tekshirishda qo'llanilishi
		Favqulodda holatlarda mashinani xavfsiz o'chirish va

H3.02.3 Yo'l qurilishi, rekonstruksiya va ta'mirlash ishlarida faol ishtirok etish hamda xavfsizlik qoidalariga qat'iy rioya qilish		texnik xizmatni amalga oshirish tartibi
		Mehnat harakatlari:
		1. Mashina ishini boshlashdan oldin uning asosiy qismlarini va tizimlarini vizual tekshiradi
		2. Yog', yoqilg'i va boshqa ish suyuqliklarining darajasini tekshiradi va kerak bo'lsa to'ldiradi
		3. Dvigatel, uzatish va harakat mexanizmlarini sinovdan o'tkazadi va ishga tayyorlaydi
		4. Shinalar, g'ildiraklar va ish mexanizmlarining texnik holatini baholaydi va xizmat ko'rsatadi
		5. Elektr tizimi va boshqaruv panellari ishlashini tekshiradi va sozlaydi
		6. Oddiy nosozliklarni aniqlaydi va vaqtida bartaraf etadi
		7. Texnik xizmat jarayonlarini ish jurnali va hujjatlar orqali qayd etadi, bajarilgan ish sifatini nazorat qiladi
		Ko'nikmalar:
		Mashinaning asosiy mexanizmlari va tizimlarini muntazam vizual va texnik jihatdan tekshirish
		Yog', yoqilg'i va boshqa ish suyuqliklarining darajasini va sifatini nazorat qilish
		Dvigatel, uzatish va harakat mexanizmlarining ishlashini baholash
		Shinalar, g'ildiraklar va ish mexanizmlarining texnik holatini aniqlash va xizmat ko'rsatish
		Elektr tizimi va boshqaruv panellari ishlashini diagnostika qilish va sozlash
		Oddiy nosozliklarni tezkor aniqlash va ularni bartaraf etish choralari qo'llash
		Texnik xizmat ishlarini belgilangan muddatlarda amalga oshirish
		Ish jurnali va texnik hujjatlarni to'g'ri to'ldirish, bajarilgan ish sifatini nazorat qilish
		Bilimlar:
		Yo'l strugi mashinasining tuzilishi va ishlash printsiplari
		Dvigatelning ishlash mexanizmlari va texnik xususiyatlari
		Uzatish va harakat mexanizmlarining ishlash printsiplari
		Shinalar, g'ildiraklar va ish mexanizmlarining texnik xususiyatlari
		Yog', yoqilg'i va boshqa ish suyuqliklarining turlari, darajasi va nazorat usullari
		Mashinaning elektr tizimi va boshqaruv panellari ishlash printsiplari
		Diagnostika va tekshiruv asboblari ishlatish usullari
		Oddiy nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish usullari
		Texnik xizmat ishlarini bajarish tartibi va belgilangan

		muddatlarga rioya qilish
		Mashinaning ish holatini muntazam kuzatish va baholash metodlari
H3.03.3 Aniqlangan nosozliklarni bartaraf etish va ta'mirlash ishlarini amalga oshirish		Texnik xizmat jarayonida xavfsizlik qoidalari va mehnat muhofazasi
		Favqulodda holatlarda mashinani xavfsiz to'xtatish va xizmat ko'rsatish tartibi
		Ish jurnali va texnik hujjatlarni yuritish qoidalari
		Texnik xizmat ko'rsatish sifatini nazorat qilish va ish natijalarini baholash
		Mehnat harakatlari:
		1. Mashinaning nosoz qismlarini aniqlaydi, ularni belgilaydi va muammo darajasini baholaydi
		2. Nosozlik sabablarini tekshiradi, tahlil qiladi va muammoning ildizini aniqlaydi
		3. Zarur asbob-uskunalar, ehtiyot qismlar va materiallarni tayyorlaydi va joylashtiradi
		4. Dvigatel va uzatish qismlaridagi nosozliklarni aniqlaydi va ta'mirlash choralari amalga oshiradi
		5. Shinalar, g'ildiraklar va harakat mexanizmlarini tekshiradi, sozlaydi yoki ta'mirlaydi
		6. Elektr tizimi, boshqaruv panellari va signalizatsiyalaridagi xatoliklarni aniqlaydi va tuzatadi
		7. Ta'mirlash jarayonida texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalariga qat'iy rioya qiladi
		8. Ta'mirlash ishlarini belgilangan texnologik tartib va standartlarga muvofiq bajaradi
		9. Ta'mirlashdan so'ng mashinaning ish holatini sinovdan o'tkazadi, ishlashini baholaydi va kerak bo'lsa qo'shimcha sozlashlar kiritadi
		10. Bajarilgan ta'mirlash ishlarini hujjatlashtiradi, ish jurnaliga kiritadi va sifat nazoratini amalga oshiradi
		Ko'nikmalar:
		Mashinaning nosoz qismlarini aniqlash va ularni to'g'ri belgilash, nosozlik darajasini baholash
		Nosozlik sabablarini aniqlash va tahlil qilish, muammoning ildizini topish
		Ta'mirlash jarayoni uchun zarur asbob-uskunalar, ehtiyot qismlar va materiallarni to'g'ri tanlash va tayyorlash
		Dvigatel, uzatish va harakat mexanizmlaridagi nosozliklarni bartaraf etish va ularni ishga tayyorlash
		Shinalar, g'ildiraklar va boshqa harakat qismlarini tekshirish, sozlash va ta'mirlash
		Elektr tizimi, boshqaruv panellari va signalizatsiyalardagi nosozliklarni aniqlash va tuzatish
		Ta'mirlash ishlarini belgilangan texnologik tartib, standartlar va xavfsizlik qoidalariga rioya qilgan holda

		bajarish
		Ta'mirlashdan so'ng mashinaning ish holatini sinovdan o'tkazish, ish unumdorligini baholash va sifat nazoratini amalga oshirish
		Bilimlar:
		Yo'l strugi mashinasining tuzilishi, asosiy mexanizmlari va ishlash printsiplari, ularning o'zaro bog'liqligini tushunish
		Dvigatelning ishlash xususiyatlari, uning mexanik va elektr qismlari, diagnostika usullari
		Uzatish va harakat mexanizmlarining ishlash printsiplari, ularning nosozlikka moyilligi va texnik xizmat ko'rsatish tartibi
		Shinalar, g'ildiraklar va boshqa harakat qismlarining texnik xususiyatlari, xizmat muddatlari va nosozlik belgilari
		Elektr tizimi, boshqaruv panellari va signalizatsiyalar ishlash printsiplari, muammolarini aniqlash usullari
		Mashinaning nosoz qismlarini aniqlash va tahlil qilish, kamchiliklarning kelib chiqish sabablarini aniqlash
		Ta'mirlash ishlarini amalga oshirish uchun zarur asbob-uskunalar va ehtiyot qismlardan to'g'ri foydalanish qoidalari
		Oddiy va murakkab nosozliklarni bartaraf etish metodlari, texnologik tartib va standartlarga rioya qilish
		Ta'mirlashdan so'ng mashinaning ish holatini sinovdan o'tkazish, ish unumdorligini baholash va sifat nazoratini amalga oshirish
	H3.04.3 Mashinaning uzluksiz va ishonchli ishlashini ta'minlash	Mehnat harakatlari:
		1. Mashinaning ishga tayyorligini muntazam tekshiradi va diagnostika qiladi
		2. Texnik xizmat ko'rsatadi va profilaktik ta'mirlash ishlarini o'z vaqtida bajaradi
		3. Yog', yoqilg'i va boshqa ish suyuqliklarining yetarliligini va sifatini nazorat qiladi
		4. Dvigatel, uzatish va harakat mexanizmlarining to'g'ri ishlashini ta'minlaydi
		5. Elektr tizimi va boshqaruv panellari ishini muntazam nazorat qiladi
		6. Oddiy nosozliklarni tezkor aniqlaydi va bartaraf etadi
		7. Ish jarayonida mashina parametrlarini kuzatadi va ish unumdorligini oshirish choralarini qo'llaydi
		8. Mashina ishining davomiyligini va ishonchliligini ta'minlash uchun ish jurnali va hujjatlarni yuritadi
		Ko'nikmalar:

		Mashinaning ish holatini muntazam tekshirish, uning mexanizmlari va tizimlarining ishlashini baholash
		Texnik xizmat ko'rsatish va profilaktik ta'mirlash ishlarini belgilangan tartibda va sifatli bajarish
		Yog', yoqilg'i va boshqa ish suyuqliklarining yetarililigini va sifatini doimiy nazorat qilish, zarur bo'lsa to'ldirish
		Dvigatel, uzatish va harakat mexanizmlarining normal ishlashini ta'minlash va nosozliklarni oldini olish
		Elektr tizimi va boshqaruv panellari ishini muntazam kuzatish, xatoliklarni aniqlash va bartaraf etish
		Oddiy va kutilmagan nosozliklarni tezkor aniqlash, ularni xavfsiz va samarali bartaraf etish
		Mashinaning ish unumdorligini va ishonchligini doimiy nazorat qilish, ish jarayonini hujjatlashtirish va ish jurnali orqali sifat nazoratini ta'minlash
		Bilimlar:
		Yo'l strugi mashinasining tuzilishi va ishlash printsiplari
		Dvigatel va uning asosiy mexanizmlari ishlash xususiyatlari
		Uzatish va harakat mexanizmlarining ishlash prinsiplari va texnik xizmat ko'rsatish tartibi
		Shinalar, g'ildiraklar va ish mexanizmlarining texnik xususiyatlari
		Elektr tizimi va boshqaruv panellari ishlash printsiplari
		Yog', yoqilg'i va boshqa ish suyuqliklarining turlari, darajasi va sifatini nazorat qilish usullari
		Mashinaning ish holatini diagnostika qilish va nosozliklarni aniqlash metodlari
		Texnik xizmat ko'rsatish va profilaktik ta'mirlash ishlarini bajarish tartibi
		Oddiy va kutilmagan nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish metodlari
		Mashinaning ish unumdorligini ta'minlash va xavfsiz ishlash qoidalari
		Texnik xizmat va ish jarayonini hujjatlashtirish, ish jurnali va hisobotlarni yuritish tartibi
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ish boshlanishidan oldin mashina va ish maydonining texnik va xavfsizlik holatini mustaqil tekshirish
		2. Bajariladigan ishni belgilangan standart va texnologik talablar asosida mustaqil rejalashtirish va bajarish
		3. Ish jarayonida yuzaga kelgan nosozliklar yoki muammolarni tezkor aniqlash va o'z qarori bilan yechim topish
		4. Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalariga qat'iy rioya qilish

		5. Bajarilgan ishlar sifatini muntazam nazorat qilish va kerak bo'lsa tuzatishlar kiritish
		6. Ish vaqtida samarali va uzluksiz ishlash, ortiqcha kechikishlarga yo'l qo'ymaslik
		7. Ish natijalari bo'yicha hisobotlarni to'liq va to'g'ri rasmiylashtirish
		8. Favqulodda yoki kutilmagan holatlarda xavfsiz va mas'uliyatli harakat qilish
		9. Mashina va ish jarayoniga oid qarorlarni mustaqil qabul qilish va javobgarlikni o'z zimmasiga olish
		10. Ish jarayonida boshqa jamoa a'zolari bilan hamkorlikda samarali ishlash va mas'uliyatni bo'lishish
		Mehnat harakatlari:
		1. Ish maydonini tayyorlaydi va qurilish ishlariga tayyorlaydi
		2. Belgilangan texnologik ketma-ketlik asosida ishlarni bajaradi
H4.3 Yo'l qurilishi, rekonstruksiya va ta'mirlash ishlarida faol ishtirok etish hamda xavfsizlik qoidalariga qat'iy rioya qilish	H4.01.3 Yo'l qurilishi jarayonlarida faol ishtirok etish va belgilangan vazifalarni bajarish	3. Yo'l yuzasini tekislaydi va profil berish ishlarida faol ishtirok etadi
		4. Yo'l qurilishi jarayonida ishlatiladigan mashina va asbob-uskunalaridan samarali foydalanadi
		5. Ish jarayonida texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalariga rioya qiladi
		6. Belgilangan ish hajmi va muddatlarga rioya qilgan holda vazifalarni bajaradi
		7. Ish jarayonida yuzaga kelgan nosozliklar yoki qiyinchiliklarni tezkor aniqlaydi va rahbariyatga xabar beradi
		8. Bajarilgan ishlar sifatini nazorat qiladi va sifatli bajarilishini ta'minlaydi
		Ko'nikmalar:
		Ish maydonini to'liq tayyorlash, material va mashina resurslarini ishga tayyorlash, ishni samarali boshlash
		Belgilangan texnologik ketma-ketlikni tushunish va unga muvofiq barcha ishlarni to'liq bajarish
		Yo'l yuzasini tekislash, profil berish va shakllantirish ishlarida nazorat va amaliy ko'nikmalarni qo'llash
		Mashina va qurilish asbob-uskunalarini to'g'ri va samarali ishlatish, ularni ishlash holatini muntazam kuzatish
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalarini ish jarayonida doimiy nazorat qilish
		Belgilangan ish hajmi va muddatlarga qat'iy rioya qilgan holda vazifalarni mustaqil yoki jamoa bilan bajarish
		Ish jarayonida yuzaga kelgan nosozliklar, qiyinchiliklar yoki xavf-xatarlarni tezkor aniqlash va tegishli choralarni amalga oshirish

		Bajarilgan ishlar sifatini muntazam baholash, me'yorlar va standartlarga muvofiqligini ta'minlash, sifatni yaxshilashga tavsiyalar berish Bilimlar: Yo'l qurilishi texnologiyasi asoslari, ish bosqichlari va texnologik ketma-ketlik Yo'l yuzasini tekislash, profil berish va shakllantirish usullari Mashina va qurilish asbob-uskunalarining tuzilishi, ishlash printsiplari va imkoniyatlari Yo'l qurilishida ishlatiladigan materiallar, ularning xususiyatlari va sifat talablari Ish jarayonida texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalari Mashinaning ish holatini diagnostika qilish va texnik xizmat ko'rsatish asoslari Nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish usullari Ish vaqtini rejalashtirish va resurslarni samarali taqsimlash Bajarilgan ishlarni sifat ko'rsatkichlari bo'yicha nazorat qilish usullari Favqulodda yoki kutilmagan holatlarda xavfsiz harakat qilish qoidalari Ish jarayonida jamoa bilan samarali hamkorlik qilish va vazifalarni taqsimlash Ish natijalari bo'yicha hujjatlarni yuritish, ish jurnali va hisobotlarni to'g'ri rasmiylashtirish
	H4.02.3 Yo'l rekonstruksiya va ta'mirlash ishlarini texnologik talablar asosida amalga oshirish	Mehnat harakatlari: 1. Ish maydonini to'liq tayyorlaydi, qurilish materiallari va mashina resurslarini ishga tayyorlaydi, rekonstruksiya yoki ta'mirlash ishlarini boshlaydi 2. Texnologik ketma-ketlikni tushunish va unga muvofiq barcha ishlarni rejalashtiradi va bajaradi 3. Yo'l yuzasini tekislash, profil berish va sifatli shakllantirish ishlarida nazorat va amaliy ko'nikmalarni qo'llaydi 4. Rekonstruksiya va ta'mirlash jarayonida ishlatiladigan mashina va qurilish asbob-uskunalarini to'g'ri va samarali ishlatadi 5. Texnologik talablar, belgilangan me'yorlar va standartlarga qat'iy rioya qiladi 6. Ish jarayonida texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalarini muntazam nazorat qiladi 7. Bajarilgan ishlar sifatini doimiy baholaydi, me'yorlar va standartlarga muvofiqligini ta'minlaydi, sifatni oshirish choralarini qo'llaydi Ko'nikmalar: Ish maydonini to'liq tayyorlash, qurilish materiallari va

		mashina resurslarini ishga tayyorlash, rekonstruksiya yoki ta'mirlash ishlarini samarali boshlash
		Texnologik ketma-ketlikni tushunish va unga muvofiq barcha ishlarni rejalashtirish hamda bajarish
		Yo'l yuzasini tekislash, profil berish va sifatli shakllantirish ishlarida nazorat va amaliy ko'nikmalarni qo'llash
		Rekonstruksiya va ta'mirlash jarayonida ishlatiladigan mashina va qurilish asbob-uskunalarini to'g'ri va samarali ishlatish
		Texnologik talablar, belgilangan me'yorlar va standartlarga qat'iy rioya qilish
		Ish jarayonida texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalarini muntazam nazorat qilish
		Ish jarayonida yuzaga kelgan nosozliklar yoki qiyinchiliklarni tezkor aniqlash va ularni bartaraf etish
		Bajarilgan ishlar sifatini doimiy baholash, sifatni oshirish choralarini qo'llash va takomillashtirish tavsiyalarini berish
		Ish jarayonida jamoa bilan samarali hamkorlik qilish, vazifalarni taqsimlash va ishning uzluksizligini ta'minlash
		Bilimlar:
		Yo'l rekonstruksiya va ta'mirlash texnologiyasi asoslari, ish bosqichlari va texnologik ketma-ketlik
		Yo'l yuzasini tekislash, profil berish va sifatli shakllantirish usullari
		Mashina va qurilish asbob-uskunalarining tuzilishi, ishlash printsiplari va imkoniyatlari
		Rekonstruksiya va ta'mirlashda ishlatiladigan materiallar, ularning xususiyatlari va sifat talablari
		Ish jarayonida texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalari
		Mashinaning ish holatini diagnostika qilish va texnik xizmat ko'rsatish asoslari
		Nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish usullari
		Texnologik ketma-ketlik va belgilangan me'yorlarga rioya qilish asoslari
		Ish vaqtini rejalashtirish va resurslarni samarali taqsimlash
		Bajarilgan ishlarni sifat ko'rsatkichlari bo'yicha nazorat qilish metodlari
		Favqulodda yoki kutilmagan holatlarda xavfsiz harakat qilish qoidalari
		Jamoa bilan samarali hamkorlik qilish va vazifalarni taqsimlash usullari
		Ish natijalari bo'yicha hujjatlarni yuritish, ish jurnali va hisobotlarni to'g'ri rasmiylashtirish tartibi

		Rekonstruksiya va ta'mirlash ishlarining sifatini oshirish, ish samaradorligini nazorat qilish va takomillashtirish usullari
	H4.03.3 Ish jarayonida mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalariga qat'iy rioya qilish	Mehnat harakatlari: 1. Ish boshlanishidan oldin ish maydonini va mashinani xavfsizlik talablariga muvofiq tekshiradi 2. Shaxsiy himoya vositalarini (kaska, qo'lqop, xavfsizlik kamar va boshqalar) to'g'ri kiyadi va ishlatadi 3. Texnika va asbob-uskunalarini xavfsiz ishlash holatiga keltiradi 4. Mashina va qurilish ishlarini belgilangan texnologik ketma-ketlikka muvofiq bajaradi 5. Favqulodda vaziyatlar va nosozliklarni aniqlaydi va tezkor choralar ko'radi 6. Ish vaqtida atrof-muhit va ishchilar xavfsizligini doimiy nazorat qiladi 7. Mehnat muhofazasi va xavfsizlik qoidalarini buzganlik hollari yuzaga kelsa, rahbariyatga xabar beradi 8. Bajarilgan ishlar bo'yicha xavfsizlik va mehnat muhofazasi talablari bajarilganini hujjatlashtiradi Ko'nikmalar: Ish maydonini va mashinani xavfsizlik talablariga muvofiq tekshirish ko'nikmasi Shaxsiy himoya vositalarini to'g'ri kiyish va ulardan samarali foydalanish Mashina va asbob-uskunalarini xavfsiz ishlash holatiga tayyorlash Texnologik ketma-ketlik va xavfsizlik qoidalariga muvofiq ishlarni bajarish Favqulodda vaziyatlarni va nosozliklarni tezkor aniqlash va xavfsiz choralar ko'rish Atrof-muhit va ishchilar xavfsizligini doimiy nazorat qilish Xavfsizlik qoidalarini buzganlik holatlarini aniqlash va rahbariyatga xabar berish Mehnat muhofazasi qoidalarini ish jarayonida muntazam qo'llash Bajarilgan ishlar bo'yicha xavfsizlik va mehnat muhofazasi talablariga rioya qilinishini hujjatlashtirish Bilimlar: Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi asosiy qoidalari Yo'l qurilishi va ta'mirlash ishlarida xavf-xatarlarni aniqlash usullari Shaxsiy himoya vositalarining turlari va ulardan foydalanish qoidalari

		Mashina va qurilish asbob-uskunalarini xavfsiz ishlash holatiga tayyorlash printsiplari
		Favqulodda vaziyatlarda xavfsiz harakat qilish qoidalari
		Ish maydonini xavfsizlik talablariga muvofiq tashkil etish
		Elektr va mexanik tizimlarda xavf-xatarlarni oldini olish usullari
		Texnologik jarayonlarni xavfsiz bajarish tartibi
		Yo'l qurilishi va rekonstruksiya ishlarida xavfsizlik belgilari va signalizatsiyalarni tushunish
		Xavfsizlik qoidalarini buzganlik holatlarida amal qilinadigan chora-tadbirlar
		Ishchilar orasida xavfsizlikni ta'minlash va ogohlantirish usullari
		Mehnat muhofazasi qoidalariga rioya qilinmagan hollarda yuzaga keladigan xavf va oqibatlar
		Ish jarayonida xavfsizlikni nazorat qilish va hisobot yuritish tartibi
		Xavfsizlik va mehnat muhofazasi talablarini doimiy ravishda takomillashtirish va amaliyotga tatbiq etish
	H4.04.3 Favqulodda holatlarning oldini olish va xavfsiz ish muhitini ta'minlash	Mehnat harakatlari:
		1. Ish maydonini va qurilish texnikasini xavfsizlik talablariga muvofiq tayyorlaydi, xavf-xatarlarni aniqlaydi va ularni bartaraf etish choralari ko'radi
		2. Shaxsiy himoya vositalarini to'g'ri kiyadi, ularning ishlashini muntazam nazorat qiladi va zarur bo'lganda almashtiradi
		3. Mashina va asbob-uskunalarini xavfsiz ishlash holatiga keltiradi, nosozliklarni vaqtida aniqlaydi va bartaraf etadi
		4. Texnologik jarayonlarni xavfsiz bajaradi va ish tartibini to'g'ri tashkil etadi orqali ish jarayonida xavf-xatarlarni kamaytiradi
		5. Potentsial xavf-xatarlarni aniqlaydi, xavfsizlik choralari oldindan rejalashtiradi va ularni amaliyotga tatbiq etadi
		6. Favqulodda vaziyatlar yuzaga kelganda xavfsiz harakat qiladi, tezkor qaror qabul qiladi va zararlarni minimallashtiradi
		7. Ishchilar orasida xavfsizlikni ta'minlaydi, ularni ogohlantiradi va xavfsizlik qoidalarini amaliyotda kuzatishni tashkil etadi
		8. Bajarilgan ishlar va xavfsizlik choralari muntazam hujjatlashtiradi, nazorat qiladi va takomillashtirish imkoniyatlarini aniqlaydi
		Ko'nikmalar:

		Ish maydonini xavfsiz holatga keltirish va potentsial xavf-xatarlarni aniqlash ko'nikmasi
		Shaxsiy himoya vositalarini to'g'ri kiyish va ularning ishlashini nazorat qilish ko'nikmasi
		Mashina va asbob-uskunalarini xavfsiz ishlash holatiga tayyorlash va nosozliklarni aniqlash ko'nikmasi
		Texnologik jarayonlarni xavfsiz va to'g'ri bajarish ko'nikmasi
		Favqulodda vaziyatlarda tezkor va xavfsiz harakat qilish ko'nikmasi
		Ishchilar orasida xavfsizlikni ta'minlash va ogohlantirish tizimini qo'llash ko'nikmasi
		Xavfsizlik choralari hujjatlashtirish va ish jarayonini doimiy nazorat qilish ko'nikmasi
		Bilimlar:
		Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi asosiy qoidalari, ish jarayonida ularni qo'llash prinsiplari
		Ish maydonidagi potentsial xavf-xatarlarni aniqlash, baholash va ularni oldini olish usullari
		Shaxsiy himoya vositalari turlari, ularning ishlash xususiyatlari va to'g'ri qo'llanish qoidalari
		Mashina va qurilish asbob-uskunalarini xavfsiz ishlash holatiga tayyorlash va nosozliklarni vaqtida aniqlash usullari
		Favqulodda vaziyatlar (yong'in, texnik nosozlik, transport hodisasi va boshqalar) yuzaga kelganda xavfsiz harakat qilish qoidalari
		Texnologik jarayonlarni xavfsiz va belgilangan tartibda bajarish, ishni rejalashtirish va xavfsiz sharoit yaratish usullari
		Ishchilar orasida xavfsizlikni ta'minlash, ogohlantirish, xavf-xatar haqida xabar berish va xavfsiz ish muhitini yaratish metodlari
		Xavfsizlik choralari hujjatlashtirish, ish jarayonida nazorat qilish va xavfsizlikni doimiy takomillashtirish usullari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ishni belgilangan texnologik ketma-ketlik va standartlarga muvofiq bajarish
		2. Mashina va asbob-uskunalarini xavfsiz va samarali ishlashini ta'minlash
		3. Ish jarayonida yuzaga kelgan nosozlik yoki xavf-xatarlarni tezkor aniqlash va tegishli choralarni qo'llash
		4. Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalariga qat'iy rioya qilish
		5. Bajarilgan ishlar sifatini muntazam nazorat qilish va belgilangan me'yorlarga muvofiqligini ta'minlash
		6. Ish natijalari bo'yicha to'liq va aniq hisobot berish

		7. Favqulodda yoki kutilmagan holatlarda mustaqil va xavfsiz qaror qabul qilish
		8. Jamoa bilan samarali hamkorlik qilish va mas’uliyatni taqsimlash
		9. Ish vaqtida ortiqcha kechikishlarga yo’l qo’ymaslik va uzluksiz ish jarayonini ta’minlash
		10. Mashinaning texnik holatini doimiy nazorat qilish va texnik xizmat ko’rsatishni o’z vaqtida amalga oshirish
Texnik va/yoki texnologik talab:		Mashinaning texnik holati va ishlash ko’rsatkichlarini belgilangan standartlarga muvofiq ta’minlash Texnik xizmat ko’rsatish va texnik diagnostika ishlarini vaqtida va sifatli bajarish Ish jarayonida texnologik ketma-ketlikka qat’iy rioya qilish Yo’l yuzasini belgilangan sifat va profil talablariga muvofiq shakllantirish Ishlashda xavfsizlik va mehnat muhofazasi talablariga amal qilish Ish jarayonida nosozliklar yoki texnik qiyinchi-liklarni tezkor aniqlash va bartaraf etish Mashina va asbob-uskunalarining samarali ishlashini ta’minlash Texnologik jarayonlarni optimallashtirish va ish unumdorligini oshirish imkoniyatlarini qo’llash Materiallar va qurilish resurslarini texnologik talablar asosida ishlatish Bajarilgan ishlar sifatini texnik va texnologik ko’rsatkichlar bo’yicha nazorat qilish

Kasbning nomi:	Temir yo'lni dinamik stabillash mashinisti	
Mashg'ulot nomining kodi:	83110	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	4	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Tortish harakatdagi tarkib mashinistining amaldagi mashinist yordamchisi (mashinist yordamchisi nazarda tutilmagan tortish harakatdagi tarkib bundan mustasno) sifatida 12 oydan kam bo'lmagan mehnat stajiga ega bo'lish.	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: - tortish harakatdagi tarkibni ta'mirlash (tegishlilik) bo'yicha uchinchi razryaddan past bo'lmagan malaka pasportiga (sertifikatiga) ega bo'lish; - qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishga munosabat va xulq atvor: - rahbarlariga o'z vaqtida va to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etish; - o'z bilimi, tajribasi va vakolati doirasida qarorlar qabul qilish; - belgilangan vazifalarni ish vaqtidan unumli va oqilona foydalangan holda bajarish; - mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi, atrof muhitni muhofaza qilish, sanitariya gigiyena, yong'in va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish; - o'z tajribasini hamkasblari bilan bo'lishish; - jamoa bilan inoq ishlash; - o'z vazifalariga bog'liq yangilik va innovatsiyalarni kuzatib borish, o'zlashtirish va joriy qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta professional ta'lim yoki umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	o'rta professional ta'lim yoki umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim + norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reestrida mavjudligi:		
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	6-7 razryadli Temir yo'lni dinamik stabillash mashinisti	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3	Temir yo'llarni ta'mirlash letuchkasi mashinisti
	3	Temir yo'lni rixtovkalash dastgohlari mashinisti
	3	Tor (keng) temir yo'l yotqizuvchi mashinisti
	3	Yo'l strugi mashinisti

Mehnat funksiyalarining tavsifi

Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
J1.4 Temir yo'lni dinamik stabillash mashinasini ishga tayyorlash, texnik holatini tekshirish va belgilangan tartibda boshqarish	J1.01.4 Temir yo'lni dinamik stabillash mashinasining barcha uzal va agregatlarini ishga tushirishdan oldin tashqi va texnik ko'rikdan o'tkazish, soz holatini tekshirish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Mashinaning umumiy tashqi holatini vizual ko'rikdan o'tkazadi va shikastlanishlarni aniqlaydi
		2. Yurish qismi (g'ildiraklar, o'qlar, podveska)ning texnik holatini tekshiradi
		3. Gidravlik tizimdagi shlanglar, birikmalar va bosim holatini nazorat qiladi
		4. Elektr jihozlari va kabel tizimlarining butunligi hamda ulanishlarini tekshiradi
		5. Vibratsion va stabillash mexanizmlarining mahkamlanganligi va ishga tayyorligini ko'zdan kechiradi
		6. Yoqilg'i, moylash va boshqa texnik suyuqliklar darajasini tekshiradi va me'yoriy holatini aniqlaydi
		7. Tormoz tizimi va xavfsizlik qurilmalarining ishlash holatini sinovdan o'tkazadi
		8. Boshqaruv pulti, indikatorlar va nazorat-o'lchov asboblarning ishlashini tekshiradi
		9. Signalizatsiya va aloqa qurilmalarining (radiostansiya va boshqalar) sozligini aniqlaydi
		10. Aniqlangan nosozliklar bo'yicha qaydlar kiritadi va mashinaning ishga tayyorlik darajasini yakuniy baholaydi
		Ko'nikmalar:
		Temir yo'lni dinamik stabillash mashinasining barcha uzal va agregatlarini ishga tushirishdan oldin tashqi va texnik ko'rikdan o'tkazish, gidravlik, mexanik va elektr tizimlarning holatini baholash, nazorat-o'lchov asboblari ko'rsatkichlarini tahlil qilish hamda aniqlangan nosozliklarni belgilangan tartibda aniqlash va ularni bartaraf etish choralarini ko'rish ko'nikmasiga ega bo'lish
		Bilimlar:
		Temir yo'lni dinamik stabillash mashinasining tuzilishi, asosiy uzal va agregatlari hamda ularning vazifasi
		Mashinani ishga tushirishdan oldin tashqi va texnik ko'rikdan o'tkazish tartibi va talablari
		Gidravlik, mexanik, elektr va vibratsion tizimlarning ishlash prinsiplari
		Nazorat-o'lchov asboblari, indikatorlar va signal

		qurilmalarining vazifasi hamda ularni o'qish qoidalari
		Mashina uzal va agregatlarining texnik sozligini aniqlash mezonlari
		Nosozliklarni aniqlash belgilari va ularning kelib chiqish sabablari
		Mashinani xavfsiz ishga tushirish va to'xtatish tartibi
		Temir yo'l transportida mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi qoidalari
		Temir yo'l harakati xavfsizligi va signalizatsiya tizimlari bo'yicha asosiy talablar
		Texnik xizmat ko'rsatish jarayonida foydalaniladigan yo'riqnomalar va reglamentlar
J1.02.4 Mashinaning boshqaruv tizimlari (gidravlik, mexanik va elektron)ni ishga tayyorlash hamda belgilangan texnik reglamentga muvofiq sinovdan o'tkazish		Mehnat harakatlari:
		1. Gidravlik, mexanik va elektron tizimlarni tashqi ko'rikdan o'tkazadi
		2. Suyuqlik bosimi va elektr zanjirlarini tekshiradi
		3. Nazorat asboblari ishga tayyorlaydi
		4. Boshqaruv panelini yoqadi va diagnostika qiladi
		5. Tizimlardagi sizib chiqish yoki nosozliklarni aniqlaydi
		6. Sinov rejimini yoqadi va parametrlarni kuzatadi
		7. Avtomatik himoya tizimlarini tekshiradi
		8. Sinov natijalarini qayd etadi
		9. Aniqlangan nosozliklar haqida xabar beradi
		10. Mashinani ishga tayyor holatga keltiradi
		Ko'nikmalar:
		Boshqaruv tizimlarini tezkor diagnostika qilish
		Sinov jarayonini to'g'ri bajarish
		Bilimlar:
		Gidravlik tizimlarning tuzilishi va ishlash prinsipi
		Mexanik uzatmalar va ularning vazifasi
		Elektron boshqaruv tizimlari va avtomatika asoslari
		Nazorat-o'lchov asboblari turlari va ishlash qoidalari
		Mashinani ishga tayyorlash texnologik ketma-ketligi
		Sinovdan o'tkazish tartibi va texnik reglament talablari
		Nosozliklarni aniqlash belgilari va diagnostika usullari
		Elektr, gidravlik va mexanik xavfsizlik qoidalari
		Boshqaruv tizimlarida sozlash va rostlash usullari

QCL7527		Favqulodda to'xtatish va himoya tizimlarining ishlashi
	QCL7527	Mehnat harakatlari:
		1. Boshqaruv panelidan mashinani ishga tushiradi
		2. Tezlik va tebranish rejimini sozlaydi
		3. Bosim ko'rsatkichlarini kuzatadi
		4. Sensor va indikatorlarni tekshiradi
		5. Ish jarayonini doimiy monitoring qiladi
		6. Avtomatik tizim signallarini tahlil qiladi
		7. Me'yor buzilishini aniqlaydi
		8. Operativ sozlashlarni amalga oshiradi
		9. Favqulodda to'xtatish tizimini nazorat qiladi
		10. Ish jarayonini yakunlaydi
		Ko'nikmalar:
		Texnologik parametrlarni boshqarish
		Operativ qaror qabul qilish
		Bilimlar:
		Mashinani boshqarish paneli va uning funksiyalari
		Ish rejimlari va texnologik parametrlar tizimi
		Tebranish, bosim va tezlikning me'yoriy qiymatlari
		Parametrlarni o'lchash va nazorat qilish asboblari
		Ish jarayonida avtomatik boshqaruv tizimlari
		Parametrlar buzilganda yuzaga keladigan xavflar
		Operativ boshqaruv va qaror qabul qilish qoidalari
		Mashina ekspluatatsiya texnik reglamenti
		Signal va ogohlantirish tizimlari
		Favqulodda holatlarda boshqaruvni to'xtatish tartibi
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Temir yo'lni dinamik stabillash mashinasining texnik soz holati, ishga tayyorligi va xavfsiz ekspluatatsiyasi uchun to'liq shaxsiy javobgarlikni o'z zimmasiga oladi.
		2. Ishga tushirishdan oldin barcha uzal va agregatlarni (gidravlik, mexanik, elektron tizimlar) mustaqil tekshiradi va ularning ishga yaroqliligini baholaydi.
		3. Aniqlangan nosozliklar, xavfli holatlar yoki texnik og'ishlar yuzasidan mustaqil qaror qabul qiladi hamda ularni bartaraf etish yoki rahbariyatga zudlik bilan xabar berishni ta'minlaydi.
		4. Mashinani boshqarish jarayonida texnologik reglament, ekspluatatsiya qoidalari va temir yo'l

		xavfsizlik talablariga qat'iy rioya qilish uchun javobgar hisoblanadi.
		5. Ish jarayonida texnologik parametrlar (tezlik, tebranish, bosim va boshqalar)ni belgilangan me'yorlarda ushlab turish va zaruratga ko'ra mustaqil sozlashni amalga oshiradi.
		6. Temir yo'l infratuzilmasi va harakat xavfsizligiga zarar yetkazmasdan ishni tashkil etish va bajarish uchun javobgarlikni o'z zimmasiga oladi.
		7. Favqulodda vaziyatlarda mashinani xavfsiz to'xtatish, xavfni bartaraf etish va tegishli choralarni mustaqil qo'llash huquqiga ega.
		8. Ish jarayonini tashkil etish, texnik ko'rik natijalarini baholash va ishni davom ettirish yoki to'xtatish bo'yicha operativ qarorlarni mustaqil qabul qiladi.
		9. Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalariga rioya qilishni ta'minlashda shaxsiy javobgarlik va mustaqil harakat qilish vakolatiga ega.
		10. Bajarilgan ish sifati, texnik holat va ekspluatatsiya natijalari uchun to'liq javob beradi hamda hisobot berish majburiyatini bajaradi.
		O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Yo'l uchastkasini vizual tekshiradi
J2.4 Temir yo'l ballast qatlamini vibratsion va mexanik usulda zichlash orqali yo'lning barqarorligi va geometriyasini mustahkamlash ishlarini bajarish	J2.01.4 Temir yo'l ballast qatlamining holatini baholash va stabillash jarayoni uchun mashinani ish uchastkasiga belgilangan tartibda joylashtirish	2. Ballast holatini baholaydi
		3. Yo'l geometriyasini aniqlaydi
		4. Mashinani ish joyiga olib keladi
		5. Joylashuvni signalga muvofiq amalga oshiradi
		6. Xavfsizlik zonasini belgilaydi
		7. Mashinani to'g'ri pozitsiyaga qo'yadi
		8. Ishdan oldingi sinovni amalga oshiradi
		9. Yo'l holati bo'yicha ma'lumotlarni qayd etadi
		10. Ish boshlashga ruxsat oladi
		Ko'nikmalar:
		Yo'l holatini baholash
		Mashinani aniq joylashtirish
		Bilimlar:
		Ballast qatlamining tuzilishi va vazifasi
		Ballast materiallarining fizik xossalari
		Yo'l uchastkasini tayyorlash tartibi
		Mashinani joylashtirish va harakatlanish qoidalari
		Temir yo'l geometriyasining asosiy ko'rsatkichlari
		Yo'l holatini vizual va asboblardan orqali baholash

		usullari
		Signal belgilar va xavfsizlik zonalari
		Ish boshlashdan oldingi texnik ko'rik talablari
QCL7527	J2.02.4 Vibratsion va mexanik tizimlarni ishga tushirib, ballast qatlamini texnologik rejimga muvofiq zichlash jarayonini bajarish	Temir yo'l infratuzilmasi elementlari
		Ish joyida xavfsiz masofani saqlash qoidalar
		Mehnat harakatlari:
		1. Vibratsion tizimni ishga tushiradi
		2. Mexanik uzatmalarni faollashtiradi
		3. Ish rejimini sozlaydi
		4. Ballastni zichlash jarayonini boshlaydi
		5. Tezlik va vibratsiyani nazorat qiladi
		6. Yo'l bo'ylab harakatni boshqaradi
		7. Sifatni doimiy kuzatadi
	J3.02.4 Ish jarayonida yo'l geometriyasi, zichlik darajasi va stabilizatsiya sifatini nazorat qilish hamda me'yorlardan og'ishlarni bartaraf etish	8. Parametrlarni o'zgartiradi
		9. Jarayonni vaqtincha to'xtatadi yoki yakunlaydi
		10. Natijalarni qayd etadi
		Ko'nikmalar:
		Vibratsion tizimni boshqarish
		Zichlash sifatini nazorat qilish
		Bilimlar:
		Vibratsiya va mexanik zichlash fizikasi
		Stabillash jarayonining texnologiyasi
		Mashina ishchi organlarining tuzilishi
		Zichlash sifatiga ta'sir qiluvchi omillar
		Ballast qatlamiga qo'yiladigan me'yorlar
		Ish rejimlarini sozlash qoidalar
		Tebranish chastotasi va amplitudasi tushunchasi
		Texnologik jarayonni nazorat qilish usullari
		Mashinaning ish unumdorligi ko'rsatkichlari
		Ish jarayonida xavfsizlik talablari
		Mehnat harakatlari:
		1. O'lchov asboblarni tayyorlaydi
		2. Yo'l tekisligini o'lchaydi
		3. Balandlik va og'ishlarni aniqlaydi
		4. Natijalarni tahlil qiladi
		5. Sifat me'yorlari bilan solishtiradi
		6. Og'ishlarni belgilaydi
		7. Tuzatish choralarni qo'llaydi
		8. Hisobot tuzadi
		9. Takroriy o'lchovlarni bajaradi
		10. Yakuniy nazoratni amalga oshiradi
		Ko'nikmalar:
		O'lchov asboblari bilan ishlash
		Sifat nazorati
		Bilimlar:
		Temir yo'l geometriyasi (tekislik, balandlik, yo'nalish)

		Yo'l deformatsiyasi turlari
		O'lchov asboblari (nivellir, geodezik uskunalar)
		Yo'l zichligi va barqarorlik ko'rsatkichlari
		Nazorat qilish usullari va texnik me'yorlar
		Og'ishlarni aniqlash va tahlil qilish usullari
		Sifat nazorati hujjatlari va standartlar
		Stabilizatsiya samaradorligini baholash mezonlari
		Nosozliklarni bartaraf etish usullari
		Texnik hisobot yuritish tartibi
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ballast qatlamini vibratsion va mexanik usulda zichlash ishlarini texnologik talablar asosida to'liq bajarish uchun shaxsiy javobgarlikni o'z zimmasiga oladi.
		2. Yo'l geometriyasi va barqarorligini ta'minlash uchun ish jarayonida texnologik parametrlarni (tebranish, bosim, tezlik) mustaqil nazorat qiladi.
		3. Mashinaning ishchi organlarini ishga tayyorlash, sozlash va ish rejimini tanlash bo'yicha operativ qaror qabul qiladi.
		4. Ballast zichlash jarayonida yo'l holatini baholash va sifatga ta'sir qiluvchi omillarni mustaqil aniqlaydi.
		5. Ish jarayonida aniqlangan og'ishlar va nosozliklar bo'yicha tezkor qaror qabul qilib, ularni bartaraf etish choralari ko'radi.
		6. Temir yo'l infratuzilmasiga zarar yetkazmasdan, ishni xavfsiz va samarali bajarish uchun to'liq javobgarlikni o'z zimmasiga oladi.
		7. Ish jarayonini texnologik reglamentga muvofiq mustaqil tashkil etadi va bajaradi.
		8. Favqulodda holatlarda mashinani to'xtatish va xavfsizlik choralari mustaqil qo'llaydi.
		9. Bajarilgan ish sifati, yo'lining barqarorligi va geometriya aniqligi uchun shaxsan javob beradi.
		10. Ish natijalari bo'yicha texnik hisobotlarni yuritish va taqdim etish majburiyatini bajaradi.
J3.4 Ish jarayonida texnologik rejim, temir yo'l harakati xavfsizligi qoidalari va mehnat muhofazasi talablariga qat'iy rioya qilish	J3.01.4 Ish jarayonida belgilangan texnologik rejim (tezlik, tebranish parametrlari, ish bosimi va boshqalar)ga qat'iy rioya qilish va undan chetga chiqmaslik	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Ish parametrlarini nazorat qiladi
		2. Tezlik va bosimni me'yorlashtiradi
		3. Rejim buzilishini aniqlaydi
		4. Avtomatik tizim signallarini kuzatadi
		5. Sozlash ishlarini bajaradi
		6. Ish jarayonini barqaror ushlab turadi
		7. Texnik reglamentga rioya qiladi
		8. Favqulodda holatda to'xtatadi
		9. Ma'lumotlarni qayd etadi

		10. Ishni yakunlaydi
		Ko'nikmalar:
		Texnologik rejimni boshqarish
J3.02.4 Temir yo'l harakati xavfsizligi qoidalariga amal qilish, signal belgilarini to'g'ri tushunish va ularga muvofiq harakat qilish		Intizomli ishlash
		Bilimlar:
		Texnologik rejim tushunchasi va ahamiyati
		Ish parametrlarining me'yoriy qiymatlari
		Mashina ekspluatatsiya reglamentlari
		Tezlik, bosim va tebranish chegaralari
		Rejim buzilishining oqibatlari
		Avtomatik boshqaruv tizimlari ishlashi
		Texnologik intizom qoidalar
		Ish jarayonini optimallashtirish asoslari
		Nazorat va monitoring tizimlari
		Ish xavfsizligi talablari
		Mehnat harakatlari:
		1. Signal belgilarni kuzatadi
		2. Dispetcher ko'rsatmalarini bajaradi
		3. Xavfsizlik zonalarini nazorat qiladi
		4. Poyezd harakatini kuzatadi
		5. Aloqa vositalaridan foydalanadi
		6. Ish joyini xavfsiz saqlaydi
		7. Favqulodda signallarga javob beradi
		8. Harakatni to'xtatadi yoki davom ettiradi
		9. Xodimlar bilan koordinatsiya o'rnatadi
		10. Xavfsizlik qoidalariga rioya qiladi
J3.03.4 Mehnat muhofazasi va xavfsizlik texnikasi talablariga rioya qilish, ish joyida xavfli holatlarning oldini olish choralarini ko'rish		Ko'nikmalar:
		Signal tizimini tushunish
		Xavfsiz harakat qilish
		Bilimlar:
		Temir yo'l harakati xavfsizligi qoidalar
		Signalizatsiya va belgilarning turlari
		Poyezd harakati tartibi
		Manyovr ishlarining qoidalar
		Dispetcherlik tizimi ishlashi
		Favqulodda vaziyatlarda harakat tartibi
		Aloqa vositalaridan foydalanish qoidalar
		Ish zonasida xavfsizlik chegaralari
		Temir yo'l infratuzilmasi xavf zonalar
		Xodimlar o'rtasida aloqa tartibi
		Mehnat harakatlari:
		1. Shaxsiy himoya vositalarini kiyadi
		2. Ish joyini tekshiradi
		3. Xavf omillarini aniqlaydi
		4. Xavfsizlik instruktajidani o'tadi
		5. Yong'in xavfsizligini tekshiradi
		6. Elektr xavfsizligini nazorat qiladi
		7. Favqulodda chiqish yo'llarini tekshiradi

		8. Birinchi yordam vositalarini tayyorlaydi
		9. Xavfli holatlarni bartaraf etadi
		10. Hisobot beradi
		Ko'nikmalar:
		Xavfsizlik qoidalariga amal qilish
		Favqulodda vaziyatlarda harakat qilish
		Bilimlar:
		Mehnat muhofazasi qonun-qoidalar
		Xavfli ishlab chiqarish omillari
		Shaxsiy himoya vositalari turlari va ishlatish tartibi
		Yong'in xavfsizligi qoidalar
		Favqulodda vaziyatlarda evakuatsiya tartibi
		Elektr va mexanik xavfsizlik qoidalar
		Ish joyini tashkil etish talablari
		Jarohatlanishning oldini olish choralari
		Ishga ruxsat berish (instruktaj) tartibi
		Xavfli vaziyatlarda birinchi yordam asoslari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ish jarayonida texnologik rejim, temir yo'l harakati xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalariga to'liq rioya qilish uchun shaxsiy javobgarlikni o'z zimmasiga oladi.
		2. Belgilangan texnologik parametrlar (tezlik, bosim, ish rejimi)dan chetga chiqmaslikni mustaqil nazorat qiladi.
		3. Temir yo'l signalizatsiyasi va harakat xavfsizligi belgilarini to'g'ri talqin qilib, ularga muvofiq harakat qilish bo'yicha qaror qabul qiladi.
		4. Ish jarayonida yuzaga keladigan xavfli holatlarni mustaqil aniqlaydi va ularni bartaraf etish choralari ko'radi.
		5. Mehnat muhofazasi talablariga rioya qilish va shaxsiy himoya vositalaridan to'g'ri foydalanishni mustaqil ta'minlaydi
		6. Favqulodda vaziyatlarda ishni to'xtatish va xavfsizlik choralari ko'rish bo'yicha operativ qaror qabul qiladi.
		7. Dispetcherlik va boshqaruv ko'rsatmalariga muvofiq mustaqil ravishda to'g'ri harakat qiladi.
		8. Ish jarayonida intizom va xavfsizlik talablarini buzmaslik uchun shaxsiy mas'uliyatni to'liq o'z zimmasiga oladi.
		9. Xavfli ishlab chiqarish omillarini baholash va ularni kamaytirish choralari mustaqil qo'llaydi.
		10. Ish yakunida xavfsizlik holati va bajarilgan ish bo'yicha hisobot berish majburiyatini bajaradi.

Texnik va/yoki texnologik talab:

Dinamik stabillash mashinasi kabinasi – mashinani boshqarish, vibratsion va stabillash jarayonlarini tushunish hamda turli ish rejimlarida ishlash ko'nikmalarini shakllantirish uchun.

Boshqaruv va gidravlik tizimlari – mashinaning boshqaruv pultlari, gidravlik va mexanik tizimlarining ishlash prinsiplarini amaliy o'rganish uchun.

Kompyuter va dasturiy ta'minot – temir yo'l ustki tuzilmasini stabillash texnologiyasi, ish rejimlari va nazorat parametrlarini o'rganish hamda monitoring qilish uchun.

Amaliy laboratoriya uskunalari – Mashinaning uzal va agregatlari (gidravlik tizimlar, vibratsion mexanizmlar, yurish qismlari)ni tekshirish va oddiy nosozliklarni aniqlash bo'yicha mashg'ulotlar uchun.

O'lchov va diagnostika asboblari – Temir yo'l yo'lining zichligi, barqarorligi va mashina parametrlarini nazorat qilish uchun (vibratsiya, bosim, kuchlanish va boshqalar).

Aloqa vositalari (radiostansiyalar) – Mashinist, dispetcher va boshqa xizmatlar bilan uzluksiz aloqa olib borish ko'nikmalarini shakllantirish uchun.

O'quv poligoni yoki maxsus temir yo'l uchastkasi – Real sharoitda stabillash ishlarini bajarish, mashinani boshqarish va texnologik jarayonlarni amalda o'rganish uchun.

Signalizatsiya va xavfsizlik qurilmalari – Temir yo'l signal belgilarini to'g'ri tushunish, ish jarayonida xavfsizlik qoidalariga rioya qilishni o'rgatish uchun.

Interaktiv ta'lim vositalari – Video darslar, animatsiyalar va virtual muhit orqali dinamik stabillash mashinasi bilan ishlash jarayonlarini bosqichma-bosqich o'rganish uchun.

V. Kasbiy standartning texnik ma'lumotlari

5.1. Kasbiy standartning rekvizitlari

1.	Kasbiy malakalarni rivojlantirish bo'yicha tarmoq kengashining tasdiqlash hujjatlari:	Transport sohasida kasbiy malakalarni rivojlantirish bo'yicha tarmoq kengashining 7-iyul 2026 yildagi 8-sonli bayoni
2.	Milliy malaka tizimini rivojlantirish institutining xulosasi:	KS-0146-sonli xulosa, 02.06.2026
3.	Kasbiy standart versiyasi va ishlab chiqilgan sanasi:	1.0-talqin, 27.05.2026.
4.	Taxminiy qayta ko'rib chiqish sanasi:	26.05.2031.

5.2. Kasbiy standartni ishlab chiqishga mas'ul tashkilot

“O‘zbekiston temir yo‘llari” AJ

(tashkilot nomi)

Narzullayev Zufar Giyasovich

(rahbarning lavozimi, imzosi va F.I.O.)

5.3. Kasbiy standartni ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot (korxona)lar to'g'risida ma'lumot

T/r	Ishlab chiquvchilar to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	Familiyasi, ismi, otasining ismi
1	“Temir yo‘l infratuzilma” AJ Lokomotivlardan foydalanish boshqarmasi bosh muhandisi	Rasulov Ramz Alisherovich
2	“Temir yo‘l infratuzilma” AJ Lokomotivlardan foydalanish boshqarmasi boshlig'ining foydalanish bo'yicha o'rinbosari	Hamzayev Farrux Xusanovich
3	“Temir yo‘l infratuzilma” AJ Lokomotivlardan foydalanish boshqarmasi muhandisi	Zokirova Umida Rovshan qizi
4	“Temir yo‘l infratuzilma” AJ Personalni tayyorlash muassasasi o'quv-uslubiy bo'lim boshlig'i, ishchi guruh kotibi	Ibragimov Shuhrat Shoyizoqovish

**TRANSPORT VA AVTOMOBILSOZLIK SOHALARIDA KASBIY
MALAKALARNI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA TARMOQ
KENGASHI**

KASBIY STANDART

**MAXSUS HARAKATLANUVCHI TARKIBNI
BOSHQARISH VA UNGA TEXNIK XIZMAT
KO'RSATISH**